

Tarkistettavana olevien PEFC-kriteerien ensimmäisen luonnosversion kommentit

Tähän yhteenvetoon on koottu kaikki julkisen kommentointikierroksen (17.2.-17.3.2020) aikana toimitetut kommentit.

PEFC-metsäsertifiointin standardityöryhmä
c/o Tapio Palvelut Oy
Hannes Pasanen, Maistraatinportti 4 A, 00240 HELSINKI
puh: 050 576 7010, s-posti: hannes.pasanen@tapio.fi

24.6.2020

Yleiskommentit standardiluonnokseen liittyen	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Skogsvårdsföreningen Österbotten	I stort kan vi omfatta de nya kriterierna
Suomen Latu	<p>Suomen Latu on valtakunnallinen ulkoilujärjestö. Siten katsomme standardia ulkoilun ja luonnon virkistyskäytön näkökulmasta. Standardin kriteereissä on huomioitu keskeinen ulkoilureittien ja retkeilyn rakenteisiin liittyvä vetovoimaisuuden, turvallisuuden ja laadun ylläpito.</p> <p>Samaan aikaan tiedämme mm. Joensuun yliopiston maisematutkimuksista ja monista mm. Luken pehmo-gis aineistoista, että ulkoilijat pitävät vaihtelevasta maisemasta, jossa metsätalouden toimenpiteiden jäljet eivät pistä silmään. Erityisesti suuret puut ja metsän tuntu ovat tärkeitä.</p> <p>Tiedetään, että ihmiset kokevat monimuotoisen ympäristön virkistysvaikutukseltaan paremmaksi ja monimuotoinen ympäristö lisää myös ihmisen iholla olevan bakteeriflooran monimuotoisuutta ja vähentää mm. allergioiden ja astman esiintyvyyttä. Monimuotoinen ympäristö tukee siten ihmisten hyvinvointia monin tavoin.</p> <p>Näiden metsän tuottamien hyvinvointivaikutusten kertyminen ei ole kiinni yhdestä PEFC-kriteeristä, mutta kokonaisuudella on merkitystä. Kannustammekin kriteerien kokonaisuudessa suurempaan tavoitteellisuuteen ja kunnianhimoon luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi metsäympäristössä. PEFC-metsillä on pinta-alan suuruuden vuoksi siinä erityisen merkittävä rooli.</p>
Sahateollisuus Ry	PEFC-kriteeristö on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Sekä kriteerien selventäminen että joiltakin osin tiukentaminen on ollut tarkoituksenmukaista.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Mukana on sekä parannuksia että heikennyksiä luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä päivitetty versio nykystandardista. Jos menee tällaisenaan eteenpäin, ei merkittävästi muuta metsätaloutta - ei myöskään edistä PEFC-standardin uskottavuutta ympäristöjärjestö- tai ekologiipiireissä.
Yksityishenkilö	Asiallinen ja tarkentava kokonaisuudessaan
Yksityishenkilö	Ei puutu mielestäni.
Yksityishenkilö	Aika monimutkainen ja pikkutarkka. Lisää ns. hallinnollista taakkaa, kun sitä pitäisi päinvastoin purkaa. Lisää ennen kaikkea metsissä töitä tekevien taakkaa.
Yksityishenkilö	on hyvä että meillä on laadukas ohjeisto ja selvä metsänomistajaa ja hoitoa tukeva periaate. se luo jatkuvuutta ja tulevaisuudenuskoa metsänhoitoon ja omistukseen. toivottavasti näin olisi myös muuallakin Euroopassa. metsän-omistajat tulee ottaa tähän mukaan ja opettaa sertifikaatin sisältö. ohjeet ym. tulee olla riittävän kattavia, mutta liian pikkutarkkuus pilaa koko kokonaisuuden. uusittu kriteeristö selityksineen tulee olla esim. netissä kaikkien luettavissa ja kaikilla metsäalan toimijoilla saatavilla joka toimistossa. enää ei voi olla tilanteita tai yksioikoisia selityksiä, että sertifikaatti kieltää tai määrää asian kuin asian. käytännön toimet pitää perustua tosietoon. metsänomistajien ja kaikkien toimijoiden koulutus on ehdoton vaatimus. liian laajoja yhteiskunnallisia asioita ja kriteerija/ehtoja ei pidä sisällyttää metsänomistajan ja käytännön toimijan kontolle. kaikkiin asioihin ei voi suoraan vaikuttaa, tilanteet eivät saa johtaa mahdolltomiin tilanteisiin. sertifikaatin eri kohdat selityksineen tulee olla julkisia ja kaikkien luettavissa. kovin paljon viranomaistulkintoja ei saisi olla. jos meiltä suomalaisilta metsäomistajilta vaaditaan näitä kriteerejä niin niitä pitää vaatia myös muiden maiden toimijoilta sekä yhteiskunnilta. tasapuolisuuden periaate pitää toimia vaikka itse kukin toimii omalla alueellaan.
Yksityishenkilö	monessakin asiassa käytännön metsäomistajien mielipiteet ja päätöksentekoon vaikuttaminen ovat edelleenkin heikossa kantimissa esim. riista-asioissa. metsänomistaja monessakin tapauksessa mahdollistaa kaiken toiminnan, jolloin hän ei voi olla täysin ulkopuolinen taho !!!!!!!!!!!

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Tarkastelu vaikuttaa varsin kattavalta.
Yksityishenkilö	<p>Suuri epäkohta on se, että jos metsätilan jokin osa on suojeltu ja siellä on pysyvästi runsaasti lahoppuuta niin pystyssä kuin maapuinaakin, niin sitä ei oteta mitenkään huomioon lahoppumääriä laskettaessa. Pitäisi olla niin, että jos tilan alueella on hyvä lahoppukeskittymä, niin lahoa puuta ei vaadittaisi jokaisessa metsikössä.</p> <p>Toinen puute on, että metsänomistajin omilla hiljaisilla päätöksillä suojelemissa kohteita ei arvosteta eli ei oteta huomioon.</p>
Suomen ympäristökeskus	<p>Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja muutoksen torjuminen, elinympäristöjen-ekosysteemien kunnostamisen ja vesiensuojelun, metsien virkistys- ja matkailukäytön, kompensatioiden (hiili- ja ekosysteemipalvelut) sekä riistan ja metsästyksen parempi huomiointi olisi monimuotoisuusnäkökohtien ohella ja niitä tukevana tarpeen kriteerien kehittämisessä. Ilmasto- ja monimuotoisuus- ja riista-asiat sekä virkistyskäyttö ovat nyt hyvin puutteellisesti esillä kriteereissä vaikka ne ovat hyvän metsänhoidon keskeisiä ulottuvuuksia. Ilmastonäkökulmat liittyvät nyt lähinnä metsänkasvatukseen eivätkä maaperähiileen tai erilaisten raivattujen turvemaiden ennallistamiseen ja/tai hiilensidonnan kehittämiseen. Puuntuotannon lisäksi muiden metsänomistajan saamien metsätulojen ja hyötyjen mahdollisuuksia tulisi selvittää, kehittää ja tuoda enemmän esiin kriteereissä.</p> <p>Kriteeristö on tavallaan monipuolinen ja kattava, mutta niiden käytännön auditointi, metsäalan toimijoiden ja maanomistajan vastuut sekä mahdollisten poikkeamien toteuttamisen periaatteet sekä seuraamukset eri osapuolille on kuvattu heikosti tai ei ollenkaan.</p>
Turun yliopisto	Lintujen pesimäaikaisten kesähakkuiden kohdistaminen karuimmille alueille olisi sekä luonnonsuojelulainsäädännön tavoitteiden että Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukainen määräys, joka tulisi ottaa mukaan myös PEFC-kriteereihin.
OTSO Metsäpalvelut Oy	Esitetyt muutokset selkeyttävät kriteerien indikaattoreita sekä määritelmiä ja siten niiden noudattamista. Kestävyyden kaikki tasot on huomioitu hyvin muutoksissa
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	<p>Suomen Partiolaiset on tyytyväinen, että sekä nuorten että retkeilyn asemaa ei standardiluonnoksessa heikennetä ja että kriteereitä on ylipäätään saatu selkeytettyä.</p> <p>Monimuotoisuuden huomioiminen on ollut erityisen tärkeä aihe parannettavaksi verrattuna nykyisiin kriteereihin ja siihen täytyy kiinnittää huomiota myös seuraavissa vaiheissa. Suomen Partiolaiset toivoo vahvasti, että monimuotoisuuteen liittyvissä kriteereissä (erityisesti kriteeri 10 ja 14) ylipäätään kuunnellaan riittävästi asiantuntijaorganisaatioita ja annetaan painoa heidän näkemyksilleen.</p>
Yksityishenkilö	Ei puuta.
Södra Skogsreviret r.f.	Arvioita taloudellisia vaikutuksia olisi hyvä saada mukaan
DNV GL	Useassa kriteerissä mainitaan "seuranta": mitkä menetelmät ovat hyväksytyjä ja vertailukelpoisia. Nykyisin on ongelmana, että sisäiseen tiedonkeruuseen ilmoitetaan Tapion mallin mukaan tehdyn seurannan lisäksi mitä sattuu > täsmennys/ koulutustarve.
Uudenmaan ELY-keskus	Tilan pinta-alasta osa pitäisi olla suojeltu, jotta luonnon monimuotoisuutta saataisiin parannettua. Puustoiset perinnebiotoopit tulisi huomioida kaikissa metsätaloustoimissa. Luonnontilaisilla tai sen kaltaisilla soilla ei tule sallia, kuin jokamiehen oikeuksiin perustuvat toimet.
Suomen Metsätieteellinen Seura	Standardi on kattava ja hyvin muotoiltu. Pahimmat puutteet ovat luonnon monimuotoisuuden huomioimisessa ja metsä- ja suolajiston uhanalaisuuskehityksen pysäyttämässä sekä uhanalaisten luontotyyppien suojelussa. Nämä asiat on kyllä otettu huomioon, mutta kriteeristö ei kaikilta osin ole uusimman tutkimustiedon mukainen. Kommentoimme jatkossa yksittäisiä kriteerejä.

Mhy Keski-Suomi	Kommenttini liittyy yrittäjien sitouttamiseen sertifiointiin. Tällä hetkellä yrittäjiltä vaaditaan osallistumista KMY:n kautta, mikäli eivät kuulu esim. Koneyrittäjien liittoon. Maksu on 120 €/sertikausi. Maksu on sama, vaikka ilmoittautuisit sertin viimeisenä voimassaolovuonna. Maksu on vain maksu, jolle yrittäjä ei saa käytännössä mitään vastinetta KMY:ltä. Perekdytyksen sertifiointin vaatimuksiin antaa joka tapauksessa urakanantajan edustaja, joka vastaa myös näiden ohjeiden noudattamisesta. Metsäalan yrittäjistä huomattava osa on toiminimellä toimivia yksinyrittäjiä, jotka aivan syystä pitävät tätä maksua lähinnä tapana kerätä rahaa ilman vastinetta. Yrittäjien sitouttamista sertifiointiin tulisi muuttaa edes siihen suuntaan, että uuden yrittäjän ei ainakaan tarvitsisi maksaa sitoutumisestaan takautuvasti.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Standardiluonnos vaatii vielä paljon tarkennuksia ja jäi asian kiireisen valmistelun vuoksi hieman keskeneräiseksi. Olemme lausunnossamme pyrkineet tuomaan esille näihin liittyviä korjauksia ja varmistamaan että lainsäädännön asettamat vaatimukset tulevat huomioituksi kriteerin vaatimuksissa.
Teollisuusliitto ry	Standardiluonnoksessa on lyhenteitä, kuten VMI. Niiden kaikkien merkitys ja tarkoitus kannattaisi selittää standardin alussa olevassa lyhenneluettelossa. Standardi liittyy useampiin lakeihin, jolloin lakiluettelo standardin alkuun olisi paikallaan. Standarditekstin ei kannata olla meta-teksti, jossa viitataan kirjoihin tai muihin aineistoihin. Sillä ei lukijalla ole niitä saatavillaan. Kaikki tarpeellinen pitää sanoa Standardi-tekstissä itsessään. Lait ovat eri asia, sillä ne ovat kaikkien saatavilla Finlexissä.
OTSO Metsäpalvelut Oy	Esitetyt muutokset selkeyttävät kriteerien indikaattoreita sekä määritelmiä ja siten niiden noudattamista. Kestävyyden kaikki tasot on huomioitu hyvin muutoksissa.
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	PEFC-sertifiointin luonnosversiosta puuttuu yhä ekologisen kestävyyden vaikuttavuus, joka on erittäin heikko. Sertifiointi ei tunnista esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia suojelualueita, joka on vakava puute.
DNV GL	DNV GL kommentoi kriteeristöä etupäässä ausdointi/auditoitavuusnäkökulmasta
Yksityishenkilö	Kuka korvaa metsänomistajalle nämä kriteerien kiristyksistä tulevat kustannukset. Veikkaan ettei kukaan. Sanotaan, että ne ovat vähäisiä. Onko nää muissa maissa tällä tasolla? Esim. Brasilia, Paraguay ym. Etelä-Amerikka. Suomessa metsäyrittäjyyden oksaa sahataan näillä säädösten kiristyksillä.

Kommentit standardityöryhmän työskentelyyn liittyen	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Homma etenee hyvin. Useimmat tähän mennessä esitetyt tarkennukset ovat hyviä ja asiallisia. Uudet osallistajat ovat laajentaneet näkemystä. Jatkossa tärkeä katsoa, että kaikkien näkeykset käsitellään asiallisesti ja tasapuolisesti.
Stora Enso Metsä	Sujuvasti toteutettu tähän mennessä. Standardiluonnoksen esitystapa, jossa oli rinnakkain uusi ja vanha standardi, ja jossa näkyi selvästi muutetut ja poistetut kohdat, oli erittäin helppotajuinen ja hyvä työkalu tähän kommentointikierrokselle
Yksityishenkilö	Olisi ollut hyvä, jos päivitysprosessi olisi johtanut standardin yksinkertaistamiseen ja selkeytymiseen, mutta näyttää käyvän päinvastoin. Se on hyvää, että vanha standardi ja luonnos ovat nähtävillä vierekkäin.

<p>Suomen ympäristökeskus</p>	<p>PEFC:n valmistelu on ollut pitkälti taloudellisten näkökulmien vallitsemaa, esimerkiksi ekologisen kestävyysperusteltua lisäämistä on ollut hyvin vaikea edistää. Ekologisen kestävyysperusteltua lisääminen nähdään ilmeisesti lähinnä lisääntyvinä kustannuksina (vähenevinä puun korjuun mahdollisuuksina) niin metsänomistajan edunvalvojen, Metsähallituksen metsätalouden kuin metsäteollisuuden näkökulmasta. Tässä on ristiriita, koska metsätalouteen suunnataan laajalti erilaisia tuotantotukia konkreettisimmin yksityismetsäpuolella (mm. pääosa KEMERAn rahoituksesta). Nämä nähdään irrallisina monimuotoisuuden turvaamisesta ja muista metsänkäyttömuodoista.</p> <p>Sinänsä PEFCin alatyöryhmissä on ollut hyvää hyvää ja rakentavaa keskustelua, mutta se ei ole johtanut konkretiaan. Standardityöryhmän aikataulu ja kokousrutiinit ovat kiireellisiä ja mahdollisuudet aidosti osallistuvaan keskusteluun ovat aika heikot. Standardityöryhmään osallistuva porukka on osaamiseltaan laaja-alainen ja hyvä, mutta sen edustamalle asiantuntemukselle ja erilaisille näkökulmille ei ole riittävästi aikaa keskustelussa. Laaja joukko halutaan tukemaan valmistelua, mutta ei haluta aitoa osallistumista. Kokonaisuutena puheenjohtaja ja sihteerityöskentely on ollut hyvää, riittävän napakkaa ja keskustelu asiallista. Alkuperäiskansan eli saamelaisen asioissa olisi kuitenkin voinut olla enemmän alustuksia ja yleiskeskustelua.</p> <p>Kriteerien päivitysprosessi perustuu enemmistöpäätöksiin ja päätökset ovat hyvin alisteisia perinteisen puuntuotannon näkökulmille. Metsätuottajien (MTK) ja metsäsektorin vahva edustus päättävissä kokouksissa aiheuttaa sen, ettei tutkimustuloksia ja asiantuntijoiden perusteltuja kehitysnäkemyksiä saada eikä haluta kirjata kriteereihin. Kaikki jatkuu PEFC:ssä vuosikymmenten mallin mukaan "business as usual" vaikka maailma ympärillä on muuttunut voimakkaasti jo pitkään (tarve lisätä monimuotoisuutta, ilmastonmuutokseen varautumista, vesien ja ekosysteemien suojelua ja elinympäristöjen kunnostusta). Kuitenkin myös metsänomistajakunta ja metsänomistajien arvot ovat muuttuneet ja muuttuvat edelleen. PEFC lupaa ekologisesti kestävä metsätaloutta, jota sen kriteerejä noudattamalla ei voida saavuttaa. PEFC elää mennessä maailmassa, eikä tarjoa vaihtoehtoja kuin puuntuotannon (teoreettisesti) maksimoivalle metsänomistajalle. Järjestelmä on itsensä vanki.</p>
<p>MTK ry</p>	<p>Päivitysprosessi on pääsääntöisesti edennyt hyvin ja rakentavassa hengessä. Puutteena voidaan pitää sitä, että standardiin esitettyjen muutosten vaikutusten suuruusluokkia ei ole arvioitu (esim. pinta-aloja, joihin kriteerin vaatimus kohdistuu).</p>
<p>Turun yliopisto</p>	<p>Monia hyviä parannuksia tulossa, mm. vesistön suojakaistojen leventäminen ja puustoisuuden lisääminen. (Kommentoijan olisi ollut kiva nähdä muutosehdotusten perustelutkin.)</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Erinomaista työtä!</p>
<p>Södra Skogsreviret r.f.</p>	<p>Tutkijoita olisi hyvä saada mukaan prosessiin ja olisi myös hyvä, jos tutkijat arvioisivat lopulliset kriteerit.</p>

Kaakkois-Suomen ELY-keskus	<p>On erittäin hyvä, että PEFC-standardin kehittämistyössä on ollut mukana myös ekologista kestävyttä edustavia tahoja. Monessa yhteydessä on korostettu, että nyt on aika lisätä monimuotoisuuden ja vesistöjen huomiointia ja sitä vaativat myös kansalaiset. Valmistelussa on kuitenkin kovin vähän kuultu ekologiseen kestävyteen liittyviä asiantuntijoita eikä niihin liittyen ole varsinaisessa standardityöryhmässä ollut alustuksia, mutta silti päätökset on tehty äänestämällä. Asiantuntijoita tulisi kuunnella laajemmin ja tehdä päätökset vasta sitten. Myös menettelytapoja tulisi miettiä. Onko kuluttajien näkemyksiä oikeasti kuultu, kun ryhmä koostuu suurimmaksi osaksi metsätaloutta edustavista tahoista? Ryhmässä on erittäin vähäisesti vesistöasiantuntemusta, eikä vesistöasioille katsottu tarpeelliseksi perustaa omaa alatyöryhmää, vaikka sitä ehdotettiin. Tämä olisi ollut ehdottomasti tarpeen. Nykyoikeuskäytäntö ei salli pinta- ja pohjavesien tilan heikentämistä ja siten meillä on vahva velvoite ottaa metsänhoidossa vesienhoidon vaatimukset entistä tarkemmin huomioon. Pinta- ja pohjavesien osalta standardi on ottanut pienen askelen eteenpäin, mutta erityisesti pienvesien osalta standardi ei ole riittävä turvaamaan vesienhoidon vaatimuksia. On jäänyt hieman epäselväksi, onko kentällä todellista halua parantaa luontoarvojen ja vesiensuojelun huomiointia käytännössä. Metsäsertifioinninhan pitäisi tarjota kuluttajalle vakuutus siitä että metsää on hoidettu paremmin, kuin mitä laki vaatii. Näin ei tässä päivitettyssäkään standardissa ole. Myös sanktioiden on oltava riittäviä, ei ole tasapuolista metsänomistajia kohtaan mikäli rikkeistä ei käytännössä tule sanktioita. On jäänyt epäselväksi, miten jatkossa varmistetaan, ettei metsänomistaja voi erota PEFC-standardista kaupantekohetken jälkeen, jolloin hakkuut voi toteuttaa ilman sanktioita. Työryhmässä on todettu, että tässä on kyse auditointiin liittyvästä asiasta, mutta kai sertifioinnista vastuussa olevat tahot ovat asiasta huolissaan ja haluavat tilanteessa varmistaa oikean toimintatavan? Ainakin kuluttajat näin varmasti haluavat. On lisäksi kestävätyöntä, ettei PEFC-rekisteri ole ajantasalla, onneksi siihen ollaan nyt panostamassa. Kuluttaja ei tällä hetkellä voi mitenkään varmistua siitä, että tuotteessa on käytetty oikeasti PEFC-standardien hoidettua metsää. Varsinainen työryhmän toiminta on ollut asiallista. Kokousten materiaali on toimitettu asiallisesti ja ajoissa, toki viime vaiheessa tuli kriteereihin muutoksia, joita ei oltu käsitelty ko. asian alatyöryhmässä.</p>
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	<p>Ottaen huomioon, että PEFC-sertifikaatti koskee metsien kestävää käyttöä, johon kuuluu niin taloudellinen, sosiaalinen kuin ekologinen kestävyys, on erityisesti ekologisen kestävyden edustus rajattu minimiin päivitysprosessin toteutuksessa. Sen sijaan taloudellisten seikkojen edustajat ovat valtaenemmistöissä päivitysprosessissa ja näin pystyvät ajamaan tavoitteensa läpi ekologisten ja sosiaalisten tavoitteiden kustannuksella. PEFC-sertifikaatti ei täten ole todellinen metsien kestävä käytön sertifikaatti, vaan edustaa lähinnä toimintatapoja, joilla pystytään toimimaan ilman että taloudellinen kestävyys heikkenee.</p>
Yksityishenkilö	Onko MTK mukana valvomassa metsänomistajien etua?
Metsä Group	Prosessi on ollut kohtalaisen sujuva ja alatyöryhmämissä on saatu hyvin valmisteltua asioita.

Kriteeriluonnos 1: Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pohjois-Savon ELY-keskus	Metsänkäyttöön liittyy myös maankäyttö- ja rakennuslaki mm. maisematyöluvan osalta. Kriteeri tunnista tätä näkökulmaa ja kriteerin nimi tai sisältö on siksi puuttellinen. Rikkomusten rima on asetettu aivan liian korkealle, kun edellytetään tuomioita tai viranomaispäätöstä rikkeen toteamiseksi
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.

Yksityishenkilö	hyviä lakeja ja ohjeita paremman metsänhoidon ja luontoarvojen säilyttämiseksi tulee jatkossakin noudattaa sekä metsänomistajat/-toimijat tulee kouluttaa tähän periaatteeseen. kohtuullinen tarkastustoiminta tulee säilyttää, mutta liian pikkutarkaksi ei pidä heittäytyä. pitää ymmärtää, että luonto korjaa myös itse itseään pitkässä juoksussa jos jokin tuntuu liian karkealta toiminnalta.
Stora Enso Metsä	Määritelmät 2) Kuuluuko Suomen metsäkeskus listaan vai pitäisikö mukana olla ainoastaan metsäsertifiointiin sitoutuneita organisaatioita? Tätä määritelmää käytetään monessa kohdassa kriteeristöä. Lisäksi olisi hyvä tarkentaa, mitä tarkoitetaan "metsäsertifiointiin sitoutuneella organisaatiolla". Voiko esimerkiksi muutaman hengen yhteismetsä olla organisaatio? Mielestäni ei. Paras olisi, jos tuossa ihan selkeästi lueteltaisiin, mitä ovat "metsäsertifiointiin sitoutuneet organisaatiot", jotta tämä ei jäisi auditoijan tulkittavaksi. Sekä "sitoutuminen" että "organisaatio" ovat varsin tulkinnavaraisia termejä.
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Metsien monipuolistuva käyttö on otettu kriteerin päivitetystä muotoilussa huomioon.
MTK ry	Standardityöryhmässä tulisi arvioida, voitaisiinko lakirikkomusta tarkastella oikeuden ratkaisun tai viranomaisen päätöksen ajankohdan eikä lakirikkomukseen johtaneen toimenpiteen ajankohdan mukaan. Tällöin lainvoimaisen ratkaisun viivästyminen ei vaikuttaisi selkeän lakirikkomuksen tulkintaan sertifioinnissa.
DNV GL	Sinänsä käytännössä aika tehoton kriteeri, kun käsittelyajat ovat pitkiä ja metsäpuolella tapaukset pyrkivät vanhentumaan. Ei nykytulkinalla anna todellista kuvaa lakisäateisten vaatimusten noudattamisen tasosta.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	ELY keskuksat toivat jo aikaisemmin esille ettei kriteerin 1 merkitys käytännön tasolla ole selvä. Tällä hetkellä käytössä olevan ja myös tämän uuden kriteerin osalta tulisi selkeistä lain rikkomistapauksista tulla myös sanktio. Luonnoksen tavoin muotoiltuna tällaista sanktiota ei saa edes selkeistä tapauksista, koska luontoarvoihin, vesilakiin tai metsälakiin liittyviä rikkomuksia ei tutkita tai ne ehtivät vanhentua tutkinnan aikana. Halutaanko lainsäädännön vastaiset toimet tunnistaa? Tämä asettaa myös metsänomistajat eriarvoiseen asemaan, kun myös lainvastaisesti toimivat voivat myydä puutaan sertifioituna. Mikäli kriteeri jää tähän muotoon, tulisi lain edellyttämä taso sisällyttää alakriteereihin minimitasona. Näin ei tässä luonnoksessa edelleenkaan ole kaikilta osin.
Teollisuusliitto ry	Indikaattorit Tämä teksti on: Oikeuden tekemät ratkaisut ja viranomaispäätökset, joissa... ...toiminnan on todettu olleen... ...lainsäädännön vastaista. Tämä pitäisi lisätä, koska toimii tärkeänä indikaattorina: Oikeuden tekemät ratkaisut ja viranomaispäätökset, joissa... ...toiminnan on todettu olleen... ...lainsäädännön mukaista. Määritelmät Esimerkit viranomaisten päätöksistä, liittyen kuhunkin lakiin, kannattaisi sisällyttää. Ne auttavat lukijaa ymmärtämään, minkä tyyppisistä asioista on kyse.
OTSO Metsäpalvelut Oy	Kriteeri täsmentyy myöhemmin julkaistavan lakilistauksen myötä.
Metsäteollisuus ry	Määritelmät: 2) Metsäorganisaation määritelmää tulisi selkeyttää. Siihen viitataan useassa kohdassa standardissa. Termi "muut metsäsertifiointiin sitoutuneet organisaatiot" on epäselvä ja sen poistamista tulisi harkita. Metsäorganisaation määritelmään on tulkittu kuuluviksi myös organisaatioita, jotka ainoastaan omistavat metsää mutta jotka ovat täysin ulkoistaneet metsänhoidon muualle. Tällaiselta pelkästään metsää omistavalta organisaatiolta ei voida vaatia kaikkia metsäorganisaatiolle

	osoitettuja velvoitteita kuten kriteerin 19 pohjavesiaineistot. Toisaalta kuuluuko Suomen metsäkeskus viranomaistahona listalle lainkaan?
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Mikäli esimerkiksi auditoinnissa tarkastellaan ainoastaan edeltävän vuoden aikana sattuneita rikkomuksia, ei käytännössä määritelmän mukainen tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen ratkaisu ole asianmukainen tapa todeta kriteeririkkomus. Kyseisissä prosesseissa saattaa kulua vuosikausia, jolloin käytännössä kriteerin rikkomuksia ei voi syntyä.
UPM-Kymmene Oyj	Metsäorganisaation määritelmää tulisi selkeyttää. Termi "muut metsäsertifiointiin sitoutuneet organisaatiot" on epäselvä ja pitäisi poistaa. Nykyisellään metsäorganisaation määritelmään on tulkittu kuuluvaksi myös metsänomistajia esimerkiksi yhteismetsiä, jotka kuitenkin ovat ulkoistaneet metsien hoidon muualle. Täsmäntyyppisiltä "organisaatioilta" ei voida vaatia kaikkia samoja velvoitteita kuin varsinaisilta metsäorganisaatioilta. Suomen Metsäkeskus viranomaistahona ei kuulu listalle.
Metsä Group	Määritelmät 2) Metsäorganisaation määritelmää tulisi selkeyttää. Siihen viitataan useassa kohdassa standardissa. Termi "muut metsäsertifiointiin sitoutuneet organisaatiot" on epäselvä ja sen poistamista tulisi harkita. Metsäorganisaation määritelmään on tulkittu kuuluviksi myös organisaatioita, jotka ainoastaan omistavat metsää mutta jotka ovat täysin ulkoistaneet metsänhoidon muualle. Tällaiselta pelkästään metsää omistavalta organisaatiolta ei voida vaatia kaikkia metsäorganisaatiolle osoitettuja velvoitteita kuten kriteerin 19 pohjavesiaineistot. Toisaalta kuuluuko Suomen metsäkeskus viranomaistahona listalle lainkaan?

Kriteeriluonnos 2: Metsien puusto säilytetään hiilinieluna	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Periaatteessa OK. Vaikuttavatko tuleva ilmastolaki ja maankäyttösektoriin ilmasto-ohjelma tähän?
Yksityishenkilö	Miten kannot (jotka jää paikoilleen) säilyy hiilivarastona pitkään.
Yksityishenkilö	metsä on aina hiilinielu ja se paranee koko ajan, kun sitä ammattimaisesti hoidetaan. myös päätehakkuu on hoitoa metsiä ei voi hävittää. todellinen ongelma on saastuttaminen ei metsät ja niiden hoito ja hyödyntäminen. missä ne euroopan hiilinielut ovat ? missä on tanskan, espanjan, italian, kreikan puustot ja nielut ? tässä pitää vaatia myös muita valtioita toimimaan. emme voi olla esim. koko euroopan omatunto.
Stora Enso Metsä	Tekstiä on tarve selkeyttää. Kirjausehdotus: Kriteeri: Puuston poistuma (tähän viittaus määritelmään 4) ei ylitä kasvua auditointia edeltävällä viisivuotisjaksolla. Viisivuotisjakson poistuma (tästä viittaus määritelmään 4 pois) voi kuitenkin olla kasvua suurempi luonnontuhoon vuoksi sekä tapauksissa, joissa hakkuut... Indikaattorit Avataan VMI-termi: Luonnonvarakeskuksen valtakunnan metsien inventoinnin (VMI). Tähän viitataan myöhemminkin standardissa eli voisi olla järkevää laittaa se omaksi kohdaksi määritelmiin.

	<p>Määritelmät</p> <p>4) Poistumaan lähteeksi Luonnonvarakeskus.</p>
Suomen ympäristökeskus	<p>Kriteeri keskittyy puustoon, ehkä laajempi kriteeri, jossa myös metsätalouden maa pyritään yleisesti säilyttämään hiilinieluna (mukaanlukien kivennäismaiden maaperä ja turvemaat) olisi tarpeen.</p> <p>Jos uudistettu kriteeri "hakuut ovat välttämättömiä kasvatusvaiheessa olevien metsien kasvukunnon ja mukautumiskyvyn (resilienssin) ylläpitämiseksi" tarkoittaa taimikoita ja nuoria kasvatusmetsiä niin se on kannatettava. Jos sitä sovelletaan myös kasvatuksen loppu- ja päätösvaiheessa oleviin metsiin niin mahdollistaa puuston hiilinielun voimakkaan vähentämisen.</p>
Turun yliopisto	<p>Vanha määritelmä "Hakkuissa ei ylitetä alueen suurinta kestävä hakuumäärää" oli parempi, koska siinä Luke voi ottaa huomioon muutkin kestävyteen liittyvät seikat kuin poistuma-kasvu-taseen ja koko Suomen LULUCF-veloitteet jne. Vaikuttaisi olevan askel huonompaan suuntaan.</p>
Yksityishenkilö	<p>Vanha sanamuoto on parempi. Uudessa on sana POISTUMA. VMI tehdään 10 vuoden välein. Sieltä saadaan suoraan nielun muutos. Poistuman laskeminen 5 vuosittain ei ole teknisesti mahdollista.</p> <p>Nykyinen laserkeilaus ei ole aina pystynyt saamaan selville edes metsikön pääpuulajia. Käytännössä ei ole nähty mitä puuta on lehtipuiden lehvästön alla. Ei vaikuta vakuuttavalta, että esim lahoppuun määrä saataisiin selville.</p>
DNV GL	<p>Kriteeriin on lisätty mahdollisuus ylittää poistuma poikkeustapauksissa resilienssin ylläpitämiseksi. Tarkoittaako tämä ylempä mainittuja luonnontuhoja vai jotain muuta. Jos tällä viitataan luonnontuhoihin, tämä kohta on tarpeeton. Jos tällä tarkoitetaan jotain muuta, tulisi ko hakkuille löytyä faktaan perustuvaa tietoa (mistä löydettävissä/todennettavissa?) ja perusteet, miksi ko hakkuista ei ole voitu toteuttaa kestävä suunnitteen puitteissa. Markkinaohjautuvuus ei riittäne perusteeksi (ei kannattane vesittää tällä koko kriteeriä).</p>
Suomen Metsätieteellinen Seura	<p>Maininta resilienssin ylläpidon takia välttämättömistä hakkuista on epäselvä. Voimassa olevan kriteeristön mukainen maininta luonnontuhoista on riittävä. Laajamittaista luonnontuhoa lukuunottamatta suuralueella (kriteerin mukaan > 700 000 ha) ei esiinny muita tekijöitä, jotka voisivat oikeuttaa "resilienssin säilyttämisen kannalta välttämättömät" hakuut. Termi resilienssi on syytä määritellä, sillä se ei ole vielä vakiintunut ja siihen voidaan katsoa kuuluviksi erilaisia tekijöitä.</p>
Teollisuusliitto ry	<p>Kriteeri/Indikaattorit/Määritelmät</p> <p>Perustuuko viisivuotinen tarkasteluajanjakso johonkin? Talouden suhdanteiden kiertoaika on pidempi kuin viisi vuotta.</p> <p>VMI kannattaa selittää lyhenneluetelossa.</p>
Metsäteollisuus ry	<p>Tekstiä on tarve selkeyttää.</p> <p>Kirjausehdotus:</p> <p>Kriteeri: Puuston poistuma (tähän viittaus määritelmään 4) ei ylitä kasvua auditointia edeltävällä viisivuotisjaksolla. Viisivuotisjakson poistuma (tästä viittaus määritelmään 4 pois) voi kuitenkin OLLA KASVUA SUUREMPI LUONNONTUHON VUOKSI SEKÄ TAPAUKSISSA, JOISSA HAKKUUT...</p> <p>Indikaattorit: Avataan VMI-termi: Luonnonvarakeskuksen valtakunnan metsien inventoinnin (VMI). Tähän viitataan myöhemminkin standardissa eli voisi olla järkevää laittaa se omaksi kohdaksi määritelmiin.</p> <p>Määritelmät: 4) Poistumaan lähteeksi Luonnonvarakeskus.</p>

Metsä Group	<p>Tekstiä on tarve selkeyttää. Kirjausehdotus: Kriteeri: Puuston poistuma (tähän viittaus määritelmään 4) ei ylitä kasvua auditointia edeltävällä viisivuotisjaksolla. Viisivuotisjakson poistuma (tästä viittaus määritelmään 4 pois) voi kuitenkin olla kasvua suurempi luonnontuhon vuoksi sekä tapauksissa, joissa hakkuut ovat välttämättömiä kasvatusvaiheessa olevien metsien kasvukunnon ja mukautumiskyvyn (resilienssin) ylläpitämiseksi. Indikaattorit Avataan VMI-termi: Luonnonvarakeskuksen valtakunnan metsien inventoinnin (VMI). Tähän viitataan myöhemminkin standardissa eli voisi olla järkevää laittaa se omaksi kohdaksi määritelmiin. Määritelmät 4) Poistumaan lähteeksi Luonnonvarakeskus.</p>
Mhy kaakko	5 - vuotisjakso on hiilinielu tarkastelussa kovin lyhyt ajanjakso.

Kriteeriluonnos 3: Metsänkäyttöilmoituksella osoitetaan hakkuun laillisuus ja selvitetään ympäristönäkökohdat	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pohjois-Savon ELY-keskus	<p>Ympäristönäkökohtien huomioon ottamisen osalta pelkkä metsänkäyttöilmoitus on liian suppea toimintatapa. Käytännössä ympäristönsuojelulain-, vesilain - ja maankäyttö- ja rakennuslain edellytyksiä ei tutkita metsänkäyttöilmoitusvaiheessa, vaan vasta sitä seuraavassa ympäristöviranomaisen selvittelyssä ja ilmoituksen tarkastamisessa. Ilmeisesti vielä kukaan metsäkeskuksen automaatiikka ei tarkista, sijoittuuko metsänkäyttöilmoitus alueelle, jolla hakuilla edellytetään maisematyölupaa. Kriteerin nimi tulisi korjata muotoon "metsänkäyttöilmoituksella käynnistetään ympäristönäkökohtien ja hakkuun laillisuuden selvittäminen". Kriteerin määritelmän 5 alakohta ilmentää selvästi, että näkökulma on edelleen tiettyihin kohteisiin tukeutuva eikä esim. kaavoitusta oteta huomioon. Myöskään viittauksella kaavojen ympäristöselvityksiin ei asiaa voida kuitata, koska lainsäätö tuntee käsitteen vanhetuneet kaavat, joiden ympäristöselvitykset eivät vastaa nykypäivän vaatimuksia.</p> <p>Kriteeri 3 joutaa siis mennä uuteen valmisteluun.</p>
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	<p>Miksi metsänkäyttöilmoitusta esitetään ympäristöselvityksen korvaajaksi? Kriteeri ei koske kotitarvehakkuita, joten metsälain voimassaolon alueelta metsänkäyttöilmoituksen ulkopuolelle jäävät vain pieniläpimittaisen puuston hakkuut (sekä mahdolliset metsämaan ulkopuoliset muuhun käyttöön varatut kohteet kuten linjat, tiet yms.). Kuka käsittelee metsälain ulkopuolisen alueen metsänkäyttöilmoitukset, jotka on laadittu ympäristöselvityksen korvaamiseksi? Tähän ei taida olla tämänhetkisessä tilanteessa toimivaltaista viranomaista, vaan kohteisiin olisi suurimmassa osassa tapauksia haettava maisematyölupaa/muuta lupaa metsänkäyttöilmoituksen sijasta.</p>
Yksityishenkilö	nykykäytäntö on hyvä, mutta liian pienialaisuuteen ei saa sortua esim. tiettyjen kasvien ja esim. liito-oravien osalta. Ympäristöasiat tulee ohjeistaa ja neuvoa metsänomistajille, jolloin olemme samalla tasolla. esim. hvc-alueet luovat ärtymystä ja epäilyjä nykysysteemillä.
Stora Enso Metsä	<p>Määritelmät:</p> <p>6) Määritelmää ei tarvita, vaan ko. asian voisi kirjoittaa joko indikaattoriin suoraan tai 5) määritelmän alle.</p>
Luvian Saha Oy	Määritelmissä maininta kaava-alueista hyvä ja tarkentava. Kohta 6 hyvä lisäys.

Suomen ympäristökeskus	Itselleni oli vaikea ymmärtää mitä muutetulla määritelmän kohdalla 6) "Metsänkäyttöilmoituksella voidaan korvata ympäristöselvitys." käytännössä tarkoitetaan? Tämä olisi hyvä avata vielä esimerkin avulla kokouksessa.
Yksityishenkilö	Hyvä ajatus, mutta ei varmaankaan ole riittävä ympäristöhallinnolle
Suomen Metsätieteellinen Seura	Metsänkäyttöilmoituksen ja ympäristöselvityksen suhde on selvennettävä: milloin vaaditaan ympäristöselvitys? Ilmeisesti kyse on kaava-alueilla tehtävistä hakkuista. Alaviitteessä 6 annettu mahdollisuus "korvata ympäristöselvitys hakkuuilmoituksella" on epäselvä. Jos alueella tehtävistä hakkuista on tehtävä ympäristöselvitys, miten se voidaan korvata hakkuuilmoituksella? Jos alue on kaavassa merkitty alueeksi, jolla sallitaan maisemanhoidolliset hakkuut, hakkuusuunnitelma on alistettava ympäristöselvitykseen, jotta voidaan todeta sen täyttävän kaavan ehdot. Jälkikäteen maisemalle tehtyä vahinkoa ei voi enää korjata. Kriteerin indikaattorissa sanamuoto on epäselvä. On syytä kirjoittaa selkeämmin "Hakkuusta on tehty ennen toimenpiteitä metsänkäyttöilmoitus tai erillinen ympäristöselvitys".
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Määritelmä 6) Jos metsänkäyttöilmoituksella voidaan korvata ympäristöselvitys, täytyy metsänkäyttöilmoituksen sisältövaatimukseen kiinnittää huomiota. Yleensä niissä ei ole mitään vaikutusten arviointeja ja muutoinkin tiedot toimenpiteistä ovat varsin suppeita. Määritelmiin tulisi lisätä arvio toimenpiteiden vaikutuksesta E-luokan pohjavesialueiden perusteena oleviin ekosysteemeihin (vrt. kriteeri 19).
Teollisuusliitto ry	Kriteeri Kryptinen. Eli milloin tarvitaan metsänkäyttöilmoitus ja milloin tarvitaan/riittää ympäristöselvitys. Viestinnällisesti tämä kannattaa kirjoittaa selkokieliseen muotoon.
Metsäteollisuus ry	Määritelmät: 6) Määritelmää ei tarvita, vaan ko. asian voisi kirjoittaa joko indikaattoriin suoraan tai 5) määritelmän alle.
Metsä Group	Määritelmät: 6) Määritelmää ei tarvita, vaan ko. asian voisi kirjoittaa joko indikaattoriin suoraan tai 5) määritelmän alle.

Kriteeriluonnos 4: Metsien hoito ja käyttö perustuu ajantasaisen luonto- ja metsävaratiedon hyödyntämiseen

Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Metsänomistajalla tulee olla myös tieto, onko käsiteltävä metsä vesienhoidon näkökulmasta metsätalouden tehostamisalueella ja sijaitseeko vaikutusalueella ekologisen luokituksen mukaan vähintään hyvää huonommassa ekologisessa tilassa olevia vesistöjä, jolloin tehostetut vesiensuojelutoimenpiteet ovat käsittelyalueella tarpeen. Lisäksi metsänomistajalla tulee olla tietoa erityisarvokkaiden luontokohteiden sijainneista. Tietojen tulee kattaa myös uhanalaiset luontotyytit.
Suomen Latu	"Metsänomistajalla on tieto tilansa muiden kuin jokamiehen oikeudella kerättävien luonnontuotteiden 10) kestävästä hyödyntämismahdollisuuksista silloin, kun ko. tuotteita hyödynnetään kaupallisesti." Tämä on vaikeasti ymmärrettävä kirjaus. Halutaanko tällä sanoa, että silloin kun keruu on kaupallista, MO tietää, miten se hoidetaan kestävästi? Eli keruun ei tarvitse olla kestävä, vaan tieto kestävästä hyödyntämismahdollisuudesta riittää? Eikö kestävyydellä ole merkitystä myös silloin kun keruu johtuu jostain muusta kuin kaupallisesta hyödyntämisestä? En osaa nyt valitettavasti muotoilla parempaa ehdotusta.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Määritelmä ei edellytä, että maanomistajan tiedossa on alueen kaavoituksellinen tilanne tai kaavojen suojeluun liittyvät varaukset, joten hänen ei siis tarvitse tietää ajantasaista luonto- ja metsävaratietoa tai niihin liittyviä hakkuurajoituksia. Kaavan rajoituksista tietäminen on siis lisättävä vaatimuksiin.

Metsähallitus Metsätalous Oy	Mitähän seuraava indikaattoriselostus oikeasti käytännössä mahtaa tarkoittaa ja miten se osoitetaan?: "Metsäomistajalla on tieto tilansa muiden kuin jokamiehen oikeudella kerättävien luonnontuotteiden ¹⁰) kestävästä hyödyntämismahdollisuuksista silloin, kun ko. tuotteita hyödynnetään kaupallisesti."
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	metsänhoito tulee perustua metsän kulloiseenkin hoitotarpeeseen. taimikonhoito, harvennukset, terveyslannoitukset jne. metsäammattilaisten avustuksella. enempää ei voi hakata kuin metsä kasvaa sehän on tyhmää ainakin normaalille ihmiselle. tuleva metsä tai uusi metsä tulee aina olla entistä parempi ja laadukkaampi
Stora Enso Metsä	Kriteerin otsikko on pitkä. Ehdotus lyhyemmäksi otsikoksi: Metsien hoito ja käyttö perustuu ajantasaiseen luonto- ja metsävaratietoon. Indikaattorit Kaikki tilat eivät vielä näy Metsään.fi:ssä. Ehdotus lisäykseksi: metsikkökohtaiset metsävaratiedot ja toimenpidetarpeet kohtaan: "mikäli julkinen metsävaratieto on saatavilla"? Määritelmät 9) Ehdotus tekstimuotoiluksi: Metsänomistajan metsätilaa koskevat metsään.fi-järjestelmän metsävaratiedot ja toimenpide-esitykset katsotaan täyttävään vaadittavat tiedot.
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Mikä on indikaattoreissa mainittujen luonnontuotteiden kestävien hyödyntämismahdollisuuksien tietolähde ja tarvittava tietotaso? Miten tämä arvioidaan? Kehittykö metsään.fi -tietopohja edelleen nykyisten esimerkkiraaka-aineista tehtyjen laskelmien ja kuviotietojen mukaisesti...
MTK ry	Määritelmä 10 (Ei koske riistaa) voidaan poistaa tarpeettomana. Luonnontuotteiden määritelmä ei sisällä riistaa. Määritelmä löytyy uudesta standardin lopussa olevasta kriteeristä. Ko. määritelmä on syytä tuoda esille jo kriteerissä 4, jossa luonnontuotteet tulevat esille ensimmäisen kerran.
Yksityishenkilö	Metsävaratietoon ei voi luottaa. Se sisältää liian paljon virheitä tila tasolla.
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	Kaikessa toiminnassa täytyy pyrkiä varmistamaan, että käsiteltävistä alueista on riittävästi tietoa koskien niiden luonto- ja virkistysarvoja. Tällä hetkellä Metsään.fi-palvelun ohjeissa todetaan, että sen tietoihin ei pidä luottaa toimenpiteiden suunnittelussa, vaan ne pitäisi tarkistaa maastossa. Voidaanko Metsään.fi-palvelun tiedot siis olettaa riittäviksi "...metsätoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa...", jos se itse sanoo toisin?
Suomen Metsätieteellinen Seura	Metsään.fi palvelun tietojen ei voida katsoa täyttävän ainakaan käytännön toimenpiteiden suunnittelun tietotarpeita. Itse palvelussa ilmoitetaan, että ennen toimenpiteitä tiedot on tarkistettava maastossa. Lisäksi juuri tarkastetussa Sari Pynnösen väitöskirjassa on havaittu, että palvelun luontoarvotiedoissa on selvästi enemmän puutteita kuin puuvaratiedoissa – esimerkiksi riistatiheiköistä ole lainkaan ehdotuksia. Hän havaitsi myös, että tekstikenttiin täytetyt luontoarvotiedot siirtyvät suunnittelussa huonommin eteenpäin kuin numeerinen metsävaratieto. Sari Pynnönen. (2020). Knowledge use in the management of privately owned forests: a focus on decision support services for multi-objective forest use. Dissertationes Forestales 289. https://doi.org/10.14214/df.289

<p>Kaakkois-Suomen ELY-keskus</p>	<p>Nykyoikeuskäytännön valossa vesien tilaa ei saa heikentää ja vesien tilatavoitteet ovat sitovia jokaisen vesistön osalta. Kriteerissä 4 ei ole mainintaa metsätaloudelle herkistä vesistä tai vaelluskalavesistöistä. Tällainen aineiston on tulossa koko Suomessa käyttöön tämän vuoden aikana liittyen vesienhoidon suunnitteluprosessiin. Olisi varmaan syytä lisätä nämä aineistot kriteeriin. Myös Vesil:n suojelemat pienvedet tulisi lisätä tähän tietokohdan määritelmään. Määritelmä 7) tietojen ajantasaisuuden tarkistus vähintään kymmenen vuoden välein on luonnonsuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvissä kysymyksissä liian harvoin. Luonnonsuojelualueita perustetaan jatkuvasti lisää ja lajien uusia esiintymiäkin tulee tietoon jatkuvasti. 8) Alueellinen metsäohjelma tuntuu turhan yleispiirteiseltä suunnitelmalta tähän tarkoitukseen. Myös kaavoissa olevat suojelurajaukset tulee saattaa metsään.fi-palveluun ja metsänomistajien tietoon, koska niiden puute saattaa laukaista esimerkiksi esitutkintaprosessin hakkuutapausten yhteydessä.</p>
<p>Teollisuusliitto ry</p>	<p>Määritelmät Kymmenen vuoden välein vaatii tarkemman ilmaisen. Esimerkiksi: Tietojen ajantasaisuus tarkistetaan ennen kuin edellisestä tarkistuksesta on kulunut kymmenen vuotta.</p>
<p>Metsäteollisuus ry</p>	<p>Kriteerin otsikko on pitkä. Ehdotus lyhyemmäksi otsikoksi: Metsien hoito ja käyttö perustuu ajantasaiseen luonto- ja metsävaratietoon.</p> <p>Indikaattorit: Kaikki tilat eivät vielä näy Metsään.fi:ssä. Ehdotus lisäykseksi: metsikkökohtaiset metsävaratiedot ja toimenpidetarpeet kohtaan: "mikäli julkinen metsävaratieto on saatavilla"</p> <p>Määritelmät: 9) Ehdotus tekstimuotoiluksi: Metsänomistajan metsätilaa koskevat metsään.fi-järjestelmän metsävaratiedot ja toimenpide-esitykset täyttävät vaadittavat tiedot.</p>
<p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus</p>	<p>Metsänomistajalla tulisi olla myös kaavojen suojelurajaukset tiedossa. Metsäkeskuksella ei ole intressiä kyseisiä rajauksia saada esimerkiksi metsään.fi-palveluun, vaikka niiden puute saattaa laukaista esimerkiksi esitutkintaprosessin hakkuutapausten yhteydessä. Metsäkeskuksella on myös vaihtelevasti käytössä yleis- ja asemakaavoitetut alueet, vaikka ne ovat saatavilla julkisena paikkatietoaineistona.</p>
<p>UPM-Kymmene Oyj</p>	<p>Metsään.fi tieto ei ole toistaiseksi 100% kattavaa. Pitää tarkentaa, että metsikkökohtaiset tiedot pitää olla käytössä silloin kun julkinen metsävaratieto on saatavilla.</p>
<p>Metsä Group</p>	<p>Kriteerin otsikko on pitkä. Ehdotus lyhyemmäksi otsikoksi: Metsien hoito ja käyttö perustuu ajantasaiseen luonto- ja metsävaratietoon.</p> <p>Indikaattorit Kaikki tilat eivät vielä näy Metsään.fi:ssä. Ehdotus lisäykseksi: metsikkökohtaiset metsävaratiedot ja toimenpidetarpeet kohtaan: "mikäli julkinen metsävaratieto on saatavilla"</p> <p>Määritelmät 9) Ehdotus tekstimuotoiluksi: Metsänomistajan metsätilaa koskevat metsään.fi-järjestelmän metsävaratiedot ja toimenpide-esitykset täyttävät vaadittavat tiedot.</p>

Kriteeriluonnos 5: Metsänhoitotöiden laatu varmistetaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	erittäin hyvä asia, koska laatutyön kautta tuleva metsä on kasvava ja terve. miten eri toimijat sen tekevät ja miten huonoon työhön reagoidaan. yksittäinen metsänomistaja on joskus näissä tilanteissa aika yksin. oikeusturva ! kenelle valitetaan esim. huonosta työn jäljestä ja selvästä kiirehtimisestä sekä hutiloinnista ?
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
DNV GL	Tätä olisi hyvä täsmentää siten, että laadunseurantamenettelyn tulee olla dokumentoitu.
Teollisuusliitto ry	Kriteerit/Indikaattorit/Määritelmät Laadunseuranta. Tarkoitetaanko tällä käytännössä laatu järjestelmää? Ilmeisesti on kyse omavalvonnasta. Määritelmät Määritelmää numero 13 kannattaa laajentaa kuulumaan seuraavasti. Metsänhoitotöihin luetaan kuuluviksi seuraavat työlajit: maanmuokkaus, kylvö, istutus, taimikon varhaisperkaus, taimikonharvennus ja harvennushakkuun ennakkoraivaus.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 6: Puuston terveydestä huolehditaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Här borde klagöras om ytor där stubbarna kommer att brytas även skall stubb-behandlas.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Kriteeri pitäisi laajentaa kattamaan myös ajourien syvyyden tarkistamisen päätehakkuaaloilla, joissa on löytyy minulta, joissa on 50 cm painaumia, jotka muuttavat muuten säilyneiden kohtien vesitalouden p...
Metsähallitus Metsätalous Oy	1) Miksi juurikäptorjunnan prosentit on jätetty pois? Voisivat edelleen olla tarpeellisia. Toisaalta - mihi 2) Kattaako vaurioprocentti myös jatkuvan kasvatuksen käytännöt?
Yksityishenkilö	vain terve puu kasvaa ja metsä tuottaa. onko jonkinasteinen sekametsä sittenkin paras tapa kasvattaa m... taudeille. terveyslannoitukset ja-hakkuut ym. on sallittava. asiaa on aina seurattava ja uskallettava ottaa... ajatuksia.

Stora Enso Metsä	<p>Kriteeri:</p> <p>Poistetaan tekstistä "riskikohteiden", koska siihen ei enää viitata myöskään indikaattorissa. Muutetaan peräkkäin, koska niihin viittaa sama indikaattorikohta. Tämän jälkeen voisi olla korjuuvaurioiden välttämisen maininta on vain indikaattoreissa.</p> <p>Indikaattorit:</p> <p>Vaihdettava järjestys vastaamaan kriteeritekstiä.</p> <p>Työn tilaajaan viittaava määritelmän numero on muuttunut.</p> <p>Määritelmät:</p> <p>Määritelmät 14) ja 15) voidaan poistaa, koska niihin ei enää viitata tekstissä.</p>
Luvian Saha Oy	Kriteeriin tehdyt muokkaukset liittyen juurikäävän torjuntaan ovat hyvät, sillä metsätuholaki ja siihen liittyvät määräykset
Suomen luontoyrittäjyysverkostory	Onkohan määritelmä 15 tarpeellinen?
Södra Skogsreviret r.f.	Kriteeri on vaikeata täyttää juurikäävän torjunnan osalta myrskyvahingon sattuessa, vaikka laki vaatii, että kriteerin ja lain vaatimukset täyttyvät
Yksityishenkilö	Luonnoksessa on poistettu kriteeri 6 kohta Indikaattorit (mittari) Juurikäävän torjuntatoimenpiteiden osalta riskikohteiden hakkuupinta-alasta 15). Eli tarkoittaako tämä todella, että kattavuusprosentti ja aluemäärä
Teollisuusliitto ry	Määritelmät Riskikohteilla tarkoitetaan metsälain... Miksi tämä on poistettu?
Metsäteollisuus ry	<p>Kriteeri:</p> <p>Poistetaan tekstistä "riskikohteiden", koska siihen ei enää viitata myöskään indikaattorissa. Muutetaan peräkkäin, koska niihin viittaa sama indikaattorikohta. Tämän jälkeen voisi olla korjuuvaurioiden välttämisen maininta on vain indikaattoreissa.</p> <p>Indikaattorit:</p> <p>Vaihdettava järjestys vastaamaan kriteeritekstiä. Työn tilaajaan viittaava määritelmän numero on muuttunut.</p> <p>Määritelmät:</p> <p>Määritelmät 14) ja 15) voidaan poistaa, koska niihin ei enää viitata tekstissä.</p>
Koneyrittäjät ry	Mikä on talviaikaisen hakkuun aiheuttamien puusto- ja maastovaurioiden merkitys? Tautiriski ei liene keskeinen huomio kriteeristötyössä? Huom! Talviaikaisten hakkuuiden yhteydessä ei tarvita kantokäsittelyä, koska infektioituminen suurimpia syitä myös runkovaurioiden välttämiseksi. Jos talvikorjuussa syntyy vaurio juurikäävän pienempi kuin kesällä.
Metsä Group	<p>Kriteeri:</p> <p>Poistetaan tekstistä "riskikohteiden", koska siihen ei enää viitata myöskään indikaattorissa. Muutetaan peräkkäin, koska niihin viittaa sama indikaattorikohta. Tämän jälkeen voisi olla korjuuvaurioiden välttämisen maininta on vain indikaattoreissa.</p> <p>Indikaattorit:</p> <p>Vaihdettava järjestys vastaamaan kriteeritekstiä.</p> <p>Työn tilaajaan viittaava määritelmän numero on muuttunut.</p> <p>Määritelmät:</p> <p>Määritelmät 14) ja 15) voidaan poistaa, koska niihin ei enää viitata tekstissä.</p>

Kriteeriluonnos 7: Energiapuuta korjataan kestävästi	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Luonnon monimuotoisuus ja vesiensuojelu tulee ottaa vahvemmin mukaan kriteerin sisältöön. Muutoksilla heikennetään nyt näitä asioita.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	On hyvä, että maannousema-alueilla SAA avohakkuun jälkeen korjata kaikki kuusenkannot pois. Näin ei ole valitettavasti tapahtunut aina käytännössä. Eli jos kannot kerätään, niin kerätään sitten kaikki.
Yksityishenkilö	energiapuuta ei saa korjata niin tarkkaan, että ravinteita joudutaan sitten jälkikäteen kylvämään kompensatioksi sehän on jo tyhmää. luonnon oma kierrätys ja kierto pitää huomioida. bioenergiaa tulee edistää, mutta myös luontoarvot ym. otettava huomioon. liikaa ei voi hyödyntää. esim.kantojen nosto on jo liikaa.
Stora Enso Metsä	Kriteeritekstistä voi poistaa viittaukset monimuotoisuuteen ja vesiensuojeluun, koska niitä käsitellään myös energiapuun korjuun osalta muualla standardissa. Määritelmät: Määritelmässä 20) viitataan työn tilaajaan 57), jonka numero on muuttunut.
Suomen ympäristökeskus	Tällä hetkellä energiapuuksi korjataan kriteerissä lueteltujen tarkoitukseen sopivien hakkuutähteiden ja kantojen lisäksi runsain mitoin järeitä lehtipuita, kuivia kuolleita pystypuita, maalahopuita, kolopuita, lahovikaisia havu- ja lehtipuita, nuoria ja varttuvia monimuotoisuudelle nyt ja tulevaisuudessa merkittäviä puita kuten raitoja, pihlajia, leppiä, haapoja, koivuja, tuomia ja jalopuita, jotka ovat ja voisivat olla uhanalaiselle ja muulle metsälajistolle (mukaanlukien pölyttäjät kuten kimalaiset) sekä talousmetsien tuottamille ekosysteemipalveluille äärimmäisen tärkeitä. Tämä on PEFCin energiapuukriteerin mukaista, koska monimuotoisuudelle merkittävän energiapuun korjuuta ei ole säädelty tai ohjeistettu tässä kriteerissä lainkaan. Vaikka energiapuun korjuussa otetaan uudistetun kriteeri 14:n mukaiset säästö- ja lahopuut huomioon, kuten kuuluu niin verovaroin tuettu energiapuun korjuu ja energian tuotto ei ole tällä hetkellä ekologisesti kestävä ja kohdistuu hakkuutähteiden ja kantojen lisäksi myös muuhun puustoon.
Yksityishenkilö	Kasvatushakkuiden energiapuun korjuussa säästetään mahdollisuuksien mukaan riistatiheikköjä.
SYKE	Kriteerin muutos ehdotus heikentää monimuotoisuuden turvan tasoa, kun energiapuun korjuussa ei enää kielletä elävien säästöpuiden korjuuta eikä lahopuiden vaurioittamista (poistettu kohta: ”Energiapuun korjuussa ei korjata kriteerin 14 tarkoittamia eläviä säästöpuita eikä vaurioiteta järeitä lahopuita.”). Kriteerin indikaattoreista on niin ikään poistettu samat asiat ja vesiensuojelu (poistetut kohdat: ”säästö- ja lahopuiden turvaaminen ja vesiensuojelutoimenpiteet”).
Metsäteollisuus ry	Kriteeritekstistä voi poistaa viittaukset monimuotoisuuteen ja vesiensuojeluun, koska niitä käsitellään myös energiapuun korjuun osalta muualla standardissa. Määritelmät: Määritelmässä 20) viitataan työn tilaajaan 57), jonka numero on muuttunut.
Metsä Group	Kriteeritekstistä voi poistaa viittaukset monimuotoisuuteen ja vesiensuojeluun, koska niitä käsitellään myös energiapuun korjuun osalta muualla standardissa. Määritelmät: Määritelmässä 20) viitataan työn tilaajaan 57), jonka numero on muuttunut.

Kriteeriluonnos 8: Taimikot hoidetaan oikea-aikaisesti kuntoon	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Mieluimin etupainotteisesti, edullisempaa, alussa kehitys nopeaa.
Yksityishenkilö	ehdoton edellytys normaalille metsänhoidolle. taloudellisia porkkanoita ja metsänomistajain valistusta on lisättävä, vaikka metsä onkin yksityistä omaisuutta. risukoita on suomessa todella liikaa, oma tahto ja ymmärrys !!!! minkäänlainen risikko ei tuota mitään eikä ole hiilinielu eikä varsinkaan hiilivarasto. vain hyvinhoidettu, terve ja kasvava metsä luo edellytykset kaikille asioille jopa riistalle vrt. osaran aukeat.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Suomen ympäristökeskus	Näin kuuluu tehdä, toivottavasti samalla huomioidaan lehtipuun ja sekapuuston lisäämistarve.
Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry	Kriteeriin joku vaihtoehtoinen keino, jolla toteuttaa voidaan määritellä. Ehdotuksena on, että toteumassa huomioidaan kenttähenkilöstön arvioiden mukaan metsänomistajien täysin omatoimisesti toteuttamat taimikonhoidot hehtaarimääräisesti.
Teollisuusliitto ry	Kriteeri Prosenttiluvun korottaminen. Metsänomistajan metsissä on tehty vähintään 70 prosenttia 5-vuotiskauden taimikonhoitotarpeesta. Indikaattorit Peruste: Toteuttaa seurataan viiden vuoden liukuvana keskiarvona.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 9: Suojelualueiden suojeluarvot turvataan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	suojelualueita ei ilmeisesti ole perustettu tarpeettomasti, mutta metsänomistaja tulee ottaa suunnitteluun ja toimintaan mukaan alusta lähtien. nykyinen ylhäältä johdettu naturointi kääntyy luontoasioita ja ymmärrystä vastaan. kysymys on aina jonkun omaisuudesta. kukaan ei vastusta luontoasioita, mutta salamyhkäisyys ärsyttää kaikkia !!!!!!!!!!!!!!! ehkä nyt osataan jo toimia oikeudenmukaisesti niin luontoa kuin metsänomistajaakin kohtaan, pystyyhän näistä luontokohteista ja -arvoista nauttimaan kaikki ihmiset.
Stora Enso Metsä	Kriteerissä käytettyä termiä metsäorganisaatio ei ole määritelty missään. Muualla standardiluonnoksessa on viitattu määritelmään 2 metsäorganisaation kohdalla. Olisi johdonmukaista käyttää samaa määritelmää tässäkin.
Suomen ympäristökeskus	Ehkä myös suojelualueiden lähiympäristöjä voisi tarkastella monimuotoisuuden ja riistatihekköiden kehittämisen, luonnonhoidon ja ympäristötuen näkökulmasta, jolloin monimuotoisuusvaikutuksia voitaisiin laajentaa suojelualueiden ulkopuolella.

OTSO Metsäpalvelut Oy	Esitämme lisättäväksi kriteerin määritelmään: "Veden palauttamiseen soveltuvia suojelusoita voidaan käyttää vesien poisjohtamiseen metsätalouden toimenpiteissä."
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	indikaattorit: Natura-alueilla metsätaloustoimenpiteet tehdään sen lain asettamin velvoittein, joilla Natura-alue on perustettu. Pääsääntöisesti tämä pitää paikkansa, mutta kaikilla alueilla on kuitenkin huolehdittava siitä, että Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja ei heikennetä (Luonnonsuojelulaki 64 a§). Määritelmät: 26) Määritelmään tulee sisällyttää myös luonnonsuojelulain 25 §:n mukaan tehdyt määräaikaiset suojelusopimukset.
OTSO Metsäpalvelut Oy	Esitämme lisättäväksi kriteerin määritelmään: "Veden palauttamiseen soveltuvia suojelusoita voidaan käyttää vesien poisjohtamiseen metsätalouden toimenpiteissä."
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 10: Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Hänvisningen till Määritelmä 28 saknas i Kriteeri texten.
MHY Ylä-Lappi	<p>Luonnoksessa kohdassa d) 5. eli "Puustoltaan vanhat metsät" kohtaan II. esitetty täydennys (puusto on muodostunut eri-ikäisistä erikokoisista puista) vähentää oleellisesti kriteerin tulkinnanvaraisuutta. Puustoltaan vanhojen metsien määritelmässä tulkinnanvaraisuutta on edelleen kohdassa IV (puustossa on runsaasti vanhoja lehtipuita...). Tulkinnanvaraisuutta vähentäisi, jos kohdassa määriteltäisiin selkeästi mitattava kriteeri (esimerkiksi tietty prosenttiosuus), kuten samassa kohdassa on lahoppuun osalta.</p> <p>Luonnoksessa esitetyt muutokset ovat oikeansuuntaisia. Edelleen haasteena on kohdan tulkinnanvaraisuus. Pohjois-Borealisessa vyöhykkeessä ja erityisesti sen pohjoisosissa vanhojen metsien suojelutaso on korkea, jolloin tarkoituksenmukaista olisi turvata suojelualueiden ulkopuolella talousmetsissä arvokkaimpina puustoltaan vanhoina metsinä kohteet, jotka ovat kaikkein edustavimpia, luonnon monimuotoisuudelle alueellisesti arvokkaita ja ympäristöstään erottuvia eikä suojella alueella ns. normaalia talousmetsää ja viedä jopa satojen hehtaarien laajuisia alueita metsätalouksen ulkopuolelle.</p>
Sahateollisuus Ry	<p>Kohta</p> <p>5. Puustoltaan vanhat metsät</p> <p>IV-kohta: määritelmä "runsaasti" on epäselvä ja vaikea auditoida. Sitä tulisi tarkentaa.</p>

<p>Pohjois-Savon ELY-keskus</p>	<p>Ojittamattomin korpien osalta tulee poistaa vaatimus tietystä lahoppumäärästä, ei perustu luonnontieteellisiin faktoihin eikä ole sopusoinnussa muiden ohjeiden kanssa.</p> <p>Kohdan d selitysoosan alakohta 3 viimeinen lause tulee korjata muotoon "Näitä ylläpidetään jättämällä lettorämeet ja ruohoiset sararämeet ojittamatta ja metsänkäsittelyn ulkopuolelle."</p> <p>Kriteerissä tuli myös mainita, että ojittamattomana säästäminen koskisi myös kunnostusojituksia.</p> <p>Alakohta 6 lt. tulvametsät ja metsäluhdut; sallitaksi metsänkäsittelyksi tulisi jättää vain yksittäisten puiden poistaminen lahoppuun säilyminen turvaten. Oleellista olisi kiinnittää puuston luonnontilaisuuden turvaamiseen.</p> <p>Indikaattori, jossa rikkeitä on vasta oikeustuomioistuimen päätökset, on liian harvoin toteutuva vaatimus.</p> <p>Määritelmä 28), pitäisi korjata muotoon "Puustoltaan luonnontilaisella tarkoitetaan korpea, jonka valtapuustoa ei ole käsitelty 60 vuoteen "</p>
<p>Metsähallitus Metsätalous Oy</p>	<p>Hyvä.</p>
<p>Tornator Oyj</p>	<p>Kohdan d) 2 ojittamattomat korvet -muotoilu tulee säilyttää kuten konsultaatioversiossa; "ovat puustoltaan luonnontilaisia JA joissa kuollutta puusto on vähintään.."</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>hyvä asia eikä näiden alueiden säilyttäminen aiheuta päänvaivaa monellekaan metsänomistajalle. niistä pitää olla yllpeitä. puurot. paahdeympäristöt, lähteet ym. niistä pitää olla myös tietoinen ja pitää olla selvillä ennen toimenpiteitä ja hakkuita. näissä asioissa myös metsänomistajan vastuuta ja mielipiteitä tulee korostaa.</p>
<p>Stora Enso Metsä</p>	<p>Kriteeri</p> <p>b) Tekstiä voidaan lyhentää: " Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisten luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten sekä ympäristöstään selvästi erottuvien erityisen tärkeiden elinympäristöjen..."</p> <p>2. Ojittamattomat korvet Tarvitaan viittaus määritelmään 28) kohdan "ovat puustoltaan luonnontilaisia" jälkeen Tekstiin muutosehdotus, jotta vastaa alatyöryhmän keskustelua: ...ovat puustoltaan luonnontilaisia TAI joissa kuollutta puusto on vähintään...</p> <p>5. Puustoltaan vanhat metsät IV-kohtaan lisätty "runsaasti" on epäselvä ja siten hankalasti auditoitava. Sitä tulisi tarkentaa ja antaa tässä vaikka jokin selkeä prosentti lehtipuuosuudelle, minkä ylittävää määrää tulkitaan runsaaksi.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Mielestäni sertifikaattia voitaisiin pitää ekologisesti kestäväenä, jos edes aarniometsät säilytettäisiin sen piirissä, mutta näin ei nyt ole. Pohjoisen mäntymetsissä ei välttämättä luonnostaan ole järeitä lehtipuita, eikä varsinkaan runsaasti, kuten uuteen luonnokseen näkyy lisätyn. "Runsaasti" on myös hyvin tulkinnanvarainen määritelmä, hyvin vanhassa metsässä ei välttämättä vanhoja eläviä lehtipuita enää juurikaan ole, mutta se ei varmastikaan tee siitä suojelullisesti vähempiarvoista.</p>
<p>Suomen ympäristökeskus</p>	<p>Elinympäristöt ovat nykyisellään liian tiukasti rajattuja ja monella niillä voidaan tehdä metsänkäsittelyjä, jotka heikentävät monimuotoisuutta ja voivat jopa johtaa siihen, että elinympäristöjä ei enää määritellä käsittelyn jälkeen PEFC:n mukaisiksi arvokkaiksi elinympäristöiksi.</p>

	<p>1) Supat ovat hyvä pienialainen tyyppi, mutta jää epäselväksi kuuluuko niihin myös syvät pitkulaiset glasifluviaalista perua olevat harjuhaudat, jotka täyttävät määritelmän.</p> <p>2) Korprien osalta kriteerien uudistukseen on päätyntä fataali virhe, alatyöryhmä esitti korpia, "jotka ovat puustoltaan luonnontilaisia tai joissa kuollutta puustoa on vähintään 20 m³/ha. -Nyt "tai" sanan tilalla on "ja"-sana, joka heikentää tiukkaa kriteeriä entisestään. Kasvatus- ja poimintahakkuiden teko näillä kuvioilla voi aiheuttaa sen, että lahoppuustoa häviää metsänkäsittelyssä eivätkä kohteet täytä enää PEFCin kriteeriä. Kaikkien ojittamattomien korprien lisääminen PEFC-kriteereihin ja käsittely poimintahakkuin sekä riittävin säästöpuuryhmien olisi merkittävä teko vesiensuojelun, ilmastonmuutokseen varautumisen ja monimuotoisuuden näkökulmasta.</p> <p>3) Ruohoisten sararämeiden lisäys lettorämeiden rinnalle on tervetullut, mutta puuntuotannollista vaikutusta tuskin olisi ollut vaikka elinympäristöihin olisi lisätty kaikki sararämeet</p> <p>5) Puustoltaan vanhat metsät on varsinkin eteläisen Suomen osalta aivan liian tiukasti määritelty monimuotoisuuden näkökulmasta, ikäraajaksi sopisi Etelä-Suomeen 140 vuotta ja vain kahden ensimmäisen kohdan tulisi täytyä.</p> <p>IV. Kohtaan lisättiin runsaasti -sana lehtipuuston edelle. Tämä mahdollistaa pahimmillaan Pohjois-Suomessa yli 200 vuotiaiden II-kohdassa mainittujen myöhäisen sukkessiovaiheen kuusikkoiden hakkaamisen jos niissä ei ole runsaasti lehtipuita. Jo nyt lahoppuun volyyminen vaatimus on liian korkea IV-kriteerissä niin Etelä- kuin Pohjois-Suomessa. Voiko yli 200 vuotiaiden kuusikkoisten luppometsien hakkuut olla tavoitteena tai mahdollisia edes PEFC-sertifioituissa valtion metsissä tai muullakaan metsämaalla Lapissa? Vanhojen metsien kriteeri vaatii edelleen muokkaamista.</p> <p>6) Luonnontilaiset tulvametsät ja metsäluhdut -on harvinainen elinympäristötyyppi ja usein pienialainen. Kohteet joissa on vanhoja lehtipuita tai lahoppuuta yli 10 m³/ha pitäisi jättää kokonaan käsittelyn ulkopuolelle. Metsänkäsittely joka nyt on mahdollista PEFC-kriteerein voi heikentää tai hävittää monimuotoisuudelle arvokkaat rakennepiirteet ja lajiston.</p>
MTK ry	<p>Kriteerin muihin arvokkaisiin elinympäristöihin on lisätty ruohoiset sararämeet. Luonnonvarakeskuksen mukaan ko. suotyypin ala on 11 200 hehtaaria ja puustoa kohteilla yhteensä 1, 085 milj. kuutiometriä. Lisäys on merkittävä sekä ympäristön että metsänomistajien taloudellisten panostusten näkökulmasta.</p> <p>Puustoltaan vanhojen metsien määritelmä on aiheuttanut tulkinnallista hankaluutta erityisesti pohjoisimmassa Suomessa. Tehdyt täsmennykset selkeyttävät kriteeriä ja sen tulkintaa. Edellytettyjen vanhojen lehtipuiden määrälle voitaisiin myös asettaa jokin määrällinen vähimmäisraja-arvo.</p>
Yksityishenkilö	<p>Kenen näkemyksen mukaan?</p> <p>Pitääkö ensin odottaa, että luonnonsuojelulain muutos tulee voimaan.</p> <p>Kaikkea ei voida kuitenkaan säilyttää ja ilmastonmuutoksen myötä vielä vähemmän.</p>
Turun yliopisto	<p>Purojen ja norojen suoja on tavalla tai toisella parannettava niiden uhanalaisuuden ja niissä usein tapahtuvien vahinkojen tai "vahinkojen" vuoksi (viitataan siihen, että Metsäkeskuksen seurantojen mukaan niissä yleisimmin tapahtuu heikkenemistä tai häviämistä).</p>
Jyväskylän yliopisto	<p>Vanhan metsän kriteerien tiukennusta on vaikea ymmärtää, niiden tiukennusten takia esimerkiksi voimakkaasta palosta 300 vuotta sitten alkunsa saanut männikkö olisi hakattavissa koska lehtipuusekoitus on jo vähäistä ja puusto on melko tasaikäistä.</p>

<p>SYKE</p>	<p>d-kohdassa esitetään, että "Elinympäristöt ovat tärkeimmiltä ominaispiirteiltään luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia, selvästi maastossa havaittavia ja tunnistettavissa olevia." Tämä ei kuitenkaan toteudu tyyppin 2. Ojittamattomat korvet eikä tyyppin 5. Puustoltaan vanhat metsät määritelmien kohdalla, koska näiltä edellytetään vähintään 60 vuoden käsittelemättömyyttä, mitä ei pysty maastossa havaitsemaan ja tunnistamaan kummankaan elinympäristötyyppien kohdalla. Esimerkiksi valtakunnan metsien inventoinnista (VMI:ssä) aikaa edellisistä hakkuista arvioidaan vain 30 vuoteen asti samasta syystä.</p> <p>Tyyppin 5. Puustoltaan vanhojen metsien luonnehdinnan vaatimuksista I, III ja IV on tarkoituksella laadittu siten, ettei tällaisia metsiä voida löytää mistään, koska sellaisia ei ole olemassa: Vaatimuksessa I Etelä-Suomen osalta metsän ikä tulee olla alhaisempi: metsäluontotyyppistä riippuen näissä metsissä arvokkaan vanhan metsän piirteet kehittyvät jo 80-140 vuotiaisiin käsittelemättömiin metsiin (ks. taulukko 5.15 metsäluontotyyppien uhanalaisarvioinnissa, Kouki ym. 2018). Vaatimuksessa III edellytetään vähintään 60 vuoden käsittelemättömyyttä, mitä ei pysty maastossa havaitsemaan ja tunnistamaan. Esimerkiksi valtakunnan metsien inventoinnista (VMI:ssä) aikaa edellisistä hakkuista arvioidaan vain 30 vuoteen asti samasta syystä. Vaatimuksessa IV vaaditaan niin suurta kuolleen puuston osuutta kokonaispuustosta, että tällaisia metsiä ei tutkimusten mukaan löydy Etelä-Suomen vanhojen metsien suojeluohjelman kohteilta eikä vanhoilta arvokkaiden vanhojen metsien suojelualueilta kuin poikkeustapauksissa, silloin kun alueella on ollut laaja puustoa tappanut häiriö (ks. Pekka Punttila, alustus PEFC-standardityöryhmän kokouksessa MTK:ssa 6.9.2013). Vaatimuksessa IV vaaditaan lisäksi runsasta lehtipuun määrää, mikä on ristiriidassa vaatimuksessa I esitetyn erittäin korkean metsän iän kanssa.</p> <p>Tyyppin 6. Luonnontilaiset tulvametsät ja metsäluhdat osalta kuolleen puun synty ja säilyminen tulee turvata pidättäytymällä kaikista hakkuista.</p> <p>Määritelmistä pitää poistaa kohta "28) Puustoltaan luonnontilaisella tarkoitetaan korpea, jonka puustoa ei ole käsitelty 60 vuoteen.", koska tätä 60 vuoden käsittelemättömyyttä ei maastossa pysty havaitsemaan eikä tunnistamaan.</p>
<p>Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.</p>	<p>Kriteerin 10 kohdassa d on mielestämme jonkin verran hyviä lisäyksiä, kuten ruohoiset sararämeet.</p> <p>Mielestämme korjattavia kohtia ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kohdan 2 "Ojittamattomat korvet" tapauksessa on hyvä, että kuusivaltaisuus on poistettu. Kuitenkin vaatimus sekä luonnontilaisuudesta että tietyistä lahopuumäärästä on heikennys voimassaolevaan kriteeriin verrattuna. Esitämme, että kohdassa "... jotka ovat puustoltaan luonnontilaisia ja joissa kuollutta puustoa on..." "ja"-sana korvataan sanalla "tai". - Kohdan 5 I. vaatimus: ikävaatimukset. Eteläisessä Suomessa vanhoja metsiä on hyvin vähän, joten 160 vuoden ikäraja vanhoille metsille on varsin korkea. Vanhan metsän ikärajaa ei tarkasti ole missään määritelty, mutta alimmillaan joissakin lähteissä puhutaan 120 vuoden ikäisistä metsistä. Nykyistä 160 vuoden ikärajaa olisi Etelä-Suomessa hyvin perusteltua laskea. - Kohdan 5 IV. vaatimukset ovat varsinkin Etelä-Suomessa kovia, missä lahopuuta on keskimäärin 4,4 m³/ha. Vanhat metsät, joissa nyt on vähemmän lahopuuta, ovat tärkeitä jatkossa, kun niihin annetaan kehittyä lisää lahopuuta. Tästä syystä prosenttirajoja olisi hyvä tarkastella ja alentaa tai korvata prosenttirajat ekologisesti perustelluilla kuutiomäärillä. Lisäksi mainitaan, että vanhoja lehtipuita täytyisi olla "runsaasti", mikä kiristää vaatimukset aivan liian tiukoiksi. Esitämme, että sana "runsaasti" poistetaan.

<p>Uudenmaan ELY-keskus</p>	<p>Indikaattorit</p> <p>Arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen metsätalouden toimenpiteissä: a) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten kohteiden ominaispiirteidensäilyminen on vaarantunut. b) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteet eivät ole säilyneet. c) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisien luonnontilaisten vesiluontotyyppien luonnontila on vaarantunut.</p> <p>Kohdissa a) ja b) ominaispiirteet ja c) luonnontila eivät ole säilyneet kriteerissä tarkoitettulla tavalla, jos kohteella on toimittu tahallaan tai tuottamuksellisesti luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain vastaisesti. Kohdassa d) kuvatut luonnonsuojelullisesti arvokkaat elinympäristöt ovat säilyneet ennallaan tai lähes ennallaan seurantatulosten²²) perusteella. "Lähes ennallaan" tarkoittaa, että kohdassa d) lueteltujen elinympäristöjen tärkeimmät, säilytettävät ominaispiirteet ovat säilyneet yli 90 prosentilla kohteiden kokonaispinta-alasta.</p>
<p>Helsingin yliopisto</p>	<p>c) Vesilaki-lisäys hyvä.</p> <p>Uusin luontotyyppien uhanalaisarviointi (Suomen ympäristökeskus 2018) todensi metsäisten luontotyyppien uhanalaistumisen jatkuneen. Mm. korpien tilanne on 10 vuodessa edelleen heikentynyt. Tämä tulisi heijastua kriteeristöön siten, että asetettuja kovin vaativia kriteerejä olennaisesti kevennettäisiin. Esimerkiksi 20 kuutiometrin lahoppuraja on hyvin korkea. Vastaavasti tulisi vakavasti miettiä sitä, onko tarkoituksenmukaista sallia kriteerit täyttävissä korvissa kasvatushakuut. (Katso myös Ely-keskuksen kommentit jo edelliseen versioon - esim. liittyen vallitsevan puustoon ikään E-S yli 160 v. ja P-S yli 200 v.).</p> <p>Kriteeristössä tulisi muutenkin huomioida paremmin uhanalaistuneimmat luontotyypit, mikä edellyttäisi jatkovalmistelua esim. Suomen ympäristökeskuksen luontotyyppiasiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Huomioitavien kangasmetsien määritelmä on myös kohtuuttoman tiukka. Kriteeriä olisi perusteltua keventää laskemalla vaadittuja ikä-, luonnontila- ja lahoppumääräkriteerejä sellaisiksi, että niihin mahtuisi edes 1-2 % Etelä- ja Pohjois-Suomen edustavimmista, suojelualueiden ulkopuolella sijaitsevista vanhoista metsistä,</p>
<p>Yläpihan tila</p>	<p>Kuulin tuttaviltamme, että PEFC -standardia ollaan uusimassa ja siihen voi lähettää kommentteja. Luin standardin läpi, ja hyvää työtä olette tehneet. Eräs seikka on teiltä jäänyt huomioimatta. Nimittäin kylämaisemien suojelu. Varsinkin täällä Itä-Suomessa monet komeat, vuosisatoja jatkuneen perinteisen maatalouden harjoittamisen tuloksena syntyneet vaarakylämaisemat on monesti metsitetty kuusta kasvamaan. Muualla asuville maanomistajille ei maisemien säilymisellä ole juurikaan merkitystä, mutta kylillä asuvat, siellä matkailevat turistit ja maaseudulla toimivat yrittäjät kokevat komeiden kylämaisemien umpeenkasvun negatiivisena. Samalla katoaa arvokas osa paikallista kulttuurihistoriaa. Usein metsitetty alat ovat vanhoja niittyjä ja laidunalueita, jotka on määritelty maamme uhanalaisimmiksi luontotyypeiksi. Tällaisia arvokkaita kylämaisemia ei pitäisi metsittää esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Täten ehdotan, että PEFC -standardin kriteeriin nro 10 (Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään) lisätään kylämaisemien ja arvokkaiden näkymäalueiden huomioiminen metsänhoidossa. Esimerkiksi näin: Metsien käyttö- ja hoitotoimenpiteet suunnitellaan ja tehdään siten, että avoimet kylämaisemat ja näkymäalueet säilyvät. Tai: Avoimia kylämaisemia ja muita vastaavia arvokkaita näkymäalueita ei heikennetä metsätalouden toimenpiteillä.</p>

<p>Suomen Metsätieteellinen Seura</p>	<p>Kohdan 10d luontotyyppikohtaisissa ohjeissa on useita täsmennystarpeita.</p> <p>1) Supat: hakkuurajoitus, jonka mukaan rajoitetaan ”hakkuut vain supan reunojen ylimpään osaan” ei riitä. Hakkuut eivät saa ulottua edes supan yläreunaan ja supalle pitää jättää vesistöihin verrattava suojavyöhyke.</p> <p>2) Määritelmän tulee sisältää myös puustoltaan luonnontilaisen kaltaiset korvet. Niiden suojeluarvo on yhtä suuri kuin kokonaan luonnontilassa säilyneiden korprien. Ojitukset korprien ympäristössä eivät saa muuttaa niiden vesitaloutta.</p> <p>3) Kuten kohdassa 2, ojittamattomien lettorämeiden ja ruohoisten sararämeiden suojelemiseksi kriteeriin on lisättävä maininta, että ojitukset näiden kohteiden ympäristössä eivät saa vaikuttaa niiden vesitalouteen.</p> <p>4) ok</p> <p>5) Lisäys, että puustoltaan vanhojen metsien tulee sisältää runsaasti lehtipuuta, jättää monia arvokkaista havupuuvaltaisia kohteita pois erityishuomion piiristä. Runsaan lehtipuuston vaatiminen on monissa suojelullisesti arvokkaissa vanhoissa havumetsissä liian pitkälle menevä vaatimus, joka mahdollistaa arvokkaiden vanhojen metsien hakkuut.</p> <p>Kriteerin indikaattori, ettei rikkomuksia ole todettu oikeuskäsittelyssä on liian raskas ja jättää tilaa sertifikaatin rikkomuksille ilman seuraamuksia. Tässä kohdassa kriteerinä on oltava, ettei Metsäkeskuksen tai ympäristöviranomaisen tarkastuksissa ole havaittu arvokkaiden luontokohteiden sertifikaatin vastaista käsittelyä. Metsäkeskus seuraa jatkuvasti metsien käsittelyä ja sen tiedot ovat parhaiten ajan tasalla. Oikeuden päätösten käyttäminen indikaattorina asettaa riman liian korkealle. Oikeuskäsittelyyn menevät vain törkeimmät rikkomukset ja käsittelyn hitauden takia mitään tietoa tuoreista tapahtumista ei tule arviointiin.</p>
<p>Kaakkois-Suomen ELY-keskus</p>	<p>Sertifikaattiluonnoksen mukaan ojittamattomien korprien osalta kohteen tulee muiden kriteerin kohtien lisäksi olla puustoltaan luonnontilainen tai käsittelemätön. Muutos kirittää kriteeriä ja varmistaa että kyseisiä kohteita ei löytyisi talousmetsistä. Luonnontilaisuus tai käsittelemättömyys tulee olla vaihtoehto, ei edellytys. Erityisesti koska 20 m³/ha kuolleen puuston vaatimus ei täyty eteläisessä Suomessa kuin muutamalla suojelualueella, joten tällaisia kohteita tuskin löytyy Etelä-Suomen talousmetsistä. Lisäksi korprien puuston käsittelyn salliminen kasvatushakkuin ja yksittäisiä puita poistamalla on ristiriidassa puuston luonnontilaisuuden vaatimuksen kanssa, jolloin kohde ei käsittelyn jälkeen ainakaan enää täytä kriteeriä.</p> <p>Ojittamattomien lettorämeiden ja ruohoisten sararämeiden tunnistus tulee aiheuttamaan haasteita metsätalouden toimijoissa. Tällä tunnistamisen vaikeudella perusteltiin mm. se, ettei kriteeriin tulisi ottaa mukaan uusimman luontotyyppien uhanalaisuuden osoittamia ojittamattomia uhanalaisia suoluontotyyppisiä. Puustoltaan vahojen metsien osalta voi todeta, että Eteläisessä Suomessa ei todennäköisesti ole enää jäljellä suojelualueiden ulkopuolella yli 160 vuotta vanhaa metsää. Vaatimus, että puustossa on runsaasti vahoja lehtipuita, on liian epämääräinen ja tulkinnanvarainen. Indikaattorien osalta pätee sama kuin kriteerissä 1, eli luonnonsuojelu- ja metsälain rikkomustapauksissa prosesseissa saattaa kulua vuosikausia, jolloin käytännössä kriteerin rikkomuksia ei voi syntyä, mikäli tarkastellaan vain edellistä vuotta. Indikaattoreihin tulee lisätä vesilain kohteet.</p>

<p>Metsäteollisuus ry</p>	<p>Kriteeri: b) Tekstiä voidaan lyhentää: " Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisten POIS:(luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten sekä ympäristöstään selvästi erottuvien) erityisen tärkeiden elinympäristöjen..."</p> <p>2. Ojittamattomat korvet Tarvitaan viittaus määritelmään 28) kohdan "ovat puustoltaan luonnontilaisia" jälkeen. Tekstiin muutos, jotta vastaa alatyöryhmän keskustelua: ...ovat puustoltaan luonnontilaisia TAI joissa kuollutta puusto on vähintään...</p> <p>5. Puustoltaan vanhat metsät IV-kohtaan lisätty "runsaasti" on epäselvä ja siten hankalasti auditoitava. Se tulisi poistaa tai sitä tulisi tarkentaa siten, että se olisi tarkemmin määritelty.</p>
<p>Koneyrittäjät ry</p>	<p>Kohta 5. Puustoltaan vanhat metsät: Mitä tarkoittaa RUNSAASTI vanhoja lehtipuita?</p>
<p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus</p>	<p>Monimuotoisuus alatyöryhmässä mukana olleena totean, että työryhmän kokouksessa 20.1.2020 (mm. muistio kokouksesta) on käsitelty kriteerin 10 c (muuttuu 10 d:ksi) lisäysehdotus ojittamattomiin korpiin: "Kriteerin tarkoitamiin elinympäristöihin... ..puusto tulee olla vähintään 10 m3, tai kohteet puustoltaan luonnontilaisia tai käsittelemättömiä". Nykyinen kriteerin esityksen sanamuoto on: " ojittamattomat korvet, jotka eivät lukeudu metsälain 10 §:ssä erityisen tärkeisiin elinympäristöihin, ja jotka ovat puustoltaan luonnontilaisia ja joissa kuollutta puustoa on vähintään 20 m3/ha." Sanamuutoksella ja-tai on suuri merkitys kriteerin sisältöön. Nyt sertifiikaattiluonnoksen mukaan muiden kriteerin kohtien lisäksi kohde tulee olla puustoltaan luonnontilainen tai käsittelemätön, Eli muutos yhä vain kiristää kriteeriä ja varmistaa että kyseisiä kohteita ei löytyisi talousmetsistä. Työryhmäkäsittelyn jälkeen luonnontilainen tai käsittelemättömyys oli vaihtoehto. Kyseistä muutosta ole käsitelty alatyöryhmässä. Vielä maanantaina 3.2.2020 alatyöryhmässä kiertäneessä ehdotuksessa kirjaus oli edellinen, torstaina 6.2.2020 kirjaus oli muuttunut ilman että siitä käytiin keskustelua tai että muutos olisi ollut mahdollista huomata. Esitetystä muodossa kriteeri on kiristymässä entisestään ja se ei vastaa monimuotoisuustyöryhmässä käytyä keskustelua eikä käsiteltyä lisäysehdotusta. Lisäksi 20 m3/ha kuolleen puuston vaatimus ei täyty eteläisessä Suomessa kuin muutamalla suojelualueella. Tällaisia tuskin on Etelä-Suomen talousmetsissä.</p> <p>Ojittamattomien lettorämeiden ja ruohoisten sararämeiden tunnistus tulee aiheuttamaan haasteita metsätalouden toimijoissa. Tällä tunnistamisen vaikeudella perusteltiin mm. se, ettei kriteeriin tulisi ottaa mukaan uusimman luontotyyppien uhanalaisuuden osoittamia ojittamattomia uhanalaisia suoluontotyypppejä.</p> <p>Eteläisessä Suomessa ei todennäköisesti ole enää jäljellä suojelualueiden ulkopuolella yli 160 vuotta vanhaa metsää.</p> <p>Indikaattorien osalta pätee sama kuin kriteerissä 1, eli luonnonsuojelu- ja metsälain rikkomustapauksissa prosesseissa saattaa kulua vuosikausia, jolloin käytännössä kriteerin rikkomuksia ei voi syntyä mikäli tarkastellaan vain edellistä vuotta.</p>
<p>UPM-Kymmene Oyj</p>	<p>2. Ojittamattomat korvet: Puusto luonnontilaista TAI lahoppuuta vähintään 20m3/ha. EI JA</p> <p>5. Puustoltaan vanhat metsät: IV. Runsaasti termi pitää poistaa.</p>

Metsä Group	<p>Kriteeri</p> <p>b) Tekstiä voidaan lyhentää: " Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisten tärkeiden elinympäristöjen..."</p> <p>2. Ojittamattomat korvet</p> <p>Tarvitaan viittaus määritelmään 28) kohdan "ovat puustoltaan luonnontilaisia" jälkeen. Tekstiin muutos, jotta vastaa alatyöryhmän keskustelua: ...ovat puustoltaan luonnontilaisia TAI joissa kuollutta puusto on vähintään...</p> <p>5. Puustoltaan vanhat metsät</p> <p>IV-kohtaan lisätty "runsaasti" on epäselvä ja siten hankalasti auditoitava. Se tulisi poistaa tai sitä tulisi tarkentaa siten, että se olisi tarkemmin määritelty.</p>
--------------------	---

Kriteeriluonnos 11: Suoluonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita ylläpidetään	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kunnostusohjelmassa. Ojituksia ei saa tehdä uhanalaisten lajien esiintymäpaikoilla eikä ojituksista saa aiheutua haitallisia vaikutuksia alapuolisiin vesistöihin, joilla on erityisiä luonnonarvoja. Näitä voivat olla mm. taimenpurot, jokihelmisimpukan esiintymisaluet jne.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Voisiko indikaattorissa avata tulkintaa "vähäistä suurempi kunnostusohjelmahanke" ohjeellisilla hehtaarimäärillä?
Metsähallitus Metsätalous Oy	"...jätetään ennallistumaan". Saako myös aktiivisesti ennallistaa, vai onko siinä poikkeaman paikka...?
Yksityishenkilö	Suojakaista levenee avosoiden ja ennallistumaan jätettävien soiden reunavyöhykkeillä 10 metriin, jossa sallitaan vain poimintahakkuut. Mitä se merkitsee metsänomistajille? Kustannuksia vain? Suojavyöhykkeen leventäminen kaksinkertaiseksi ja sallimalla vain poiminta hakkuut. En pidä perusteltuna.
Yksityishenkilö	Kriteerin indikaattorissa suojakaistan leveydeksi on ehdotettu vähintään 10 m aikaisemman 5-10 m sijaan. Lisäksi puustoa saisi käsitellä vain poimintahakkuuin. Yhdessä nämä vaatimukset lisäävät metsänomistajan monimuotoisuuden eteen tehtäviä taloudellisia panostuksia huomattavasti aikaisempaan verrattuna. Puuston käsittelyn osalta olisi parempi muotoilu: voidaan poistaa ainespuut.
Yksityishenkilö	suot ja jängät ovat tärkeitä ekosysteemejä. oltava tarkkana niiden hyödyntämisessä. ihmisten tietoisuutta niiden merkityksestä tulee lisätä. ovat tulevaisuudessa arvokkaampia ja taloudellisesti parempia muussa toiminnassa kuin talousmetsäkasvatuksessa.
Teollisuusliitto ry	Kriteeri 11 käsittelee soita. Siinä määritellään standardin avulla asioita, joista ei ole vielä tietämystä, osaamista tai näkemystä, saati lainsäädäntöä. Suot ovat PEFC standardissa sitä paitsi epärelevantti aihepiiri, soita kun on lähinnä vain Suomessa. Suot kannattaa ottaa paperista ja Kriteeristä 11 pois.
Stora Enso Metsä	<p>Indikaattorit:</p> <p>Tekstiehdotus: Vesitaloudeltaan luonnontilaisia TAI luonnontilaisen kaltaisia...</p> <p>Tarkennettava: "Energiapuuviljelmia varten ei oteta käyttöön VESITALOUDELTAAN luonnontilaisia soita."</p> <p>Indikaattoreissa viitataan vähäistä suurempaan kunnostusohjelmahankeeseen. Olisi hyvä tarkentaa, mitä tarkoitetaan vähäistä suuremmalla.</p>

Turun yliopisto	Koska uusi tutkimustieto osoittaa metsätalouden vesistövaikutusten olevan aiempaa tietoa suuremman, kannustus tehokkaampien vesiensuojelukeinojen käyttöön olisi paikallaan. Esim. "Vesiensuojelutoimet on mitoitettava vesistön tilan mukaan ja harkittava mahdollisuutta [pintavalutusenttien ym.] käyttöön." Lisäksi veloitetta ympäristövaikutusten arviointiin tulisi korostaa, esim: "Vesiensuojelusuunnitelman on sisällettävä tiedot ojitushankkeen ympäristövaikutuksista ja haittojen ehkäisy- ja vähennyskeinoista."
OTSO Metsäpalvelut Oy	Kriteerin indikaattorissa edellytetään toimijoilla olevan suometsien hoitoon soveltuva ohjeistus, joka huomio soiden käsittelyn ilmastovaikutukset. Em. ohjeistus on vasta kehitteillä. Johtaako vaikeuksiin kriteerin tulkinnassa? <ul style="list-style-type: none"> • Vesitaloudeltaan luonnontilaisen suon lisääminen määrittelyyn (30) ja kasvatushakkuin käsitellyn metsän määrittelyn poistaminen voi johtaa tulkintavaikeuksiin kriteeriä tulkitessa. Esitämme kasvatushakkuin käsitellyn metsän määrittelyn jättämistä kriteerin määritelmään. • Esitämme lisättäväksi kriteerin määritelmään (31): "Kriteeri ei rajoita ojitustoimituksella perustettujen valtaojien peruskuivatushankkeita"
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	Luonnontilaisen kaltaisten soiden lisääminen kriteeriin 11 indikaattoreihin on erittäin kannatettavaa ja tarpeellista. Selkeyden vuoksi ne voisi lisätä myös kriteeritekstiin: "Luonnontilaisten ja luonnontilaisten kaltaisten..."
Södra Skogsreviret r.f.	Onko tehty vaikutusarvioiti, mitä tekstin muutos "5-10 metriä leveä suojakaista vs vähintään 10 metriä leveä suojakaista" tarkoittaa hehtaari lisänä koko Suomessa, sellaista metsää missä on käyttö rajoituksia ja millaisia taloudellisia vaikutuksia tämä tarkoittaa maanomistajille Suomi tasolla? Jos ei vaikutusarviointia ei olla tehty niin olisi hyvä tehdä sellainen.
DNV GL	- Aika ympäripyöreäksi jää, miten pitää näkyä, että ilmastovaikutukset on otettu huomioon. Tässä tulisi ainakin olla viittaus käytettävään ohjeistukseen. - "vähäistä suurempi", onko määritelty mitä tarkoittaa ? (esim. Ely:n ohjeissa?). Olisi hyvä tarkentaa.
Helsingin yliopisto	Kriteeri parantunut muutosten ansiosta, mutta turvaako ehdotettu versio harvinaistuneet suotyypit?
Suomen Metsätieteellinen Seura	"Harvinaistuneiden suotyyppien" poisto kriteeristä on ristiriidassa uhanalaistumiskehityksen pysäyttämistavoitteen kanssa. Ne tulee mainita kunnostusojitusten yhteydessä: "Puuntuotannollisesti vähätuottoiset ja harvinaistuneiden suotyyppien ojitetut suot jätetään ennallistumaan." Määritelmästä 31 tulee poistaa turha attribuutti "merkittävästi" määritelmän osasta: "...eikä se vaarana (merkittävästi) kunnostusojitusalueella suo- ja metsäluonnon monimuotoisuutta."
Kaakkois-Suomen ELY- keskus	Pinta- ja pohjavesien tilan heikentäminen Suomessa ei ole nykyisen oikeuskäytännön osoittamana sallittua ja tästä on olemassa KHO:n päätöksiä. Pohjavesien pilaamiskielto koskee myös yksityisiä kaivoja. Vesiensuojelusuunnitelmiin tulee lisätä vaatimus arvioida vaikutukset alapuolisiin vesistöihin. Muotoilua tulisi muuttaa näin: Vesiensuojelusuunnitelmiin sisältyvät muun muassa: - kunnostusojitukseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus PINTA- JA POHJAVESIEN KORKEUTEEN JA NIIDEN LAATUUN. ELY keskus huomauttaa että kriteeriä ollaan heikentämässä luontoarvojen huomioinnin osalta, koska harvinaistuneet ja uhanalaistuneet suoluontotyypit on otettu pois kriteerin soveltamisalueesta?

<p>Teollisuusliitto ry</p>	<p>Kriteeri Lisätty sana 'suojeltujen': Luonnontilaisten suojeltujen soiden säilyminen turvataan. Indikaattorit Poistetaan tämä teksti: Vesitaloudeltaan luonnontilaisia ja luonnontilankaltaisia soita ei uudisojiteta. Indikaattorit Poistetaan tämä teksti: Energiapuuviljelmiä varten ei oteta käyttöön luonnontilaisia soita. Indikaattorit Poistetaan tämä teksti: Kunnostusojituksia tehdään vain sellaisilla alueilla, joilla ojitus on lisännyt selvästi puuston kasvua. Puuntuotannollisesti vähätuottoiset ojitetut suot jätetään ennallistumaan. Indikaattorit Tämä teksti on: Toimijoilla on käytössään suometsien hoitoon soveltuva ohjeistus tarkoituksenmukaisista maanmuokkaus-, ojitus- ja hakkuumenetelmistä. Ohjeistus perustuu ajantasaiseen tietoon. Poistetaan tämä teksti: ja sen laadinnassa on otettu huomioon soiden käsittelyn ilmastovaikutukset. Peruste: Soilla tulee olemaan merkitystä LULUCF päästövähennystavoitteissa. Ratkaisut ovat poliittisia ja niissä osapuoleksi tulee myös EU. Silloin soiden kohtalon ja tietynlaisen käytön ei pitäisi päätyä (de facto) voimassa oleviksi käytännöiksi standardoinnin kautta sivureittiä pitkin.</p>
<p>OTSO Metsäpalvelut Oy</p>	<p>Kriteerin indikaattorissa edellytetään toimijoilla olevan suometsien hoitoon soveltuva ohjeistus, joka huomio soiden käsittelyn ilmastovaikutukset. Em. ohjeistus on vasta kehitteillä. Johtaako vaikeuksiin kriteerin tulkinnassa? • Vesitaloudeltaan luonnontilaisen suon lisääminen määrittelyyn (30) ja kasvatushakkuuin käsitellyn metsän määrittelyn poistaminen voi johtaa tulkintavaikeuksiin kriteeriä tulkitessa. Esitämme kasvatushakkuuin käsitellyn metsän määrittelyn jättämistä kriteerin määritelmään. • Esitämme lisättäväksi kriteerin määritelmään (31): "Kriteeri ei rajoita ojitustoimituksella perustettujen valtoajien peruskuivatushankkeita"</p>
<p>Metsäteollisuus ry</p>	<p>Indikaattorit: Tekstiehdotus: Vesitaloudeltaan luonnontilaisia TAI luonnontilaisen kaltaisia... Tarkennettava: "Energiapuuviljelmiä varten ei oteta käyttöön VESITALOUDELTAAN luonnontilaisia soita." Indikaattoreissa viitataan vähäistä suurempaan kunnostusojitushankkeeseen. Olisi hyvä tarkentaa, mitä tarkoitetaan vähäistä suuremmalla.</p>
<p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus</p>	<p>Kriteeri heikkenee, koska harvinaistuneet ja uhanalaistuneet suoluontotyypit putoavat kriteerin soveltamisalueesta. Metsätalouden toimijat käsittävät todennäköisesti suon menettäneen luonnontilansa myös yksittäisen ojan myötä, vaikka se ei merkittävästi vaikuttaisi koko suon vesitalouteen.</p>
<p>UPM-Kymmene Oyj</p>	<p>Pitäisi tarkentaa mikä on vähäistä suurempi hanke</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Vesien suojeleusuunnitelma ja ELY-keskukseen ilmoittaminen ? Taas kustannuksia, jos tällaisia joutuu ostamaan. Eikös näitä normeja pitänyt purkaa, mutta eikun lisää vaan.</p>
<p>Metsä Group</p>	<p>Indikaattorit: Tekstiehdotus: Vesitaloudeltaan luonnontilaisia TAI luonnontilaisen kaltaisia... Tarkennettava: "Energiapuuviljelmiä varten ei oteta käyttöön VESITALOUDELTAAN luonnontilaisia soita." Indikaattoreissa viitataan vähäistä suurempaan kunnostusojitushankkeeseen. Olisi hyvä tarkentaa, mitä tarkoitetaan vähäistä suuremmalla.</p>
<p>Mhy kaakko</p>	<p>En kyllä käsitä mihin tarkoitukseen suon laidassa tarvitaan 10 metrin suojakaista, itse suohan on yhtä suojakaistaa ja ravinteita pidättävä alue.</p>

Kriteeriluonnos 12: Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Skogsorganisationern borde få tillgång till uppdaterad data gällande hotade arters bo- och häckningsplatser för att undvika att misstag sker.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Tässäkin kriteerissä pitäisi viitata, kuten kriteerissä X koskien luonnontuotteiden hyödyntämistä on tehty, vuoden 2019 Uhanalaiset lajit Suomessa raporttiin. Lainsäädännön luettelot eivät päivity koskaan reaaliajassa.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	pienimuotoisia alueita voidaan jättää, mutta kokonaisien metsien rauhoittamiset ovat liian rajuja toimenpiteitä. metsienhoito ja hyödyntäminen tulee sovittaa näissä tilanteissa kohtuutasolle unohtamatta metsänomistajan toimeentuloa..... yhteiskunnan kompensatiot ja järkevä avustaminen. alueista nauttivat kuitenkin kaikki.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Suomen luontoyrittäjyysverkostory	Indikaattoreissa jälkimmäinen virke on epäselvästi muotoiltu, jokin virhe kirjoitusasussa.
Yksityishenkilö	Voisiko miettiä kompensatio mahdollisuutta, jos lähi alueelta löytyy soveltuvia elinpaikkoja.
Turun yliopisto	Liito-oravat tulisi ottaa tähän mukaan viitauksella esim. Tapion neuvontamateriaaliin.
Södra Skogsreviret r.f.	Tässä pitää varmistaa, että saatava oleva tieto koskien (kaikkien) uhanalaisten lajien elinpaikkoja on ajan tasalla, avoin sekä että asiantuntija on käynyt tekemässä laadun varmistuksen elinpaikasta. Vanhoja tietoja tulee poistaa rekisteristä. On myös varmistettava, että päivitetetyt ajantasaiset tiedot ovat helposti saatavilla kaikille tahoille.
Suomen Metsätieteellinen Seura	Miksi uhanalaisuuden määrittelyssä käytetään vanhaa 2005 lain määritelmää. Uhanalaisuuden määrittelyn tulee perustua aina tuoreimman uhanalaisuuskartoituksen tuloksiin. Tällä hetkellä se on 2019 valmistunut ”Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja”, https://helda.helsinki.fi/handle/10138/299501 .
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Määritelmät 36) Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa –toimintamallia ollaan päivittämässä, joten määritelmää ei pidä sitoa vuoden 2010 toimintamalliin.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 13: Luonnonhoidollisilla poltoilla ja kulotuksilla edistetään metsälajien monimuotoisuutta	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	hyvä, mutta isotoinen työläji ja vaatii kovaa tarkkuutta sekä ammattitaitoa.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Suomen ympäristökeskus	Voisiko asettaa tavoitteeksi jonkin kappalemäärän Kemera-kulotuksia (3 v tai 5 v jakso)?

SYKE	Kriteerin vaatavuutta ja vaikuttavuutta monimuotoisuuden turvaamisen kannalta on heikennetty kaikilla tähänastisilla PEFC-standardin päivityskierroksilla, ja standardiluonnoksessa heikentämistä jatketaan edelleen hyväksymällä kaikki yli yhden hehtaarin kokoiset metsäpalot korvaamaan aktiivista metsän- ja luonnonhoidollista kulutusta. Kriteerin vaatimustaso yhdestä kulotuksesta tai sen korvikkeesta per 200 000 hehtaaria toteutuu käytännössä lähes automaattisesti metsäpalojen ja luonnonsuojelualueilla tehtävien ennallispolttojen ansiosta ilman, että sertifikaatin haltijan tarvitsee itse tehdä yhtään mitään. Esimerkiksi vuonna 2018 yli yhden hehtaarin metsäpaloja havaittiin Suomessa lähes 300 kappaletta, ja PEFC:n 18 miljoonalle sertifioidulle hehtaarille riittää siis koko maan tasolla 90 kulotusta (1 per 200 000 ha), jotka voidaan helposti korvata näillä paloilla ja luonnonsuojelualueiden ennallistamispoltoilla.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	On hyvä, että paloalueille jätettävä kuollut puu on lisätty kriteeristöön, koska sillä voidaan lisätä monimuotoisuutta. Kuitenkin jos kulotuksiin luetaan säästöpuuryhmien poltot, on 1 kulutus 200 000 ha kohden aivan riittämätön määrä eikä sillä ole toivottavan suuruista vaikutusta metsälajien monimuotoisuudelle. Muutoinkin kulotusten määrää tulisi lisätä tai vaihtoehtoisesti 200 000 ha:n pinta-alaa pienentää.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Metsäpaloalueille jätettävä kuollut puu on hyvä lisä kriteeristöön. Todennäköisesti edesauttaa monimuotoisuuden turvaamista tulevaisuudessa.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 14: Säästö- ja runkolahopuustoa jätetään metsätalouden toimenpiteissä	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Yksityishenkilö	Kriteeriluettelossa nr 14:ssa mainitaan Säästö- ja runkolahopuusto, mutta itse kriteeritekstissä jaottelu on säästö- ja kuolleeseen puustoon. Kriteeritekstin otsikko lienee oikea.
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Vi föredrar V1 av texten kring viltets livsbetingelser.
Sahateollisuus Ry	Sahateollisuus kannattaa indikaattoreista versiota 1, paitsi indikaattorin 40 osalta versio 2 on hieman selkeämpi
Pohjois-Savon ELY-keskus	Määritelmässä 40 tulisi valita se vaihtoehto, jossa säästöpuiksi ei lasketa kriteereissä 17 ja 11 mukaan laskettuja puita. Muutoin aiheutetaan merkittävää heikennystä luonnon monimuotoisuudelle.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Määritelmän tekstilisäys: " Tuore metsätuhosta syntynyt vahingoittunut puu ja olemassa oleva kuollut puu lasketaan yhteen, ja näiden kokonaismäärä on 20 kpl/ha. " Liian vaikeaselkoista. Riittää kun on elävät säästöpuut (joihin lasketaan myös vahingoittuneet metsätuhopuut) ja kuollut puu, eikä miitään välimuotoja.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Pääsääntöisesti kannattamme runsaampien riistatihekköjen jättämistä. Riistatihekköt tulee mainita jossain muodossa. Tämä vaatii lisävalmistelua. Riistametsänhoito on ollut niin paljon pinnalla ja kehittynyt viime vuosina, ettemme voi ohittaa sitä olankohautuksella. Emme myöskään halua sulkea riistaorganisaatioita prosessin ulkopuolelle torjumalla kaikki esitykset. Esitetyt toimet vaikuttavat myönteisesti myös monimuotoisuuteen ja metsikkörakenteeseen monipuolistavasti puuntuotantoa vähentämättä.

Yksityishenkilö	Kirjaus täsmennyksistä on hyvä, mutta yleensä hakkuuaukealla ei ole petolintujen pesäpuita - järeää katajaa - vanhoja palokoroisia puita - muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä - jaloja lehtipuita, eikä metson hakomispuita. Mitäs sitten jätetään? Olisiko syytä kirjata luonnokseen arvokkaimmat jättöpuut (mitä puulajeja ensisijaisesti suositaan; raita, haapa, tervaleppä jne.) monimuotoisuuden kannalta, koska monitoimikoneenkuljettajat, varsinkin nuoret vastavalmistuneet, eivät pysty välttämättä omaksumaan luonnonhoitokoulutuksessa saamiaan oppeja. Luonnonhoitokortti tulee monelle nuorelle ns. rimaa hipoen. Tiedän tämän, koska olen heitä itse kouluttanut luonnonhoitokokeeseen.
Yksityishenkilö	Metsänomistajan oikeus on määrätä metsästysoikeudesta ja millaista riistaa haluan maillani metsästettävän. Oikeuksiin kuuluu myös se, mitä riistanhoidollisia toimenpiteitä metsissäni tehdään vapaaehtoisuuden pohjalta. Sertifiointiryhmään kuuluvana kriteeri velvoittaa metsänomistajaa, jolloin kyseinen kriteeri heikentää tätä oikeutta. Metsästys on osalle metsänomistajia harrastus ja toiset eivät metsästä ollenkaan, joten tuntuu oudolta, että kriteereissä vaaditaan kaikkia sertifiointiin sitoutuneita lisäämään riistatiheiköitä. Vaihtoehtotarkastelussa kriteerin kohdalla VE1 on parempi, samoin indikaattori kohdassa VE1, määritelmä 40) kohdassa VE2 ja määritelmä 43) kohdassa VE1.
Yksityishenkilö	Kaatunut puu/lahopuu tulee lukea mukaan säästöpuuhun. Jos sitä on riittävästi, ei pystyyn jätettäviä säästöpuita tarvitse jättää lainkaan. Jos pystyynkuivaneita puita jätetään hakkuualueelle, tulee ne katkaista 2-4m korkeudelta turvallisuussyistä. Suuret, pitkät puut ovat vaaraksi metsässä töitä tekeville ja kaikille metsässä liikkuville. Myös pystyyn kuivatettavat (esimerkiksi kaulattavat) muodostavat turvallisuusriskin. Pystyyn kuivuneet puut ja puuryhmät ovat lisäksi maisemallisesti rumia. Myös yksittäiset puut ja puuryhmät kaatuvat helposti hakkuun jälkeen ja ovat turvallisuusriski. Mielestäni 5 puuta /hehtaari riittää avohakkuun yhteydessä. Riistatiheikköjä jää hakkuissa ja taimikonhoidossa usein ilman erityistä suunnitteluakin. Peltojen reunoihin ei jätetä tietoisesti hakkaamattomia/hoitamattomia alueita. Maisemallisesti kannattaisi harkita vesistöjen ranta-alueiden hakkuita, esimerkiksi harvennuksina tai poimintahakkuina.
Tornator Oyj	<p>Riistanhoidon osalta kannattamme kriteerissä ja indikaattorissa vaihtoehtoa 1) ja määritelmässä vaihtoehtoa 2).</p> <p>Määritelmän 41) mukaisella kuolleella puustolla tulisi tarkoittaa vain jalostukseen kelpaamatonta puuta. Esim. mäntykuitupuu on sallitun värivian ja kovan lahon suhteen laatuvaatimusten mukaista vielä toisenakin kesänä kuoleman jälkeen; http://www.metsateho.fi/wp-content/uploads/2015/02/Tunne_puuraakaaineen_lahoviat_opas.pdf Pitäisi voida aina poimia tuoreet (kuolleena 0-3v) pois riippumatta siitä päteekö metsätuholaki vai ei.</p> <p>Elävien säästöpuiden läpimitan nosto yhdessä puustoisten suojavyöhykkeiden (vesistöt, suot) ja erillisen lahokuukriteerin käyttöönoton kanssa on tarpeettoman suuri samanaikainen muutos, ajatellen luonnonhoidosta metsänomistajalle aiheutuvia kustannuksia. Sertifiointin houkuttelevuuden ja kattavuuden varmistamiseksi tulisi välttää näin suuria yhtaikaisia muutoksia. Jatkuvan parantamisen periaate toteutuisi vähemmälläkin. Lisäksi on huomattava lisääntyvien luonnontuhojen merkitys lahopuumäärän muutokselle.</p>
Yksityishenkilö	monimuotoisuus on hyvä asia. kuollutta puustoa syntyy metsiin luonnostaakin myrskyjen ja tykkylumen ansiosta. pitää huolehtia, ettei taudit ja hyönteiset lisääny tarpeettomasti, metsien terveys on etusijalla. esim. taimikoissa alakasvos kuuset eivät haittaa pääpuiden kasvatusta mutta ajan kanssa tihentävät metsälöä mukavasti. luontoasioiden valistus on tärkeää. linnut tykkäävät pesäpuista ja syövät pötkelöissä lisääntyviä hyönteisiä.

<p>Stora Enso Metsä</p>	<p>Riistametsänhoidon osalta kannatamme kirjauksia, jotka edistävät joustavalla tavalla riistatiheikköjä ja sekapuustoisuutta. Kirjausten tulee olla sellaisia, että ne jättävät mahdollisuudet toteuttaa riistametsänhoitoa kohteelle ja metsänomistajalle sopivalla tavalla. Siksi emme kannata numeerisia vaatimuksia ko. asioille. Vapaaehtoisuus säilyttää riistametsänhoidon positiivisena asiana.</p> <p>Näin ollen kannatamme kirjauksissa lähtökohtaisesti vaihtoehtoa 1. Tosin määritelmässä kohdassa 40) lyhyempi vaihtoehto eli vaihtoehto 2 voisi olla selkeämpi.</p> <p>Indikaattorit</p> <p>Ehdotus tekstimuutokseksi: ...tehdään ELÄVIEN SÄÄSTÖPUIDEN LISÄKSI 2-5 tekopököllä hehtaaria kohden LEHTIPUUTA SUOSIEN.</p> <p>Määritelmät</p> <p>41) Määritelmään lisättyä tarkennusta on vielä selvennettävä.</p>
<p>Luvian Saha Oy</p>	<p>Kannatan kohdassa Kriteeri vaihtoehtoa 1. Kohdassa Indikaattorit kannatan vaihtoehtoa 1. Määritelmässä kohdassa 40 kannatan vaihtoehtoa 2 ja kohdassa 43/44 kannatan vaihtoehtoa 2. Tässä kriteerissä määritelmien tarkkuus ja helppo ymmärrettävyys on erityisen tärkeää, koska tätä kriteeriä sovelletaan käytännön työssä joka päivä. Onko tarpeellista, että riistatiheikön määritelmässä on maininta 10 m2:n alueesta? Pienialaisemmatkin tiheiköt auttavat riistaeläimiä.</p>
<p>Suomen luontoyrittäjyysverkostory</p>	<p>Sekapuustoisuuden ohella riistatiheiköt voitaisiin mainita joko kriteereissä tai indikaattoreissa. Määriä ei tarvittane siihen yhteyteen.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Jätto- ja säästöpuut ovat merkittävä monimuotoisuuden panostus, jonka metsänomistajat tekevät. Säästöpuita on jätetty jo ainakin 20 vuotta. Jatkuva vaatimusten kiristäminen ei ole perusteltua, eikä säästöpuiden määrää ole syytä lisätä uusissa vaatimuksissa. Juuri edellisellä kerrallahan vaatimus ulotettiin kaikkiin hakkuutapoihin.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Kannatan kriteerin vaihtoehtoista Ve 1:stä eli "Riistan elinolosuhteita turvataan osana metsätalouden toimenpiteitä." Samoin indikaattoreissa kannatan Ve 1:stä. Määritelmässä säästöpuiden läpimitan raja-arvo pitää olla 10 cm edelleenkin. Määritelmässä säästöpuuryhmiin liittyen kannatan Ve 2:ta. Märitelmässä (kohta 43) määritelmäksi kannatan Ve 1:stä.</p>
<p>Suomen ympäristökeskus</p>	<p>Kriteerin uudistuksessa saadaan PEFC:iin jonkin verran lisää kaivattua ekologista vaikuttavuutta erottamalla elävä säästöpuu ja kuollut puu. Tosin lahoppuun järeyden pudottaminen aiemmasta 20 cm:stä 15 cm:ään on selvä heikennys aiempaan verrattuna. Lisäksi ehdittiin jo sopia alatyöryhmässä (30.1. versio) "ja kuolleiden puiden lukumäärä keskimäärin 20 kappaletta hehtaarilla." Nyt puhutaan "keskimäärin 10":stä ja 20 kappaletta tulee esiin määritelmien yhteydessä äskettäin kaatuneista puista ja lahoppuista.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Kriteeri = Ve2, indikaattori = Ve2, määritelmät 40) Ve1 ja 43) Ve2</p>
<p>MTK ry</p>	<p>Metsästysoikeus on sidottu maanomistukseen. Maanomistaja päättää metsästyksestä maillaan, ja siihen liittyen myös riistanhoitoon liittyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä. Metsästyks ja riistanhoito ovat metsätalouden ja metsänhoidon tavoitteita vain osalle maanomistajista. Metsästyks on harrastustoimintaa, joka ei kuulu jokamiehenoikeuden piiriin. Ei ole tarkoituksenmukaista lisätä sertifiointiin kaikkia maanomistajia velvoittavana vaatimuksena riistatiheikköjä tai muita vain metsästysharrastusta palvelevia vaatimuksia. On myös syytä ottaa huomioon, että kaikki metsänomistajat</p>

	eivät hyväksy metsästystä. Esitetyistä vaihtoehdoista kannatettava on Ve1.
Yksityishenkilö	Määritelmässä elävien säästöpuiden listalla on kolopuu, eivätkö ne yleensä tai aina ole kuolleita puita? Määritelmässä 41) on mainittu lahopuu, sen sijasta uudessa tekstissä kai pitäisi olla kuollut puu. Määritelmässä 41) jää epäselväksi mihin tarkoitukseen tuore metsätuhosta syntynyt vahingoittunut puu ja olemassaoleva kuollut puu lasketaan yhteen ja määräksi annetaan 20 kpl/ha (verraten indikaattorikohdassa esitettyyn tekstiin). Viittaus metsätuholakiin on tarpeen, mutta rajanveto sertifioinnin vaatimukseen on tärkeä kertoa selkeästi, koska samankaltainen pienehkö tuhotilanne voi muuttua yllättäen tavoiteltavasta tilanteesta metsälain tarkoittamaan ei-tavoiteltavaan tilanteeseen, riippuen pienestä puumäärän muutoksesta.
Turun yliopisto	Hienoa, että uhanalaisuustiedot ja lahopuiden hidas lisääntyminen metsissämme ovat vaikuttaneet PEFC:in niin, että säästö- ja lahopuiden määrää hieman lisätään. Tekopötkelöiden määrän tulisi olla suurempi kuin 2-5/ha, koska lahopuuta ei muuten synny lisää riittävän nopeasti monia uhanalaisia lajeja silmällä pitäen. ESim. 5-10/ha
Jyväskylän yliopisto	Riistanhoidon osalta Ve2 molemmissa kohdissa parempi, Ve1 on niin epämääräinen, että ei tarkoita oikeastaan mitään.
OTSO Metsäpalvelut Oy	Esitämme kriteerin indikaattoreissa tekopötkelöjen tekemisveloitteen kohdentamista vain uudistushakkuisiin <ul style="list-style-type: none"> • Esitämme kriteerin ja indikaattorin riistan elinolosuhteita käsitteleviin kohtiin Ve 1 muotoista tekstiä sekä määritelmään Ve 2 muotoista tekstiä
SYKE	<p>Indikaattorit: Leimikkotasoon vaatimuksen poistaminen on selvä heikennys monimuotoisuuden turvaamisen kannalta, sillä se ettei säästöpuustoa enää vaadita leimikkotasolla vähentää säästettävän puuston määrää koska se on omiaan kasvattamaan ns. vapaamatkustajien määrää.</p> <p>Määritelmän 44 ”Tuore metsätuhosta syntynyt vahingoittunut puu ja olemassa oleva kuollut puu lasketaan yhteen, ja näiden kokonaismäärä on 20 kpl/ha.” tarkoitus jää hämäräksi, sillä tekstistä ei käy ilmi mitä tuolla em. hehtaarikohtaisella kappelamäärällä tarkoitetaan tai onko tuo hehtaarikohtainen kappelamäärä näiden puiden säästämisvelvoite: 10 kpl vanhempia kuolleita puita ja lisäksi 10 kpl tuoreita vahingoittuneita puita hehtaarilla.</p> <p>Mikäli nämä puut ovat läpimitaltaan 15 cm, kuten standardiluonnoksessa esitetään, 10 kpl puita hehtaarilla vastaa tilavuudeltaan vain 1,1 m³/ha:lla valtakunnan metsien inventoinnin tarkoittamaa järeää kuollutta puuta. Metsätuholain korjuuvelvoite vahingoittuneelle puulle on säädetty olemaan kymmenkertainen tähän nähden, 10 m³/ha – jos metsässä on runsaasti tuoreita, vaurioituneita kuusia, niin yli kymmenen kuutiometriä hehtaarilla menevä osuus on metsätuholain mukaan korjattava pois metsästä.</p> <p>Mikäli tällaisia läpimitaltaan 15 cm olevia vanhoja kuolleita puita ja tuoreita vahingoittuneita puita säästettäisiin yhteensä 20 kpl/ha, tämä vastaisi tilavuudeltaan 2,3 m³/ha valtakunnan metsien inventoinnin tarkoittamaa järeää kuollutta puuta. Valtakunnan metsien inventoinnin mukaan uudistuskypsissä metsissä on kuollutta puuta keskimäärin 15 m³/ha. PEFC-kriteeriluonnoksessa esitetty 20 kpl 15 cm läpimittaisia kuolleita puita hehtaarilla olisi siis vain noin 15 % siitä tilavuudesta, mikä metsissä oli ennen uudistushakkuuta. PEFC-kriteeriluonnos siis hyväksyisi 85 %:n kuolleen puun hakkuuhävikin kuolleen puun tuhoutumisen ja korjuun kautta. Mikäli kriteerin tarkoitus on, että säästettävien kuolleiden puiden määrä olisikin vain tuo ensin mainittu 10 kpl 15 cm läpimittaisia vanhempia kuolleita puita hehtaarilla, näistä kertyvä tilavuus olisi vain 1,1 m³/ha, siis vain noin 7 % siitä, mitä VMI:n mukaan uudistuskypsissä metsissä tällä hetkellä on (15 m³/ha), joten kyseisen muotoisena PEFC-kriteeriluonnos siis hyväksyisi 93 %:n kuolleen puun hakkuuhävikin kuolleen puun tuhoutumisen ja korjuun kautta. Jotta PEFC:n kuolleen puun säästämisvelvoite</p>

	<p>olisi jollain tavalla uskottava, kuolleen puun osalta läpimittavaatimus olisi syytä pitää entisellään eli vähintään 20 cm:ssä eikä vähentää siitä 15 cm:iin. Kriteerin vaatimustasoksi vähintään 20 kpl vähintään 20 cm kuolleita puita ei olisi kovin vaativa, sillä näidenkään yhteenlaskettu tilavuus (5,5 m³/ha) ei olisi kuin 37 % uudistuskypsiens metsien kuolleen puun tilavuudesta.</p>
Yksityishenkilö	<p>Vanha teksti on luonnon kannalta parempi.</p> <p>A Hakkuualueelle jätettävää erillistä elävien puiden määrää ei voi perustella oikein millään: A.1 Yleensä hakkuualueen ympärillä on elävää puustoa riittävästi. Jos tällainen elävien puiden ryhmä jätetään hakkuualueen reunaan niin mikä on hyöty? A.2 Jos eläviä säästöpuita jätetään ryhmän hakkuualueen keskelle niin myrskyt kaatavat puista varmasti kolmanneksen tai jopa puolet. Sen jälkeen ne ovat lahoppuuta. A.3 Monimuotoisuus edellyttää nimenomaan lahoppuun lisäämistä. Mikä on aivan oikein oivallettu vanhassa säädöstössä.</p> <p>B RIISTATIHEIKÖT Kohta 44 B.1 Vaatimus riistatiheiköiden jättämisestä on eettisesti arveluttavaa: Suomessa on tilastojen mukaan liian paljon hoitamattomia taimikoita. Nyt sertifiointissa annettaisiin ymmärtää, että tällaisten ryteikköjen jättäminen olisi jopa suotavaa. B.2 Etelä-Suomessa metsiköiden kiertoaika on luokkaa 75 vuotta. Ensiharvennus tehdään noin 30 vuotiaassa metsikössä. Täällä on siis kolmannes metsistä läpinäkymätöntä metsikköä. Ottaen huomioon keskimääräisen leimikkokoon niin riistalla on paikkoja oleskella. B.3 Jossain havupuuvaltaisissa metsiköissä voisi tietysti olla tarvetta riistatiheiköille, jos metsikön koko on yli 10 ha. Mutta tällöinkin tiheikkö tulisi jättää vasta ensiharvennuksen esiraivauksessa.</p>
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	<p>Kriteerissä 14 on parannuksia entiseen verrattuna liittyen säästö- ja lahoppuun määrään, mutta tässä toivomme edelleen enemmän kunnianhimoa eli suurempia lahoppumääriä jätettäväksi metsiin.</p> <p>Riistan suhteen kriteeritekstin vaihtoehto 2 on mielestämme selkeämpi ja kuvaavampi. Määritelmässä kohdassa 40 kannatamme vaihtoehtoa 1 ja kohdassa 43 vaihtoehtoa 2.</p>
Yksityishenkilö	<p>Riistan osalta valittava vaihtoehto 1 (ehdottomasti parempi kuin vaihtoehto 2)! Säästöpuiden ja lahoppuiden osalta vaatimuksia on tiukennettu niin määrän kuin läpimitankin osalta. Kuka kantaa nämä jopa kymmenien miljoonien vuosittaiset kustannukset??? Metsänomistaja! Tuntuu jopa kohtuuttomalta! Säästöpuiden määräksi 5kpl/ha ja lahoppuiden määräksi 5kpl/ha ja läpimittavaatimus 10cm!!! Jos lahoppuita ei ole, niin tekopökelöiden määräksi 1-2kpl/ha!</p>

<p>Södra Skogsreviret r.f.</p>	<p>Kriteerit: Puollamme kirjoitusta: "Ve1: Riistan elinolosuhteita turvataan osana metsätalouden toimenpiteitä."</p> <p>Indikaattorit: Puollamme kirjoitusta: "Ve1: Riistan elinolosuhteita turvaamiseksi metsätalouden toimenpiteissä säilytetään sekapuustoa."</p> <p>Määritelmät: 40) Puollamme kirjoitusta: "Ve2: Säästöpuuryhmien maanpinta säilytetään rikkomattomana, eikä niiden alustoja raivata. Säästöpuuryhmät muodostavat siten riistatiheiköitä.</p> <p>43) Puollamme kirjoitusta: "Ve2: Sekapuustolla tarkoitetaan metsää, jossa pääpuulajin lisäksi on vähintään kahta muuta puulajia. Sekapuustoa säilytetään metsätalouden toimenpiteissä silloin, kun sitä esiintyy kuviolla. Sekapuustoisuus voi olla lievempi karuilla kasvupaikoilla ja siellä missä aiemmat käsittelyt ovat yksipuolistaneet puustonrakennetta.</p> <p>Kriteeri 14 osalta olisi hyvä tehdä vaikutusarvoiti koskien taloudellisia vaikutuksia, kun lähdetään muuttamaan säästöpuiden järeyttä 10cm --> 15cm. Sama olisi myös hyvä tehdä taloudellista vaikutusarviota koskien tekopötkkelöiden tekoa.</p>
<p>DNV GL</p>	<p>Tässä lähtökohtana on ilmeisesti leimikkotasoa (MKI- ilmoituksessa ilmoitetut hakkuualat?) ja vaatimus koskee kaikkia hakkuuita? Ok, jos näin. Riistakirjauksista Ve2 ehdottomasti parempi/ konkreettisempi.</p>
<p>Uudenmaan ELY-keskus</p>	<p>Mikäli leimikkotasolla ei ole riittävästi kuollutta puuta tehdään vähintään 10 tekopötkkelöä hehtaaria kohden erityisesti lehtipuista.</p>
<p>Helsingin yliopisto</p>	<p>Nämä vaihtoehdot ok:</p> <p>- kriteeri: Ve 2 - määritelmät: 40) Ve 1, 43) Sekapuustoa tulee säilyttää aina ja sen syntymistä tulee edistää karuilla kasvupaikoilla ja siellä, missä aiemmat käsittelyt ovat yksipuolistaneet puustorakenteen.</p>
<p>Suomen Metsätieteellinen Seura</p>	<p>Riistatiheiköt tulee määritellä johdonmukaisesti vaihtoehdon 2 mukaan.</p> <p>Säästöpuiden ja riistatiheiköiden määrä tulee arvioida kuvioittain eikä leimikoittain, sillä leimikon osat saattavat olla selvästi erillään toisistaan. Ehdotus mahdollistaa säästöpuiden ja riistatiheiköiden keskittämisen leimikossa muutamalle tai jopa yhdelle kuviolle, joka ei ole laajoissa leimikoissa tarkoituksenmukaista. Lisäksi 10 m2 riistatiheikkö on kohtuuttoman pieni. Teeri saattaa siinä pesiäkin, mutta kauris tai hirvi ei käy siellä poikimassa. On parempi suosia isompia ja vähempiä riistatiheikköjä, joita on yhteensä ehdotuksen mukaan n. 1 % kuvion pinta-alasta.</p> <p>Suojakaistojen tehtävä on suojella herkkiä maastokohteita, kun taas säästöpuiden tehtävä on lisätä monimuotoisuutta hakkuualueella. Siksi suojakaistojen puita ei saa laskea säästöpuiksi.</p>
<p>Kaakkois-Suomen ELY-keskus</p>	<p>Kaakkois-Suomen ELY-keskus kannattaa kriteerin 14 osalta vaihtoehtoa Ve2, koska sillä on suurempi vaikuttavuus monimuotoisuuteen ja riistaan.</p>
<p>Teollisuusliitto ry</p>	<p>Kriteeri Valitaan Ve 2: Riistan elinolosuhteita turvataan sekapuustoisuudella ja jättämällä riistatiheiköitä. Indikaattorit Valitaan Ve 2: Riistan elinolosuhteiden turvaamiseksi metsätalouden toimenpiteissä säilytetään sekapuustoa. Kaikissa metsän kasvatusvaiheissa säästetään riistatiheiköitä</p>

	<p>keskimäärin 3 kpl/ha tai 1 % pinta-alasta.</p> <p>Määritelmät Valitaan Ve 1: Säästöpuuryhmien maanpinta säilytetään rikkomattomana, eikä niiden alustoja raivata. Säästöpuuryhmät muodostavat siten riistatiheiköitä. Säästöpuuryhmien, kriteerissä 10 lueteltujen arvokkaiden elinympäristöjen sekä kriteerin 11 ja 17 suojakaistojen lisäksi suositellaan jätettäväksi riistatiheiköitä silloin, kun niiden jättämiselle on edellytykset.</p> <p>Määritelmät Valitaan Ve 2: Sekapuustolla tarkoitetaan metsää, jossa pääpuulajin lisäksi on vähintään kahta muuta puulajia. Sekapuustoa säilytetään metsätalouden toimenpiteissä silloin, kun sitä esiintyy kuviolla. Sekapuustoisuus voi olla lievempi karuilla kasvupaikoilla ja siellä missä aiemmat käsittelyt ovat yksipuolistaneet puustorakenteen.</p> <p>Riistatiheiköillä tarkoitetaan minimissään 10 m² aluetta. Tiheikön puuston on hyvä olla kooltaan vaihteleva ja monilajinen. Kuusta on hyvä olla mukana tiheikössä aina kun mahdollista. Tehokkainta on säästää riistatiheiköitä kohtiin, jossa puusto on vähäarvoista. Ne voi liittää säästöpuuryhmiin, painanteisiin, ojan varsiin, kriteerissä 10 lueteltuihin arvokkaisiin elinympäristöihin sekä kriteerin 11 ja 17 suojakaistoihin.</p> <p>Määritelmät Tekstilisäys: Metsätalouden toimenpiteisiin luetaan kuuluviksi seuraavat työajit: maanmuokkaus, kylvä, istutus, taimikon varhaisperkaus, taimikonharvennus, harvennushakkuun ennakkoraivaus, taimikon hoito, nuoren metsän kunnostus ja uudistusalan raivaus.</p>
OTSO Metsäpalvelut Oy	<p>Esitämme kriteerin indikaattoreissa tekopökölöjen tekemiselvöityksen kohdentamista vain uudistushakkuisiin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitämme kriteerin ja indikaattorin riistan elinolosuhteita käsitteleviin kohtiin Ve 1 muotoista tekstiä sekä määritelmään Ve 2 muotoista tekstiä
Metsäteollisuus ry	<p>Riistametsänhoidon osalta kannatamme kirjauksia, jotka edistävät joustavalla tavalla riistatiheikköjä ja sekapuustoisuutta. Kirjausten tulee olla sellaisia, että ne jättävät mahdollisuudet toteuttaa riistametsänhoitoa kohteelle ja metsänomistajalle sopivalla tavalla. Siksi emme kannata numeerisia vaatimuksia ko. asioille. Vapaaehtoisuus säilyttää riistametsänhoidon positiivisena asiana.</p> <p>Näin ollen kannatamme kirjauksissa lähtökohtaisesti vaihtoehtoa 1. Tosin määritelmässä kohdassa 40) lyhyempi vaihtoehto eli vaihtoehto 2 voisi olla selkeämpi.</p> <p>Indikaattorit Ehdotus tekstimuutokseksi: ...tehdään ELÄVIEN SÄÄSTÖPUIDEN LISÄKSI 2-5 tekopökölöä hehtaaria kohden LEHTIPUUTA SUOSIEN.</p> <p>Määritelmät 41) Määritelmään lisättyä tarkennusta on vielä selvennettävä.</p>
Koneyrittäjät ry	<p>Otsikon muutosehdotus: Metsätaloustoimenpiteissä jätetään säästöpuuta ja kuollutta puustoa.</p> <p>Otsikkomuutoksen lisäksi jaetaan kriteeri kahtia eli lisättävä rinnalle uusi kriteeri x: Riistan elinolosuhteita turvataan osana metsätalouden toimenpiteitä. Kriteeriin indikaattoriksi: Riistan elinolosuhteita turvataan sekapuustoisuudella ja jättämällä riistatiheikköjä.</p> <p>Lisäksi riistatiheiköille ei saa asettaa edottomia määrällisiä tavoitteita kasvillisuuden suuren vaihtelun vuoksi eri käsittelyalueilla. Riistatiheikköjen määritelmä on ok.</p>
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	<p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kannattaa kriteerin 14 osalta vaihtoehtoa Ve2, joka selkeämmin turvaa riistan elinolosuhteita ja muun metsäluonnon monimuotoisuutta.</p>

<p>UPM-Kymmene Oyj</p>	<p>Indikaattorin otsikko on liian pitkä ja monimutkainen. Ainakin riistaosuuden voi poistaa ja kokonaisuuden muotoilla uudestaan.</p> <p>Säästettävien elävien ja kuolleiden puiden määrät pitää olla vähimmäismääriä, ei epämääräisiä "vähintään keskimäärin" : "elävien säästöpuiden lukumäärä on vähintään 10 kappaletta hehtaarilla. Elävien säästöpuiden lisäksi jätetään vähintään 10 kpl kuolleita puita hehtaarille.</p> <p>Säästöpuita ei pidä suositella jätettäväksi ryhmiin vaan ne pitää jättää ryhmiin. Luonnon monimuotoisuuden ja lahopuujatkumon turvaamisen kannalta on keskeistä, että säästöpuut ovat ryhmissä, eivätkä yksittäin siellä täällä.</p> <p>Riistan huomioimisen osalta kirjausten tulee olla sellaisia, jotka edistävät joustavalla tavalla riistan huomioimista metsien hoidossa. Kirjausten tulee olla sellaisia, että ne metsänomistajan on mahdollista toteuttaa riistametsähoitoa hänelle sopivalla tavalla. Numeerisia vaatimuksia ei tule olla. Vapaaehtoisuus säilyttää riistan huomioimisen positiivisena asiana, ei pakkona. Vaihtoehto 1 riistakirjaukset parempia pl. määritelmän 40 lyhyempi vaihtoehto 2 selkeämpi.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Säästö- ja lahopuiden määrää pitäisi tarkastella leimikkotasolla, ei hehtaarisella. 10 puuta riittää yhteensä. Kuka tässä osaa sen oikean määrän sanoa? Yksityisomaisuutta pitäisi kunnioittaa.</p>
<p>Metsä Group</p>	<p>Riistametsänhoidon osalta kannatamme kirjauksia, jotka edistävät joustavalla tavalla suojaiteikköjä ja sekapuustoisuutta. Kirjausten tulee olla sellaisia, että ne jättävät mahdollisuudet toteuttaa riistametsänhoitoa kohteelle ja metsänomistajalle sopivalla tavalla. Siksi emme kannata numeerisia vaatimuksia ko. asioille. Vapaaehtoisuus säilyttää riistametsänhoidon positiivisena asiana.</p> <p>Näin ollen kannatamme kirjauksissa lähtökohtaisesti vaihtoehtoa 1. Paitsi määritelmässä kohdassa 40) lyhyempi vaihtoehto eli vaihtoehto 2 on selkeämpi Indikaattorit</p> <p>Ehdotus tekstimuutokseksi: ...tehdään ELÄVIEN SÄÄSTÖPUIDEN LISÄKSI 2-5 tekopötkkelöä hehtaaria kohden LEHTIPUUTA SUOSIEN.</p> <p>Määritelmät</p> <p>41) Määritelmään lisättyä tarkennusta on vielä selvennettävä.</p>
<p>Mhy kaakko</p>	<p>Riistateikköjä ei tule sisällyttää sertifikaattiin vaan tulee perustua vapaaehtoisuuteen. Suomessa jää vuosittain merkittävä määrä taimikonhoitoa tekemättä, että kyllä tiheiköitä riittää. Vaadittavaa sääspuiden määrää ei tule kasvattaa.</p>
<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Tiukkoihin pötköjä/tiheikiöitä per hehtaari tai leimikko tulee saada joustoja. Myös maastonmuodot tulee huomioida lieventvänä tekijöinä esim. jos maasto on kumpuilevaa, jolloin riista saa kulkusuoja maastonmuodoista ja esim. suurista kivistä. Metsätalouden harjoittamista ei saa vaikeuttaa!</p>

Kriteeriluonnos 15: Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja

Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Mielenkiintoinen lisäys työryhmässä on Suomen luontaiseen lajistoon liitettäväksi aiottu siperianlehtikuusi. Esim. Napola & Lepistö ovat sillä kannalla, ettei Larix sipirica kuulu enää Suomen luontaiseen lajistoon, vaikkakin lehtikuusta tiedetään mm. siitepölytutkimusten perusteella esiintyneen Suomessa ja Skandinavian pohjoisosissa jo ennen viimeisintä jääkautta. Tiettyä monimuotoisuuden vaihtelua lehtikuusi antaa metsillemme, mutta laajemmassa mittakaavassa sitä ei pidä markkinoida metsänomistajille vaihtoehdoksi. Vain noin satavuotiaalla ja sitä vanhemmalla lehtikuusella on taloudellista merkitystä tukkipuuna. Tiettyllä kasvupaikalla maaperän ja ilmaston ollessa suotuisa lehtikuusi kasvaa tiheäyisenä (M. Venäläinen) sydänpuuosuuden ollessa tällöin keskimäärin 80-90 % luokkaa, jolloin se on varteenotettava vaihtoehto kyllästetyille puulle kosteiden kohteiden puurakentamisessa. Metsäteollisuudelle kuitupuuna on lähinnä ongelma.
Yksityishenkilö	ehdoton vaatimus ja kaikki ongelmat on poistettava tämän periaatteen edestä. vieraslajeja vieroksutaan jo nyt joka puolella. jos ei pärjätä omilla vahvuuksilla niin millä sitten. sen minkä luonto on pitkässä juoksussa kehittänyt niin sitä ei pitäisi ihmisen mennä sorkkimaan.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Yksityishenkilö	Poppeli?
Yksityishenkilö	Puulajit voisi todeta
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 16: Muuntogeenistä metsänviljelyaineistoa ei käytetä

Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	ei pidä asettua suurempaan rooliin kuin on luonnostaan on tarkoitettu. henkisesti ja myös yhteiskunnallisesti vaikeahko asia. kääntyy helposti suomalaista metsätaloutta vastaan.
Stora Enso Metsä	Kriteeri Viittaus korjattava. Pitäisi olla 47.
Metsäteollisuus ry	Kriteeri: Viittaus korjattava. Pitäisi olla 47.
Metsä Group	Kriteeri Viittaus korjattava. Pitäisi olla 47.

Kriteeriluonnos 17: Vesistöjen ja pienvesien läheisyydessä toimittaessa huolehditaan vesiensuojelusta ja luonnonhoidosta	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	5-10 m suojakaista vesistöjen ja pienvesien varressa ei ole riittävä turvaamaan arvokkaiden vesistökohteiden luonnonarvojen säilymistä. Käsittelemättömän alueen tulee olla huomattavasti laajempi ja noudattaa uusimpien tutkimusten tuloksia esim. Panu Halme 2019. Suojakaistojen tulee olla täysin käsittelemättömiä, joten poimintahakkuitakaan ei tulisi tehdä, jotta suojakaistoista saadaan tarvittava hyöty. Hakuutähteitä ei saa jättää vesistöihin eikä niihin laskeviin uomiin. Erityisiä luontoarvoja omaavilla kohteilla kuten raakkupuroilla ja niihin laskevissa uomissa, uomia ei saa ylittää koneilla. Kosteat painanteet ja eroosioherkät alueet tulee tunnistaa ja niillä toimenpiteitä tulee välttää.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Kriteerissä suojavyöhykkeen leveys on ainakin virtavesillä selvästi kapeampi, kuin mitä uusimmat tutkimustulokset luonnon monimuotoisuudesta osoittavat. Leveyttä pitäisi kasvattaa selvästi. Jos siihen ei ryhdytä, tulisi kriteeriä korjata seuraavasti "Suojakaistan leveys on keskimäärin vähintään 10 m, mutta kaikkialla vähintään 5 m. Mikäli rannat kaikilla kriteerin tarkoittamilla vesistöillä ja pienvesillä ovat kaltevia ja maaperä hienojakoista, tulee suojakaistan leveys olla kaikkialla vähintään 15-20 m " Tämä vastaisparemmin Tapion metsänhoitosuosituksen sisältöä ja vesiensuojeluvaikutus olisi todellisempaa.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Suojakaistalta voidaan poimia muuta puustoa kuin kriteerissä 14 mainittuja säästö- ja lahopuita siten, että kaistalla olevaa pensaskerrosta ja pienikokoista puustoa säilytetään. Eli entinen kriteeri on hyvä. Mielestäni ainespuun poistaminen pitää voida olla mahdollista. Vaihtelevan levyisellä muokkaamattomalla suojakaistalla on positiivinen vaikutus kuormituksen vähentämiseen, mutta varjostavan puustoisuuden tarve on kohdekohtaista ja siten tapauskohtaisesti harkittava. Joskus on jopa hyvä maisemallisestikin, että rantapuuston poisto avartaa tai paljastaa maisemaa, molempiin suuntiin. Vesistöjä varjostavan puuston vaatimus sekä vain poimintaluontoinen puuston poisto nostavat maanomistajan kustannuksia huomattavasti. Leveyden keskimäärävaatimus (keskim 10m) leventää käytännössä suojakaistaa 5 m. Suojakaistan leveyttä voidaan jo nyt suunnitella maaperän ominaisuuksien mukaan vaihtelevan levyiseksi paikkatietoaineistoja hyödyntäen.
Yksityishenkilö	Varjostavan puuston vaatimus kriteerin mukaisilla vesistöillä on kovin vaativa. Varjostavalle puustolle ei käsittääkseni ole tarvetta kaikkialla vesistöissä, vaan varjostuksen tarve on kohdekohtaista ja siten tapauskohtaisesti harkittava ja sen tulee olla vapaaehtoista. Tämän voisi poistaa kriteeristä. Vaihtelevan levyisellä muokkaamattomalla suojakaistalla pidetään kiintoaine ja ravinnekuormitusta. Suojakaistoja suunnitellaan ja toteutetaan jo nykyisinkin kohdekohtaisesti vaihtelevan levyisinä maaperän ominaisuuksien mukaan, käyttäen apuna siihen kehitettyjä suunnittelun apuvälineitä. Nykyisen kriteerin mukainen suojakaistan leveys on siten riittävä. Leveyden keskimäärävaatimus 10 m:iin leventää suojakaistaa nykyisestä 5 m:illä. Samalla varjostavan puuston vaatimus sekä vain poimintaluontoinen puuston poisto moninkertaistavat maanomistajan taloudelliset panostukset monimuotoisuuden ja vesistön hyväksi tehtävissä toimenpiteissä. Lisäksi joskus on jopa hyvä maisemallisestikin, kun rantapuuston poisto avartaa tai paljastaa maisemaa, molempiin suuntiin. Puuston käsittelyssä nykyinen tai sen kaltainen kriteeri on parempi, "Suojakaistalta voidaan poimia muuta puustoa kuin kriteerissä 14 mainittuja säästö- ja lahopuita siten, että kaistalla olevaa pensaskerrosta ja pienikokoista

	<p>puustoa säilytetään”.</p> <p>Määritelmien kohtaan 49 tulisi lisätä, että muutakin puustoa vesistöjen rannoilla voidaan poistaa kuin pensakerrosta tai pienikokoista puustoa.</p>
Tornator Oyj	<p>Vesistöihin luokitellaan kuuluvan meret, järvet, lammet, joet ja vain UOMALTAAN LUONNONTILAISET TAI LUONNONTILAISEN KALTAISET purot.</p> <p>Tarkennettava myös uoman ylityksiin liittyen, että tarkoitetaan edellä mainittuja jokiuomia tai luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia puroomia.</p>
Yksityishenkilö	<p>kohtuullinen suojakaista tai -alue on hyvä, mutta normaalijärkinen harvennus tai hoito on silti sallittava. monesti</p> <p>esim. puronvarren siistiminen kaunistaa aluetta. voidaan jättää hieman tiheämmäksi, mutta muokkaukset ym. jätetään pois. tiedotus ja opastus eri toimijoiden keskuudessa tärkeää. ei voida yksioikoisesti todeta, että sertifi-kaatti kieltää pitää tietää.</p>
Stora Enso Metsä	<p>Kriteeri</p> <p>Ehdotus tekstimuutokseksi: "Uudistusaloilla, joilta johdetaan vettä laskuojaan..."</p> <p>Määritelmät</p> <p>Vesistöihin luokitellaan kuuluvan meret, järvet, lammet, joet ja UOMALTAAN LUONNONTILAISET TAI LUONNONTILAISEN KALTAISET purot.</p>
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	<p>Monikäytön huomioon ottavat kirjaukset ovat tässä tarpeellisia ja hyvin muotoiltuja.</p>
Yksityishenkilö	<p>Kriteerin määrittelystä esitän poistettavaksi sanan "varjostusta" ja "poimintahakkuuta" esitän korvattavaksi sanoilla "varovaisia ja pienialaisia hakkuuta".</p>
MTK ry	<p>Määritelmästä 49 tulee poistaa sana 'pienikokoista'. Standardissa ei enää viitata pienikokoiseen puustoon eikä sille ole määritelmää. (Nykyisessä standardissa pienikokoiseen puustoon viitataan kriteerissä 11 ja 17.). Määritelmään 49 viittaus 'pienikokoiseen' puustoon on ilmeisesti jäänyt epähuomiossa.</p>
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	<p>Vesistöjen suojavyöhykkeiden kasvattaminen on erittäin hyvä asia ja vähintään luonnoksessa esitetystä keskimäärin 10 metristä täytyy pitää kiinni.</p>
Yksityishenkilö	<p>Vesiensuojeluun riittää muokkaamattomuus ja luonnonhoitoon lisäksi alikasvoksen säästäminen. Nyt sallittua olisi vain poimintahakkuut, jossa pitäisi vielä säilyttää monipuolinen erikokoinen puusto. Tämä rajoittaisi puiden poistamisen oikeasti vain yksittäisten puiden poimimiseen! Kuka tämän jopa kymmenien miljoonien kustannuksen maksaa? Metsänomistaja! Muutettava ehdottomasti siten, että kohtuuttomat kustannukset vältetään eli hakkuussa säästettävä alikasvos tai vältettävä kaikkien puiden hakkaamista tms. Poimintahakkuu termi siis muutettava ja poistettava. Hakkuut sallittava muutoinkin kuin poimintahakkuina!</p>
Södra Skogsreviret r.f.	<p>Miksi otsikossa on mukana "ja luonnonhoidosta". Mielestämme on selvää, että tätä huomioidaan joka tapauksessa sertifiointissa eikä sitä tarvita erikseen mainita tämän kriteerin otsikossa.</p> <p>Onko tehty, vaikutusarvioiti mitä tekstin muutos "5-10 metriä leveä suojakaista vs keskimäärin 10 metriä leveä suojakaista, ja kaikkialla vähintään 5 metriä leveä suojakaista" tarkoittaa hehtaari lisänä koko Suomessa, sellaista metsää missä on käyttö rajoituksia ja millaisia taloudellisia vaikutuksia tämä tarkoittaa maanomistajille Suomi tasolla? Jos ei vaikutusarviointia ei olla tehty niin olisi hyvä tehdä sellainen.</p>
DNV GL	<p>Tässä edellytetään nyt puustoista suojakaistaa (merkittävä muutos aiempaan verrattuna). Poimintahakkuun käsite olis hyvä täsmentää (peiteisyydensyyden ja kasvillisuuden kerroksellisuuden turvaava suojakaista).</p>

Uudenmaan ELY-keskus	Viiden metrin suojakaista on täysin riittämätön. Suojakaistan leveys tulisi olla vähintään 10 metriä. Suojakaistalla ei tule sallia koneella ajoa.
Suomen Metsätieteellinen Seura	Vain 5 m suojakaista ei riitä turvaamaan vesistöille luonnontilaisen kaltaisia mikroilmasto-oloja. Myös poimintahakkuu heikentää suojakaistojen merkitystä. Suojakaistalle tulee jättää myös isoja puita, sillä puuston vaikutus vesistöön ulottuu rannasta etäisyydelle, joka on noin 2 x puuston pituus. Suojakaistojen leveydestä ja käsittelystä on ilmestynyt seikkaperäinen tutkimus vuonna 2019: Anna Oldén, Maiju Peura, Sonja Saine, Janne S. Kotiaho ja Panu Halme (2019). The effect of buffer strip width and selective logging on riparian forest microclimate. Forest Ecology and Management, https://doi.org/10.1016/j.foreco.2019.117623 .
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	ELY-keskus huomauttaa, että vesilain mukaan luonnontilaiseksi tai sen kaltaiseksi määrittelyn lähteen tai muualla kuin Lapin läänin alueella sijaitsevan noron luonnontilan vaarantaminen on kielletty vesilain 2 luvun 11 § nojalla ja veden vapaan juoksun muuttaminen norossa tai ojassa alapuolella olevan vahingoksi on 2 luvun 10§:n mukaan kielletty ilman suostumusta. Selkeyden vuoksi ELY-keskus tarkentaisi kriteeriä vastaamaan tässäkin kohdassa lainsäädännön vaatimuksia, eli "Uoman ja noron ylitykset hoidetaan niin, ettei uomaa muuteta ja ettei sen suuntaan muodostu vettä johtavia painanteita." Indikaattori ei ole tämän kriteerin osalta riittävä. Indikaattoriksi tulee asettaa määritelmä, joka on selkeästi maastossa mitattavissa. Kriteerin muutos ei voi johtaa siihen, ettei suojavyöhykeleveyksiä enää mitata maastossa. Suojakaistan määrittelyä ja tarkastusta maastossa tulee tarkentaa. Suojakaistan tulisi tutkimusten mukaan olla reilusti yli kymmenen metriä, jotta siitä olisi hyötyä. Suojakaistan minimiksi voisi asettaa vähintään 10 metriä jolloin kriteeri olisi selkeämpi. Kriteeriä voisi vielä tarkentaa siten että suojavyöhyke perustettaisiin jo harvennushakkuuvaiheessa avohakkuuseen perustuvilla kuvioilla. Nyt usein suojavyöhyke jätetään vain maastoon ja mikäli se suunniteltaisiin jo aikaisemmin, olisi sillä merkittävä lisäys monimuotoisuuteen.
Metsäteollisuus ry	Kriteeri: Ehdotus tekstimuutokseksi: "Uudistusaloilla, joilta johdetaan vettä laskuojaan..." Määritelmät: Vesistöihin luokitellaan kuuluvan meret, järvet, lammet, joet ja UOMALTAAN LUONNONTILAISET TAI LUONNONTILAISEN KALTAISET purot.
Koneyrittäjät ry	Suojakaistan leveys on vähintään 5 metriä, mutta keskimäärin vähintään 10 metriä. Mikä on vettä johtava painanne, pituus ja syvyys? Muutetaan teksti muotoon: Vesistöjen uomaa luontaisesti kaatuneita runkoja ei poisteta sekä uomien ylitykset hoidetaan uomaa muuttamatta.
UPM-Kymmene Oyj	Purokirjaus pitää koskea vain arvokkaita purokohteita 48) Vesistöihin luokitellaan kuuluvan meret, järvet, lammet, joet ja UOMALTAAN LUONNONTILAISET TAI LUONNONTILAISEN KALTAISET purot.
Yksityishenkilö	5 metrin suojakaista vesistöön on mielestäni riittävä.
Metsä Group	Kriteeri Ehdotus tekstimuutokseksi: "Uudistusaloilla, joilta johdetaan vettä laskuojaan..." Määritelmät Vesistöihin luokitellaan kuuluvan meret, järvet, lammet, joet ja UOMALTAAN LUONNONTILAISET TAI LUONNONTILAISEN KALTAISET purot.
Mhy kaakko	Nykyinen kriteeri on riittävä ja hyvä, ei tarvita mainintoja pomintahakkuista ym.

Kriteeriluonnos 18: Vesiensuojelusta huolehditaan kunnostusojitus- ja ojitusmätästyskohteilla	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Luonnoksen mukaan tämä kriteeri olisi poistettu. Tulisi ottaa mukaan kriteeristöön ellei asiaa selkeästi käsitellä jossain toisessa kriteerissä.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	tarpeen mukaan. nykyiset käytännöt aika hyviä
Stora Enso Metsä	Poisto on OK.
Teollisuusliitto ry	Minkä takia on poistettu tämä kriteeri?
Metsäteollisuus ry	Kriteerin poisto on OK.
Koneyrittäjät ry	Kriteerin poistaminen on ok.
UPM-Kymmene Oyj	Poistetaan
Metsä Group	Kriteerin poisto on OK.

Kriteeriluonnos 19: Pohjavesien laatu turvataan metsätalouden toimenpiteissä	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Luokitelluilla pohjavesialueilla luokasta riippumatta ei tule tehdä kunnostusojituksia eikä uusia ojituksia. Muu metsänkäsittely tulee olla hyvin harkittua ja suunniteltua, jotta pohjaveden pilaantumisvaaraa ei pääse syntymään.
Sahateollisuus Ry	Kirjaus ”Pohjavesialueilla ei toteuteta toimia, jotka vaarantavat pohjavesialueen E-luokitukseen johtaneet suoraan pohjavedestä riippuvaiset pintavesi- ja maaekosysteemit.” on vaikeaselkoinen ja vaatii täsmennystä.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Onko mainittu luokittelu jo voimassa ja yksiselitteinen.
Yksityishenkilö	Indikaattorin viimeistä kohtaa tulisi täsmentää, esim. E-luokitukseen johtaneen pintavesi- ja maaekosysteemien ominaispiirteitä ei ole heikennetty pohjaveden tilaa heikentämällä.
Tornator Oyj	Kriteerin laajentaminen koskemaan E-luokkia ei ole perusteltu. Tietoa mahdollisesta kunnan laatimasta suojelusuunnitelmasta ei ole systemaattisesti ja kattavasti saatavilla, jotta vaatimus voitaisiin esittää.
Yksityishenkilö	selvä asia
Stora Enso Metsä	<p>Konsultaatioluonnoksessa kriteeri on laajentunut pohjavesien laadun suojelusta koskemaan myös pohjavedestä riippuvaisten suojeltujen, pintavesi- ja maaekosysteemien suojelun. On vielä harkittava, onko laajennus perusteltu vai tulisiko kriteerissä keskittyä nykymallin mukaisesti pohjaveden laadun suojeluun.</p> <p>Tarvitaan myös perustelut ja vaikutustenarvio sille, jos pohjavesialueilla sallittuja toimenpiteitä rajataan nykyisestä kuten nyt on esitetty.</p> <p>Kriteerissä on etenkin E-luokiteltuihin alueisiin liittyen hyvin tulkinanvaraisia kirjauksia. Miten käytännössä arvioidaan, vaarantaako jokin mahdollisesti pohjaveden vaikuttava toimenpide tietyllä etäisyydellä suojellusta kohteen ko. kohteen ominaispiirteet.</p> <p>Määritelmät:</p> <p>Lisätään määritelmiin pohjavesialue, jolloin "luokiteltu" ei tarvitse toistaa tekstissä.</p>

MTK ry	<p>Esitetty kriteerin muotoilu muuttaa kriteerin sisältöä merkittävästi eikä siitä ole keskustelu standardityöryhmässä. Muotoilu on vaikeasti ymmärrettävä. Kyseessä on pohjaveden laatua turvaava kriteeri ja toimenpiderajoitusten (kasvinsuojeluaineiden käyttö, lannoitus, kantojen korjuu) tulisi kohdistua vain vedenhankintaan varten tärkeisiin (1 luokka) ja soveltuviin (2 luokka) pohjavesialueisiin.</p> <p>E-luokan pohjavesialueen luokitus perustuu luonnontilaisen tai luonnotilaisen kaltaisen muun lainsäädännön nojalla suojeltuun pohjavedestä suoraan riippuvaiseen merkittävään pintavesi- tai maaekosysteemiin. Ko. kohteet on siis turvattu jo kriteerien 9 (Suojelualueiden suojeluarvot turvataan) ja 10 (Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään) kautta.</p> <p>Pintavesiekosysteemi on pohjavedestä suoraan riippuvainen, kun siihen purkautuu pohjavettä siten, että pohjaveden purkautumisella on merkitystä kyseisen ekosysteemin suojelemiselle ja säilymiselle. Maaekosysteemi on pohjavedestä suoraan riippuvainen, kun pohjavesi ylläpitää luontotyyppin ominaispiirteitä sekä vaikuttaa sen suojeluun ja säilymiseen. Mikäli E-luokkaan on tarpeen viitata tässä kriteerissä, tulisi se kohdistua vain ko. suojeltujen alueiden ominaispiirteisiin vaikuttavan pohjaveden määrän tai purkautumisen turvaamiseen.</p>
Yksityishenkilö	<p>Kunnat eivät edes pyydä lausuntoja pohjavesien suojelusuunnitelmista toimijoilta eivätkä tiedota mitenkään toimijoita näiden laatimisista tai hyväksymisistä! Siten on melkein kohtuuton vaatimus toimijan tietää, millä alueella tällainen on suunnitelmissa, laadinnassa tai hyväksytty jne. tai missä niitä ei ole lainkaan. Kun ne ovat vieläpä useinkin suositusmuotoisia, niin viittaus näihin tulisi poistaa kokonaan.</p>
Södra Skogsreviret r.f.	<p>On huolehdittava, että ajantasainen avointieto koskien pohjavesialueita on saatavilla kaikille toimijoille eikä niitä pidetä jonkun tietyn tahon takana.</p>
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	<p>Turvemaiden tuhkalannoitus voi heikentää pohjaveden laatua (tuhkan sisältämät raskasmetallipitoisuudet ym.) eikä sitä siten tulisi sallia. Mikäli tuhkalannoitus luokitelluilla pohjavesialueilla sallitaan, tulee teksti muotoilla: "Turvemaiden tuhkalannoitus on kuitenkin sallittua, mikäli se ei vaaranna pohjaveden laatua eikä E-luokitukseen johtanutta pohjavedestä riippuvaista pintavesi- tai maaekosysteemiä." Suomessa on voimassa pohjavesien pilaamiskielto (YSL 17§). Kriteerin viimeinen kuvaileva lause tulisi muokata muotoon "Pohjavesialueilla ei toteuteta toimia, jotka vaarantavat pohjaveden määrän tai laadun tai pohjavesialueen E-luokitukseen johtaneet suoraan pohjavedestä riippuvaiset pintavesi- ja maaekosysteemit." Indikaattorit- kohdan muotoilua tulisi tarkentaa vastaamaan kriteerin vaatimusta siitä ettei (ary) "Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytön rajoitukset on otettu huomioon metsäorganisaatioiden2) työohjeissa ja suosituksissa eikä torjunta-aineita tai lannoitteita ole käytetty luokitelluilla pohjavesialueilla." Luokitelluilla pohjavesialueilla ei ole todettu seurannassa22) kantojen korjuukohteita. (ry + mo) Torjunta-aineita ja lannoitteita ei ole käytetty luokitelluilla pohjavesialueilla. Kantojen korjuukohteita ei todeta luokan I luokitelluilla pohjavesialueilla.</p>
Metsäteollisuus ry	<p>Konsultaatioluonnoksessa kriteeri on laajentunut pohjavesien laadun suojelusta koskemaan myös pohjavedestä riippuvaisten suojeltujen, pintavesi- ja maaekosysteemien suojelun. On vielä harkittava, onko laajennus perusteltu vai tulisiko kriteerissä keskittyä nykymallin mukaisesti pohjaveden laadun suojeluun. Tarvitaan myös perustelut ja vaikutustenarvio sille, jos pohjavesialueilla sallittuja toimenpiteitä rajataan nykyisestä kuten nyt on esitetty.</p> <p>Kriteerissä on etenkin E-luokiteltuihin alueisiin liittyen hyvin tulkinnanvaraisia kirjauksia. Miten käytännössä arvioidaan, vaarantaako jokin mahdollisesti pohjaveteen vaikuttava toimenpide tietyllä etäisyydellä suojellusta kohteen ko. kohteen ominaispiirteet.</p> <p>Määritelmät: Lisätään määritelmiin pohjavesialue, jolloin "luokiteltu" ei tarvitse toistaa tekstissä.</p>

Koneyrittäjät ry	Mikä on E-luokitus ja sen merkitys? Näkyykö E-luokka metsänomistajille, saati metsätoimien toteuttajalle? Mitkä toimet vaarantavat E-luokan pintavesi- ja maaekosysteemikohteet. Kriteeri näyttää epäselvältä ja keskeneräiseltä.
UPM-Kymmene Oyj	Kriteerin pitäisi koskea otsikon mukaisesti vain pohjavettä ja sen laadun suojelua. Nyt luonnosversiossa kriteeri on laajennettu koskemaan myös pohjavedestä riippuvaisten ekosysteemien suojelua. Tästä pitää vielä keskustella. Tarvitaan myös perustelut ja vaikutustenarvio sille, jos pohjavesialueilla sallittuja toimenpiteitä rajataan nykyisestä. E-luokiteltuihin alueisiin liittyen on hyvin tulkinnanvaraisia kirjauksia. Miten käytännössä arvioidaan, vaarantaako jokin mahdollisesti pohjaveteen vaikuttava toimenpide tietyllä etäisyydellä suojellusta kohteen ko. kohteen ominaispiirteet?
Metsä Group	Konsultaatioluonnoksessa kriteeri on laajentunut pohjavesien laadun suojelusta koskemaan myös pohjavedestä riippuvaisten suojeltujen, pintavesi- ja maaekosysteemien suojelun. On vielä harkittava, onko laajennus perusteltu vai tulisiko kriteerissä keskittyä nykymallin mukaisesti pohjaveden laadun suojeluun. Tarvitaan myös perustelut ja vaikutustenarvio sille, jos pohjavesialueilla sallittuja toimenpiteitä rajataan nykyisestä kuten nyt on esitetty. Kriteerissä on etenkin E-luokiteltuihin alueisiin liittyen hyvin tulkinnanvaraisia kirjauksia. Miten käytännössä arvioidaan, vaarantaako jokin mahdollisesti pohjaveteen vaikuttava toimenpide tietyllä etäisyydellä suojellusta kohteen ko. kohteen ominaispiirteet. Määritelmät: Lisätään määritelmiin pohjavesialue, jolloin "luokiteltu" ei tarvitse toistaa tekstissä.

Kriteeriluonnos 20: Kasvinsuojeluaineita käytetään vastuullisesti	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Tapio Oy	Kriteerin 20 Määritelmässä on klassinen virhe; TUKES:n rekisteri on Kasvinsuojeluainerekisteri. Virhe on jo nykyisessä kriteeristöissä
Yksityishenkilö	erittäin pienalaisesti esim. täsmäkäyttö vieraslajeja vastaan. puhdas luonto ja luonnonantimet ovat itsestäänselvyys ja tulevaisuudessa kaikenlainen puhtaus on markkinavaltti mekaaninen torjunta on ensisijainen vaihtoehto. vesistöasiat.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Luomukeruuta koskevien mainintojen siirto tähän kriteeriin on hyvä ratkaisu, muotoilu ok.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Lisäys kriteerin kuvaukseen: Pohjavesialueilla noudatetaan kriteeriä 19
Teollisuusliitto ry	Indikaattorit Luomutuotteiden keruussa... Miksi?
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 21: Työntekijöiden osaaminen varmistetaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Tulee varmistua siitä, että esim. urakoitsijalla on riittävät ja ajantasaiset tiedot metsänkäsittelyn ja toiminnan vaikutuksista vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen sekä toimista, joilla vaikutuksia voidaan vähentää. Heillä tulee olla käytössä tarvittavat työvälineet kuten ajantasaiset paikkatietoaineistot esim. arvokkaista ja herkistä vesistöistä sekä luonnonarvoista.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Ilman muuta hyvä kirjaus.
Yksityishenkilö	kaikkien toimijoiden on tiedettävä mitä tehdään. koulutus ja opastus ehdoton. kuka päästää kokemattoman henkilön esim. taimikkoa harventamaan ?
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Uudenmaan ELY-keskus	Ammatillinen osaaminen tulisi varmistaa säännöllisillä esim. 5-vuoden välein tehtävillä testauksilla. Uusia asioita tulee lisää jatkuvasti eikä voida olettaa, että pelkällä koulutuksella tai työtä tekemällä nuo asiat kaikkien tekijöiden tiedossa olisivat.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Miksi tämä teksti on poistettu kriteeristä? "Työn tekijälle on annettu työmaakohtaiset työohjeet ja kartat, joissa on merkitty työmaan rajaus sekä huomioitu laatu-, ympäristö- ja muut vaatimukset56). Tilaaja57) vastaa ellei muuta ole sovittu, että epäselvä työmaan raja, toimenpiteen raja sekä vaikeasti havaittava erityisen arvokas luontokohde merkitään maastoon."
Teollisuusliitto ry	Asioita on siirretty kriteeriin 28. Miksi? Indikaattorit Lisätty valtioneuvoston asetus: Työn- ja urakanantajalla on näyttöä... (Valtioneuvoston asetus puunkorjuutyön turvallisuudesta 749/2001 6§)
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 22: Huolehditaan turvallisen ja laadukkaan työnteon edellytyksistä	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	selvä asia, mutta selviä ongelmia monellakin käytännön toimijalla ja miten tämä laadukas työ sitten saavutetaan ja korjataan. metsänomistajalla ei ole käytännössä ketään kaveria ehkä käräjäoikeus, mutta liian järeä tie.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Yksityishenkilö	Indikaattori -kohdan lopussa punaisella oleva tilaajan koskeva vaatimus on kohtuuton. Miten tavallinen metsänomistaja voi osata rajata "vaikeasti havaittavan erityisen arvokkaan luontokohteen"? lisäksi suullisen sopimisen pitää olla tässäkin pätevän.

Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry	<p>Ilmaisu "olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa" on hyvä, mutta olisiko mahdollista saada kriteeriin henkilömäärän mukaan raja, esim. sama kuin kriteerissä olevan tasa-arvosuunnitelman kohdalla, eli yli 30 hengen organisaatiot. TAI</p> <p>Jos kokoa ei pystytä rajaamaan, niin tarvittaisiin joku tapauksessa tarkennus, mitä käytännössä tarkoittaa. Pitäisi pystyä kertomaan esim. pienessä mhy:ssä tai koneyrityksessä, mikä on juuri heillä tykyä (esim. ergonomian parantaminen, työtehtävien järjestely ja kehittäminen, työnohjaus, valmennus, yhteiset keskustelut, liikuntamahdollisuudet, retket ja teemapäivät).</p>
Yksityishenkilö	<p>Työhön liittyvät ohjeet on annettu työn toteuttajan/työntekijän ymmärtämällä kielellä."</p> <p>Tämä kriteerin kohta on pysynyt ennallaan, mutta tuleeko nimenomaan tilaajalla olla enemmän käännettyjä ohjeita vai voiko tilaaja antaa ohjeet tilaajan kielellä ja nimenomaan työnantaja antaa ohjeet työn toteuttajan/työntekijän ymmärtämällä kielellä? Tähän tarkennus. Eli esim. lisäys "työhön liittyvät ohjeet on annettu toimittajan työnohdon ymmärtämällä kielellä ja työnantaja antaa ohjeet työntekijän ymmärtämällä kielellä.</p> <p>"Tilaaja vastaa ellei muuta ole KIRJALLISESTI sovittu, että epäselvä työmaan TAI toimenpiteen raja sekä vaikeasti havaittava erityisen arvokas luontokohde merkitään maastoon." Ohjeita, karttoja ym. annetaan sähköisesti ja jokaisen epäselvän työmaan TAI toimenpiteen rajan jne. merkitseminen maastoon sähköisten ohjeiden lisäksi on laajennus tilaajan velvollisuuksiin, jota tulee harkita, onko se sähköisten ohjeiden lisäksi tarpeellista jokaisella kohteella.</p>
Suomen Metsätieteellinen Seura	<p>Tämä koskee implisiittisesti vain kotimaisia kieliä. Mikäli käytetään ulkomaista työvoimaa, ohjeet on annettava työntekijän hyvin ymmärtämällä kielellä, vaikka se ei olisi Suomen kotimainen kieli.</p>
Teollisuusliitto ry	<p>Otsikko Huolehditaan turvallisen ja laadukkaan työnteon edellytyksistä. Kertooko otsikko riittävästi Kriteerin sisällön? Indikaattorit Työnantaja tunnistaa ja ottaa toiminnassaan... Mitä tämä tarkoittaa? Indikaattorit Luku muutettu 10 henkeä: Työnantaja, jonka henkilöstö on säännöllisesti vähintään 10 henkeä, laatii... Indikaattorit Peruste: Keskimääräinen metsäpalveluyrityskoko on 10 henkeä. Lisätty valtioneuvoston asetus: Työn toteuttajalle/työntekijälle on annettu tiedoksi... (Valtioneuvoston asetus puunkorjuutyön turvallisuudesta 749/2001 6§) Määritelmät Muutettu päivämäärä: 62) palveluksessa olevien työntekijöiden määrä edellisen vuoden elokuun 31. päivänä</p>
Metsäteollisuus ry	<p>Luonnoksessa ei ole muutostarpeita</p>
Koneyrittäjät ry	<p>Indikaattoreissa todetaan, että "Työnantaja järjestää vuosittain olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa." Muotoilu antaa väärän kuvan TYKY-toiminnan tarpeesta ja intensiivisyydestä. Korvataan vuosittain-sana säännöllisesti-sanalla.</p>
Metsä Group	<p>Luonnoksessa ei ole muutostarpeita.</p>

Kriteeriluonnos 23: Työnantajavelvoitteita noudatetaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	ovat isoja yhteiskunnallisia asioita, jotka kuuluvat kiinteästi koko yhteiskunnan toimintaperiaatteisiin. lyhytnäköinen harmaatalous ei kannata pitkälle. toivottavasti näin on myös muualla Euroopassa tasapuolisuuden nimessä. kuinka käytännön markkinatilanteissa sellu- ja lankkukaupoissa nämä asiat vaikuttavat oikeasti ?
Stora Enso Metsä	Tekstissä on korjausta vaativa kirjoitusvirhe: ..työnantajalla on menettelytapaohje, jolla varmistetaan...
Yksityishenkilö	Työn tilaajalle ei tule velvoittaa työnantajan vastuuta urakoitsijan työntekijöiden opastuksesta. Tilaaja ilmoittaa jo nyt tahon, joka neuvoo lähetettyjä työntekijöitä koskevilla asioilla. Työnantaja tai ko. viranomaistaho vastaa omien työntekijöidensä opastuksesta ja informoinnista heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksista työntekijänä Suomessa. Tilaaja termi on entisellään mutta jos varmistettava (varmistuttava sijasta) tarkoittaa laajennusta em. velvoitteeseen niin tilaaja ei voi velvoittaa ottamaan hoitaakseen myös työnantajan velvoitteita. "Työnteon alkaessa työnantajan taikka tilaajan on varmistettava/varmistuttava, hänen sopimuskumppaninaan olevaa ulkomaalaista työn toteuttajaa taikka työntekijää on informoitu hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työn tekijänä Suomessa."
Metsäteollisuus ry	Tekstissä on korjausta vaativa kirjoitusvirhe: ..työnantajalla on menettelytapaohje, jolla varmistetaan...
Metsä Group	Tekstissä on korjausta vaativa kirjoitusvirhe: ..työnantajalla on menettelytapaohje, jolla varmistetaan...

Kriteeriluonnos 24: Metsätyöpalveluiden hankinnoissa noudatetaan hyviä käytäntöjä	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	mitä nämä sitten ovat käytännössä ?
Stora Enso Metsä	Määritelmien kohta 73) ei tällä hetkellä viittaa mihinkään kohtaan.
Luvian Saha Oy	Kriteerin indikaattori i on julma ja muotoilisin sen uudelleen. Indikaattori tarkoittaa käytännössä, että yrityksen, joka haluaa tervehtyä ja jatkaa toimintaansa, mahdollisuuksia työn jatkamiseen vaikeutetaan tiukalla suhtautumisella. Velkasaneeraukseen pääsy yleensä kertoo sen, että yritystä on hoidettu rehellisesti vaikka veloista ei olekaan selviydytty. Jos yritys ei pääse velkasaneeraukseen, kertoo se sen, että tavat hoitaa yritystä ovat olleet epärehelliset eikä palveluita sellaiselta yritykseltä pidäkään hankkia.
Yksityishenkilö	Kohta i) tulisi ehdottomasti poistaa vaatimuksista! Jos yritys on hakenut ja päässyt (tai itse asiassa joutunut) velkasaneeraukseen, niin se on yhteiskunnan toimintatapaan liittyvä päätös ja hyväksyttävä sellainen. Vaatimus siitä, ettei tällaisen yrityksen kanssa saisi enää käytännössä toimia, johtaa automaattisesti tällaisen yrityksen vaikeuksiin ja todennäköisesti konkurssiin! Tämä ja tällainen vaatimus on vastoin yhteiskunnan pelisääntöjä.
DNV GL	Verovelkatodistus aina vai hyväksytäänkö YTJ:n verovelkarekisteri, jossa kaiketi yli 10 000 e:n verovelat (DNV:n mielestä YTJ on riittävä.)

<p>Yksityishenkilö</p>	<p>Luonnoksen kirjaus: Tarjouskilpailuun osallistuvien on osoitettava täyttävänsä tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet tarjouskilpailuun osallistuttaessa. Tämä täyttää edellä mainitun sopimuksen tekovaiheen tarkistamisen vaatimuksen, jos tarjouskilpailun ja sopimuksenteon välinen aika on alle 2 kk.</p> <p>Kommentti: Tilaajavastuulain mukaan (Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä) tilaajavastuulain mukaiset selvitykset tarkistetaan ennen sopimuksen tekoa. Tarjoaja antaa tarjouskilpailuun osallistuessaan selvityksen ESPD lomakkeella siitä, rasittaako tarjoajaa jokin hankintalain mukainen harkinnanvarainen tai pakollinen poissulkemisperuste. Tällä on pyritty helpottamaan tarjoajan hallinnollista taakkaa tarjouskilpailuun osallistuessa, koska konkreettiset selvitykset pyydetään vasta tarjouskilpailun voittajilta, ennen sopimuksen tekoa. Jos tilaajavastuulain mukaiset selvitykset veloitetaan tarkastamaan standardiluonnoksen mukaan KAIKILTA tarjouskilpailuun osallistuvilta, voi se lisätä tarjoajan hallinnollista taakkaa liikaa ja vaikeuttaa pk yritysten osallistumista tarjouskilpailuun asettamalla lisävaatimuksia tarjoajalle. Eli tässä tapauksessa mennään jopa hankintadirektiivin ja hankintalain henkeä vastaan. Tilaajavastuulain veloitteet eli konkreettiset selvitykset tulee edelleenkin tarkastaa vain voittajilta ennen sopimuksen tekoa. Mikäli ennen sopimuksen tekoa tarkistettavissa selvityksissä on puutteita sopimusta ei voida tehdä.</p> <p>Luonnoksen kirjaus: "Velkasaneerauksessa olevien palveluntuottajien kanssa ei tehdä sopimuksia kuin perustellusti ja poikkeustapauksissa."</p> <p>Kommentti: Velkasaneeraukseen liittyen hankintalain (Laki julkisista hankinnoista 2016/1397) 80-82 §:ssä on säädökset siitä, millä perusteilla tarjoaja tulee tai voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta. Harkinnanvaraisista poissulkemisperusteista on säädetty hankintalain 81 §:ssä. Hankintalain 82 §:n mukaisesti tarjoaja voi esittää näyttöä luotettavuudestaan siitä huolimatta, että sitä rasittaa harkinnanvarainen poissulkemisperuste. Jos hankintayksikkö katsoo näytön ja luotettavuuden riittäväksi, se ei saa sulkea kyseistä tarjoajaa pois tarjouskilpailusta. Eli tässä kohtaa standardiluonnoksen ehto on hankintalain kanssa ristiriidassa sekä myös lain yrityksen saneerauksesta kanssa ristiriidassa. Eli standardiluonnoksesta tulee muotoilla uudelleen ko. ehto, niin että se on linjassa em. lainsäädännön kanssa.</p> <p>Luonnoksen kirjaus: Sopimusehdot:</p> <p>j) Alihankinta- tai vuokrasopimukseen on sisällytettävä koko alihankintaketjussa alla mainitut ehdot:</p> <p>I. Sopimukseen on kirjattava tilattuun työhön tai tehtävään lain mukaan sovellettava työehtosopimus tai työehtosopimukset.</p> <p>Kommentti: Tämä kohta ei ole muuttunut mutta tulee selventää tekstiä. Tällä hetkellä tilaajavastuulain mukaan on alihankintasopimukseen merkitty noudatettava työehtosopimus ja lisäksi esim. sopimusehtojen mukaan sopimukseen liittyvissä töissä on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava saman laatussa työssä." .</p> <p>Standardista jää epäselväksi se haetaanko sanamuodolla sitä, että tilaaja määrittää KOKO alihankintaketjuun noudatettavan tes:in? Tilaaja ei voi määrittää suoraan noudatettavaa työehtosopimusta KOKO alihankintaketjuun vaan lainsäädännöstä (työehtosopimuslaista tai työsopimuslain yleissitovuudesta) tulee vähimmäisehdot, joita tulee noudattaa. Ongelmana myös se, että jos kaikilla aloilla ei ole tai ei tule olemaan yleissitovaa työehtosopimusta, mistä tulee vähimmäisehdot, joita tulee noudattaa. (kirjaus lain mukaan sovellettava työehtosopimus)</p>
<p>Teollisuusliitto ry</p>	<p>Määritelmät</p> <p>Mikä on mainittu 9000 euroa vuonna 2020.</p> <p>Peruste: Tekstistä ei heti selviä, mitä 9000 euroa tarkoittaa.</p>

Metsäteollisuus ry	Määritelmien kohta 73) ei tällä hetkellä viittaa mihinkään kohtaan.
Koneyrittäjät ry	Määritelmiin kohta 76, johon kirjataan minimi-ilmoitusajaksi 14 vrk. Tällöin yritykselle jää aikaa noudattaa lainmukaista lomautusilmoitusaikaa ja käynnistää tarvittaessa YT-menettely.
Metsä Group	Määritelmien kohta 73) ei tällä hetkellä viittaa mihinkään kohtaan.

Kriteeriluonnos 25: Metsänomistajien osaamista edistetään monipuolisesti	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Tietoa ilmastonmuutoksen aiheuttamista muutoksista vesitalouteen sekä ilmastonmuutokseen varautumisesta tulee tarjota tietoa ja työkaluja sekä myös vaihtoehtoja metsänkäsittelylle. Koulutuksissa käsiteltäviin aiheisiin tulisi sisällyttää myös uhanalaisten luontotyyppien tunnistaminen sekä eritysten luonnonarvojen huomioiminen metsätaloudessa.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Hyvä.
Yksityishenkilö	ehdoton edellytys laadukkaalle ja hyvälle metsähoidolle ja -omistukselle. tahoja ja organisaatioita kyllä riittää. onbaika paljon halusta kiinni. varsinkin nuoret ja naiset ovat tärkeitä kohteita. asennemuokkausta tarvitsevat myös vanhemmat miehet. on eletävä ajassa, mutta silti järki päässä. metsä on monipuolinen kohde.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Aihealueiden täydennykset ovat hyviä.
Uudenmaan ELY-keskus	Kaikki metsänomistajat, joiden puut saavat PEFC-merkinnän tulisi suorittaa kurssi ko sertifionnista. Kurssin avulla metsänomistajat perehtyisivät siihen mihin ovat sitoutuneet.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Kriteeriluonnos 26: Lasten ja nuorten metsätietämystä ja luontosuhteen kehittämistä edistetään	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Hyvä.
Yksityishenkilö	katso kohta 31 lisättyä myös naiset. jo alakoulusta lähtien luontoasioita ja metsäasioita tulee opetta enemmän ja jatkuvasti. luontoviikko tai päivät keväällä ja syksyllä lukioikään asti. varmasti tuo henkistä pääomaa ja normaali-järkisyttä jokaiselle. ihme, että tämä on jätetty huonolle hoidolle.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Toimijaverkoston ja aiheiden laajentaminen on metsien monikäytön näkökulmasta hyvä asia, muotoiltu onnistuneesti.
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	Mielestämme on hyvä, että kriteeri säilytetään ja siinä huomioidaan entistä paremmin metsien monipuolinen käyttö.

Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
--------------------	------------------------------------

Kriteeriluonnos 27: Jokamiehenoikeudet turvataan ja ulkoilureittien kulkukelpoisuus varmistetaan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Suomen Latu	<p>Tätä määritelmää voisi vähän päivittää. Tällä hetkellä korostetaan "jokamiehenoikeudella ei saa" listaa sillä, että ko toiminnot eivät koskaan kuulu jokamiehenoikeuteen ja tarvitsevat aina maanomistajan luvan. Sitä olisi mahdollisuus korostaa haluttaessa tässäkin, jos viestinnällisesti niin halutaan. Sinänsä lista on ihan oikein.</p> <p>81) Jokamiehenoikeuksia ovat muun muassa</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikkuminen esimerkiksi jalan, hiihtäen tai pyöräillen - tilapäinen leiriytyminen toisen maalla - metsämarjojen, sienten ja eräiden muiden luonnontuotteiden keruu - kuivien risujen, maahan pudonneiden käpyjen ja pähkinöiden kerääminen. <p>Jokamiehenoikeudella ei saa</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehdä tulta - vahingoittaa puita tai pensaita - vahingoittaa taimikoita tai viljelyksiä - ajaa moottoriajoneuvolla maastossa - kerätä rauhoitettuja kasveja tai jäkälää tai sammalia - perustaa riistan ruokintapaikkoja- - roskata ympäristöä.
Pohjois-Savon ELY-keskus	tekstistä ei selviä miten viite 22 mukaan seurannassa todetaan onko 100 km reitillä kuinka paljon osuudesta tullut kulkukelvottomaksi
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	Ulkoilureittien varsille ilmestyneet kuka siivoaa.
Yksityishenkilö	<p>Noudatetaan maastoliikennelakia siltä osin, kuin se koskee liikkumista toisen omistamalla maalla.</p> <p>Kulkureittien siivous hakkuutähteistä ja rajoitukset hakkuu- ja hoitotoimenpiteissä tuntuvat kohtuuttomilta, jos niitä sovelletaan kaikkiin karttoihin merkittyihin tai maastoon muodostuneihin polkuihin. Rajauksena voisi olla joku kriteeri yleisistä ns. perustetuista reiteistä. Maanomistajalla pitää olla valta päättää näistä asioista, eikä jokamiehellä.</p>
Yksityishenkilö	<p>on kansallinen ylpeyden aihe, mutta sitä ei saa venyttää liikaa, esim. ulkomaisten marjanpoimijoiden taholla. pitää säilyttää suomen kansalaisten käytössä. selvät ohjeet kaikille esim. media ja lehdistön kautta aina silloin tällöin. ulkoilureitit pitää pitää kohtuudessa ja tehdä vain maanomistajan hyväksynnällä. eivät saa häiritä normaalia metsän käyttöä. jo olevia metsäteitä, linjoja ym. uria tulee käyttää hyväksi. ei muidenkaan työpaikoille tehdä kulku- ja pyöräreittejä. jokamiehen kulkemisoikeudet ovat jo olemassa. metsässä pitää kulkea metsän ehdolla ja kaikenlaisia keinotekoisia ratkaisuja pitää välttää.</p>
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Luvian Saha Oy	Maininnat ulkoilureiteistä hyvä nostaa kriteeristöön, sillä metsätalouden toiminnoissa ulkoilureitit tulisi ottaa paremmin huomioon.

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Reittiasioiden siirto tähän kriteeriin vaikuttaa hyvältä ratkaisulta.
Yksityishenkilö	Ulkoilureitit eivät kuulu jokamiehen oikeuteen ja jos ne liitetään niihin, niin jokamiehen oikeudet laajenee sitä myötä. Ulkoilureitit on määritellään sopimuksilla, joihin maanomistaja sitoutuu.
Yksityishenkilö	ULKOILUREITIT. Kyseiset asiat ovat kolmansien osapuolten välistä sopimusjuridiikkaa. Eivät kuulu metsäsertifiointiin. Itse asiassa on käsittämätöntä, miksi asia on vahassakin säädöstössä.
Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.	Uudistettu kriteeri on mielestämme toimiva yhdistelmä vanhoja kriteerejä 27 ja 29. Esitämme edelleen, että ulkoilureittien läheisyydessä hakkuut toteutettaisiin pienaukkohakkuina, yksittäisten puiden poistona tai jatkuvan kasvatuksen periaatteella. Näin huomioitaisiin paremmin maisema-arvot sekä virkistyskäyttömahdollisuudet.
Södra Skogsreviret r.f.	Tässä olisi hyvä nostaa jo Kriteerissä esiin, että tämä koskee vain Ulkoilulain (606/1973) mukaisella ulkoilureittitoimituksella tai maanomistajan kanssa erillisin sopimuksin perustetut ja merkityt ulkoilureitit. Tai muuten korostaa asiaa selkeämmin jo otsikossa. Muuten tulee varmasti ongelmia käytännötyössä.
Teollisuusliitto ry	Tähän on siirretty kriteerin 29 asioita.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Kriteeriluonnos 28: Metsiä ei roskata metsätalouden toimenpiteissä	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
PEFC Suomi	Kriteerissä 28 edellytetään, että metsiä ei roskata metsätalouden toimenpiteissä. Erona aiempaan vaatimus esitetään laajennettavan myös luonnontuotteiden keruutoimintaa järjestäviin organisaatioihin. Metsien roskaaminen myös metsästyksen yhteydessä pitäisi kieltää. Metsästys ei ole metsänhoidon toimenpiteitä, joten kriteerin 28 roskaamiskielto ei kata metsästyksen toteutusta. Vaatimuksena pitäisi olla, että esim. passipaikkojen merkinnässä ei käytettäisi materiaaleja (muovia), jotka metsään jätettäessä aiheuttavat roskaantumista.
Yksityishenkilö	ympäristöä ja metsiä ei pidä roskata koskaan eikä kenenkään toimesta se on fakta.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Yksityishenkilö	<p>Korulause: "luonnontuotteiden keruutoimintaa järjestävien organisaatioiden yleisohjeisiin sisältyy ohjeet jätteen asianmukaisesta käsittelystä."</p> <p>Ulkomaalaiset poimijat tunnistaa aina heidän jättämistä luvattomista tulipaikoista ja jätteistä. Asiaa ei ole sanktioitu, joten siitä ei tule seuraamuksia ja toiminta jatkuu. Sama koskee luvatonta tien käyttöä.</p>
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Kesko Oyj	Metsiin ei jätetä metsätalouden toimenpiteissä muovi- tai metallijätteitä eikä vaarallisia jätteitä ⁸³). Tähän lisäksi ettei muutakaan ei-maatuvia jätteitä (itselle tuli mieleen mm.lasi)

Kriteeriluonnos 29: Metsien monikäyttöedellytyksiä edistetään	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pirkanmaan ELY-keskus Y-vastuualue	Kriteeri on luonnoksen mukaan poistumassa. Kriteeri on tärkeä pitää edelleen mukana, sillä se edistää metsätalousalueiden monipuolisen käytön suunnittelua ja eri toimien yhteensovittamista ja toimijoiden yhteistyötä. Kriteeri auttaa hahmottamaan metsänomistajan mahdollisuuksia saada myös uusia ansaintamahdollisuuksia.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	metsiä hyödynnetään talousmetsätoimilla, mutta monet muut aktiviteetit lisääntyvät ilm. koko ajan mm. green care-toiminta. toimijoilla pitää olla aina mieluiten kirjallinen sopimus metsänomistajan kanssa eri käyttömuodoista vaikka jokin vaellustoiminta ei metsää sinällään rasita. ammatinharjoittaminen ja johdettu toiminta ovat aina järeämpiä kuin jokamiehen oikeudet. sopimalla ristiriitaisuudet vähenevät ja tulee aina muistaa kunnioittaa toisenomaisuutta. saattaa olla, että monessakin tapauksessa tulevaisuudessa taloudellinen tulos tehdään muulla toiminnalla kuin talousmetsiä kasvattamalla.
Stora Enso Metsä	Kriteerin poisto on OK
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Nykyisen kriteerin asiasisältöjen siirto muihin kriteereihin on tehty kattavasti, joten kriteeri voidaan poistaa.
Teollisuusliitto ry	Vain osa asioista on siirretty kriteeriin 27. Minkä takia on poistettu tämä kriteeri?
Metsäteollisuus ry	Kriteerin poisto on OK.
Koneyrittäjät ry	Kriteerin poistaminen on ok.
UPM-Kymmene Oyj	poistetaan
Metsä Group	Kriteerin poisto on OK.

Kriteeriluonnos 30: Kiinteät muinaisjäännökset säilytetään	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Pohjois-Savon ELY-keskus	kriteeri rikkomuksista jälleen liian korkealla kun vain tuomiot lasketaan
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.

Yksityishenkilö	ok. historia tulee kaikkien tuntea ja näitä on luonnossa aika vähän. muokkausta ym. kovempia toimia pitää välttää.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Södra Skogsreviret r.f.	On huolehdittava, että ajantasainen avointieto on saatavilla kaikille toimijoille eikä niitä pidetä pöytälaatikossa tai jonkun tietyn tahon takana
Teollisuusliitto ry	Ei näköjään muutosta.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Kriteeriluonnos 31: Poronhoidon toimintaedellytykset turvataan	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Suomen Metsätieteellinen Seura	Tämä ja kriteeri 32 koskevat vain Metsähallitusta. Miksei poronhoitoalueen yksityismetsissä tarvitse huomioida poronhoidon vaatimuksia? Saamelaisalueen eteläpuolisella poronhoitoalueella yksityismetsiä on huomattavan paljon ja niiden merkitys porolaitumina on merkittävä. Siten poronhoidon edellytykset on turvattava myös yksityismetsissä.
Teollisuusliitto ry	Ei näköjään muutosta.
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Kriteeriluonnos 32: Saamelaiskulttuurin ja saamelaisten perinteisten elinkeinojen toimintaedellytykset turvataan saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten kestävän kehityksen mukaisesti	
Vastaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Hyvä.
Yksityishenkilö	vähemmistökansoja tulee huomioida ja tunnustaa heidän oikeuden sekä kulttuuri. vastavuoroisesti pitää ymmärtää myös muiden taloustoiminta. keskinäinen ymmärrys ja kunnioitus tulee säilyttää.
Stora Enso Metsä	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
Suomen Metsätieteellinen Seura	Tämä ja kriteeri 31 koskevat vain Metsähallitusta. Miksei poronhoitoalueen yksityismetsissä tarvitse huomioida poronhoidon vaatimuksia? Saamelaisalueella yksityismetsiä on vähän, mutta poronhoidon kulttuurinen merkitys on suuri ja sen edellytykset on turvattava myös yksityismetsissä.
Teollisuusliitto ry	Ovatko nämä vastaavat asiat kansainvälisessä Standardissa (Ruotsi ja Norja jne)?
Metsäteollisuus ry	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita

Metsä Group	Luonnoksessa ei ole muutostarpeita
-------------	------------------------------------

Uusi kriteeri: Luonnontuotteita hyödynnetään kestävästi	
Vastaaajan organisaatio	Kommentti
Metsähallitus Metsätalous Oy	Kriteeri: "Luonnontuotteita1) hyödynnettäessä toimitaan tavoilla, jotka ottavat huomioon lajiston elinvoimaisuuden, tuoteturvallisuuden, metsätalouden kestävyden ja paikallisyhteisöt." Olisiko parempi ilmaisu esim. LUONNON kestävyden. Esim. rahkasammalen nostolla ei ole vaikutusta metsätalouden kestävyteen.
Metsähallitus Metsätalous Oy	Tarpeellinen kriteeri, mutta kaipaa vielä tarkennusta.
Yksityishenkilö	selvä asia. luonnosta ei tule repiä kaikkea irti mitä saadaan. ulkomaalaisten marjanpoimijoiden toiminta pitää saattaa asialliselle tasolle. selvä ohjeistus ja vastuut kuntoon. marjoja sieniä ym. kyllä riittää kaikille poimijoille, mutta järkevät pelisäännöt tulee olla selvät, esim. metsäteiden asiallinen käyttö.
Stora Enso Metsä	Indikaattorit Tulisiko kriteerissä käyttää jotain muuta sanaa kuin puutuote, jolla viitataan yleensä puusta valmistettuihin tuotteisiin, ei puumateriaaliin? "Metsän muiden kuin "puupohjaisten" tuotteiden hyödyntämistä..."
Luvian Saha Oy	Eryteisesti marjanpoiminta on muuttanut viime vuosina muotoaan ja sen kaupallisuus on lisääntynyt. Siihen on otettava kantaa, jotta Suomessa saadaan jatkossakin luonnonmarjoista satoa ja että suojellut ympäristöt ja lajit olisivat turvassa,
Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry	Tarpeellinen lisäys kriteereihin metsien muiden kuin puutuotteiden huomioon ottamiseksi standardissa.
Yksityishenkilö	Tehtävä ero jokamiehen oikeuden ja metsänomistajan hyödyntämisoikeuksien välillä.
MTK ry	Luonnontuotteiden määritelmä tulisi tuoda esille jo kriteerissä 4.
Yksityishenkilö	"joka perustuu alan toimijoiden yhdessä kokoamiin parhaisiin käytänteisiin" Eikö maanomistajalta tarvitse kysyä mitään? Luonnontuotteiden kerääminen liittyy jokamiehen oikeuteen, eikä sitä tarvitse erikseen määrittää.
Yksityishenkilö	Luonnontuotteiden keruu tapahtuu aina jonkun omistamissa metsissä. Vaatimuksiin tulisikin kirjata jollain tavalla, että luonnontuotteiden keruussa ja hyödyntämisessä huomioidaan ja kunnioitetaan maanomistajan oikeuksia. Tämä koskee niin keruuta kuin kulkemisia ja metsissä olemistakin. Haasteet liittyvät esim. piha- ja yksityisteiden käyttöön. Kun sertin vaatimukset koskevat käytännössä metsänomistajaa eli maanomistajaa, tämän kriteerin vaatimuksilla tulisi turvata myös tai ainakin maanomistajan oikeudet, eikä kirjata asioita pelkästään kerääjän tai keruun näkökulmasta.
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Myös muu rauhoitettu, uhanalainen tai vaarantunut lajisto on kasvilajiston ohella otettava huomioon luonnontuotteita hyödynnettäessä. Sillä ei saa vaarantaa myöskään mm. hyönteisten tai muiden eliölajien esiintymiä.
Teollisuusliitto ry	Määritelmät Määritelmät pitäisi kertoa tässä paperissa. Viittaus kirjoihin, joita ei ole julkisesti maksutta saatavilla, kannattaa poistaa.

Metsäteollisuus ry	Indikaattorit Tulisiko kriteerissä käyttää jotain muuta sanaa kuin puutuote, jolla viitataan yleensä puusta valmistettuihin tuotteisiin, ei puumateriaaliin? Esim. "Metsän muiden kuin "puupohjaisten" tuotteiden hyödyntämistä..."
Koneyrittäjät ry	Kriteeri X: Luonnontuotteita hyödynnetään kestävästi kriteerissä todetaan, että "(ary) Metsien muiden kuin puutuotteiden hyödyntämistä tarkastellaan alueelle laaditussa metsien tilaa ja käyttöä kuvaavassa suunnitelmassa." Kuka tämän suunnitelman tekee ja mistä se löytyy?
Metsä Group	Indikaattorit Tulisiko kriteerissä käyttää jotain muuta sanaa kuin puutuote, jolla viitataan yleensä puusta valmistettuihin tuotteisiin, ei puumateriaaliin? Esim. "Metsän muiden kuin "puupohjaisten" tuotteiden hyödyntämistä..."

Mielestäni standardissa ei ole otettu lainkaan kantaa yleisiin maisemanäkökohtiin (kuten asuinmaisemat).

Me suomalaiset viihdymme luonnon keskellä ja hyvin monella on asuinpaikka tai rakas kesänviettopaikka metsän ympäröimänä. Ympäröivä metsä voi kuitenkin olla metsätalousmaata ja jonkun toisen omistama.

Tavan takaa avohakataan omaisuuden suojan turvin metsätalousmailta metsikköjä, joiden häviäminen vuosikymmeniksi aiheuttaa viereisillä alueilla asuville tai mökkitonttien omistajille suurta mielipahaa, voimattomuuden tunnetta ja pelkoa rakkaan lähiympäristön yht'äkkiä ja täydellisesti muuttuessa.

Olen omalta kohdaltani joutunut kokemaan, kun naapurissa sijaitsevan metsäpalstan uusi omistaja avohakkasi hoidetun kauniin rantametsän kesämökkitonttimme vierestä jättäen tonttimme tyhjän hakkuuaukon äärelle. Kaiken lisäksi hakkuu jätti tonttimme saman ikäiset vanhat puut alttiiksi myrskyille. Pahin skenaario tapahtui, kun alkutalven 2020 lounaismyrskyt kaatoivat tontiltamme yli 50 puuta. Harmi, ärtymys ja mielipaha on siis kaksinkertainen, kun tuttua metsämaisemaa ei enää ole ja tontilla odottaa iso työmaa myrskyn kaatamien puiden selvittämisessä ja uusien istuttamisessa. Metsäpalstalla metsänkäsittelyä olisi hyvin voitu toteuttaa muilla ja säästävämmillä menetelmillä naapurikin huomioiden, (joita edellinen omistaja metsänsä tuntien käyttikin) mutta muutaman tuhannen euron houkuttelevaa puukauppaa uusi naapuri ei ilmeisesti halunnut jättää tekemättä. Naapurilla ei tietävästi ole lähipiirissä kesänviettopaikkaa eikä avohakkuusta omakohtaista maisemahaittaa.

Avohakkuu on mielestäni tarpeen vaatiessa sopiva uudistamismuoto talousmetsissä, jotka eivät sijaitse maisemallisesti merkityksellisissä paikoissa. Avohakkuuta ei kuitenkaan pidä (vetoamallaan omaisuuden käytön suojaan) sallia metsätalousmailta, joissa puuston poistamisella pilataan asuinmaisemia ja pahimmassa tapauksessa aiheutetaan viereisille kiinteistöille taloudellista vahinkoa, suoraan tai välillisesti.

Seuraavassa ehdotukseni uudeksi kriteeriksi:

Uusi kriteeri: Maisemalliset ympäristönäkökohdat huomioidaan metsänkäsittelyssä kaava-alueiden läheisyydessä

a) Kaava-alueilla (koskee kaiken tyyppisiä) sijaitseviin kiinteistöihin rajoittuvien metsätalousmaiden käyttötoimenpiteistä tulee ennakolta tiedottaa kirjallisesti kaava-alueilla sijaitsevien viereisten kiinteistöjen omistajia. Mikäli kyseessä on avohakkuu, on viereisten kiinteistöjen rajalle jätettävä vähintään 20m vyöhyke, jolle on jätettävä riittävän peitteinen puusto. Kiinteistöjen omistajilla on lisäksi oikeus kieltää avohakkuu kokonaan vedoten aiheutuvaan maisemalliseen haittaan. Kuitenkin muun tyyppinen ja riittävän peitteiseksi jätettävä käsittely kyseisellä metsätalousmaalla on mahdollinen ja sallittava. Pienaukot sallitaan palstojen keskellä suojavyöhykkeiden puitteissa ja uudistamistoimista pidetään huolta säännösten mukaan. Mikäli em. rajoituksista osapuolet haluavat sopia erikseen, se on tehtävä kirjallisesti ja sopimuksesta on oltava maininta esim. metsänkäsittelyilmoituksessa.

b) Vesistöjen rantakaistat tulee jättää peitteiseksi vähintään 20 metrin matkalta, joilla sallitaan vain poimintahakkuut tai muut hoitohakkuut/-toimenpiteet.

PEFC-standardityöryhmä

KOMMENTOINTI

1

hannes.pasanen@tapio.fi

17.3.2020

Dnro 113/2020

Viite: PEFC-standardiluonnoksen kommentointi

PEFC on kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä, jonka kirjoitettuna tehtävänä on edistää ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää metsätaloutta. PEFC-järjestelmä on laajasti käytössä: Suomen talousmetsistä yli 90 % on sertifioitu sen vaatimusten mukaisesti.

Poronhoitolaki ja muu lainsäädäntö

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva *vapaa laidunnusoikeus* on ikaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan lailla turvattu erityinen oikeus (poronhoitolaki, PHL 848/1990 3 §). Poronhoitolain 53 §:ssä säädetään, että suunnitelluissaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on *neuvoteltava* asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettua alueella (PHL 2§), johon kuuluu 20 pohjoisinta paliskuntaa, *muulla maankäytöllä ei saa aiheuttaa poronhoidolle huomattavaa haittaa*. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettua alueen pohjoisin osa (13 paliskuntaa) sijoittuu lisäksi saamelaiten kotiseutualueelle. Poronhoitolaissa mainitut neuvotteluelvoite olennaisten toimenpiteiden yhteydessä ja huomattavan haitan aiheuttamisen kieltä liittyvät olennaisesti metsätalouden harjoittamiseen valtion mailla.

Lisäksi metsätaloutta koskevat seuraavat poronhoitolain kirjaukset: PHL 42 §:n mukaan porojen pelottelu on kielletty ja siitä johtuvat vahingot ja haitat on korvattava. Pykälän mukaan hakkuutyöt on suoritettava siten, ettei poroille aiheuteta vahinkoa ja tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheutettu vahinko on hakkuuoikeuden omistajan korvattava poronhoitajalle. PHL 40 §:n mukaan poronhoitoa varten saadaan valtion metsistä ottaa ilman erityistä lupaa korvauksetta poltto- ja kotapuiksi tarvittavia puita. Poronhoitoa varten muutoin tarvittavia puita saadaan valtion metsistä ostaa käyvästä hinnasta sen viranomaisen osoituksen mukaan, jonka hallinnassa alue on.

Metsätalouden vaikutukset poronhoidolle

Vapaa laidunnusoikeus ja laajat yhtenäiset laidunalueet ovat poronhoidon perusta. Etenkin varttuneet ja vanhat metsät ovat poronhoidolle elintärkeitä. Metsien hakkuut, maanmuokkaus ja niitä seuraavat metsien rakenteelliset muutokset heikentävät erityisesti porojen talvilaitumia, koska poronhoidon kannalta yhtenäiset varttuneet ja vanhat mänty- ja kuusimetsät ovat parhaita jäkälä- ja luppolaitemetsiä. Varttuneiden ja vanhojen metsien määrät ovat viimeisten vuosikymmenien saatossa voimakkaasti vähentyneet metsänhakkuiden seurauksena. Ne ovat korvautuneet taimikoilla ja nuorilla kasvatusmetsillä. Nuorissa metsissä puolestaan on akuutti tarve taimikonhoidolle ja ensiharvennuskäytölle, mutta ne tuottavat vain vähän tai eivät lainkaan rahaa, joten ne on jätetty huonolle hoidolle.

Tämän seurauksena ne eivät kasva tai järeydy oletettua vauhtia eivätkä myöskään ole porolaitu-
mina hyviä, sillä jäkälä ja muu poron ravintokasvillisuus ei pääse uusiutumaan ylitheissä metsissä.

Metsänhakkuu- ja muokkaustapoja valittaessa on huomioitava paremmin porotalous. Poronhoito-
alueella hakkuita tulee kohdentaa nuorten metsien harvennuksiin. Mikäli varttuneita tai vanhojen
metsiä hakataan, tulee niiden kiertoaikaa ehdottomasti pidentää. Peitteisyyttä ylläpitäviä hakkuita
tulee ottaa käyttöön nykyistä yleisemmin sekä hoitaa metsää pitkäjänteisemmin nopeiden hakkuiden
ja voiton maksimoinnin sijaan. Tärkeimmillä porolaidunalueilla tulee hakkuutähteet koota tai läjittää
ajourille, sillä ne peittävät LUKE:n selvityksen mukaan merkittävästi maa-alaa. Poronhoitoalueella
kaiken kaikkiaan metsänuudistamisen tapoja tulisi pehmentää entisestään ja antaa metsälle mahdol-
lisuus luontaiseen taimettumiseen.

Poronhoidon toimintaedellytysten turvaamisesta valtion mailla annetun kriteerin esitetään pysyvän
ennallaan. Saamelaisaluetta koskeva kriteeri esitetään päivitettäväksi 2020-luvulle Saamelaiskäräjien
ja Metsähallituksen yhteisen esityksen perusteella. Paliskuntain yhdistys pitää kriteerejä 31 ja 32 tär-
keinä ja sisällöiltään hyvinä. Kriteerin 32 kohdalta pienet muutokset olivat tarpeellisia.

Esitimme sertifiointiin uutta kriteeriä, joka ottaisi poronhoidon entistä paremmin huomioon metsäta-
louden toimissa suurissa yksityismetsissä. Kriteeriesitys oli käsitelty työvaliokunnassa ja siitä oli pyy-
detty Pohjois-Suomen yhteismetsiltä lausuntoa. Uusi kriteeri ei saanut standardityöryhmässä tarvit-
tavaa kannatusta ja eikä sitä lisätty kriteeristöön.

Standardia päivittävään työryhmään sai ilmoittautua vapaasti mikä tahansa organisaatio. Työ kiinnos-
taa laajasti, koska sillä on suoria vaikutuksia metsien käyttöön ja hoitoon. Ryhmään ilmoittautui en-
nätysmäärä organisaatioita, yhteensä 65 tahoja. Avoin kutsu päivitystyöhön näkyy työryhmän ko-
koonpanossa siten, että metsätalouden ja -teollisuuden edustajien osuus ryhmästä on yli puolet. Tie-
dotteensa mukaan luonnonsuojeluorganisaatiot pitävät PEFC:a metsätaloustahojen omana sertifi-
kaattina ja FSC-järjestelmän kilpailijana, eivätkä ne siksi ole PEFC-päivitystyössä mukana laisinkaan.
Työskentely isossa ryhmässä on haastavaa. Poronhoidon osalta on mahdotonta saada tehdyille esi-
tyksille kannatusta. Standardityön toimintatapa korostaa kyseisen sertifiikaatin huomattavaa rajalli-
suutta monimuotoisen metsätalouden todellisena turvaajana.

PEFC-sertifiointin kriteereihin ei esitetä isoja muutoksia. Metsää saa edelleen käyttää ja hoitaa melko
vapaasti. Tämä ei edistä metsätalouden sosiaalista tai ekologista kestävyyttä.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

mba/ao

Länsi-Suomen luontoarvoyhdistys Koppelo ry.

Ulvilassa ja Siikaisissa, 16.3.2020

Kommentteja PEFC-standardityöryhmälle

Länsi-Suomen luontoarvoyhdistys Koppelo ry. haluaa kiinnittää huomionne kriteeristön kohtien 4 ja 10 noudattamisen ongelmiin.

Viranomainen ei ole enää luontotiedon toimittaja

Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt, niiden tunnistaminen ja huomioiminen kirjattiin Metsälain 10§ ”kymppikohteiksi” vuonna 1997. Luonnonsuojelulakiin tuli eräitä metsällisiä luontokohteita lisää. Metsälajeista erityisesti liito-oravasta tuli metsäväen erityinen suojelukohde.

Viranomaiset (nykyisin tunnettu nimillä Suomen Metsäkeskus ja ELY-keskukset) toivat samoihin aikoihin käynnistyneelle metsäsertifiointille tietotukea keräämällä paikkatietoaineistoa lakien tarkoittamista metsäkohteista. Luontotiedon keruun piiriin tulivat yksityiset perhemetsät, mutta monien suurien metsäalojen omistavien yhteisöjen metsiä tiedonkeruu ei kattanut.

Parinkymmenen vuoden mittaan viranomainen on eri tavoin täydentänyt paikkatietoaineistoaan lain tarkoittamista luontokohteista, mutta aktiivista ja resursoitua tiedon keruu ei vuosikausiin ole ollut. Metsäkeskuksella ei ole maastotöihin keskittävää henkilökuntaa, ja sen metsäsuunnitelmien teko on loppunut. Metsäsuunnitelmat tehdään yksityisten toimijoiden voimin, eikä Metsäkeskus suunnitelma-aineistoa enää saa.

Suomen metsäkeskuksen tuottama metsävaratieto kerätään kymmenen vuoden välein kaukokartoituksella. Laserkeilausaineistosta saadaan tietoa puustosta, kehitysluokista ja kuutiomääristä, korjuukelpoisuudesta jne. Luontoarvoja koskeva tieto muodostuu suurimmaksi osaksi vuoden 1997 lain mukaisista kymppikohteista, jotka metsäkeskuksen väki viime vuosituhannella löysi ja tulkitsevi lain suojaamiksi. Palvelun luontotieto-osa ei kata edes lain tarkoittamia luontokohteita puhumattakaan sertifioitujen metsätalouden vaatimuksista.

Luontokohteiden tunnistamisen ja huomioimisen vastuu on siirtynyt metsänomistajalle ja yksityisille metsäorganisaatioille

Kriteeri 4 lupaa perustaa metsien hoidon ja käytön ajantasaisen luontotiedon hyödyntämiseen. Luontotiedon voi katsoa olevan ajantasaista, jos metsätöihin ryhtyvällä on tieto, missä työmaalla on kriteerissä 10 mainittuja luontokohteita tai varmuus, että niitä ei siellä ole. Kriteerissä 12 oleva lievennys ”tunnetut elinpaikat” on tarpeellinen: Kaikkien eri tavoin huomioitavien lajien yksilöiden esiintymisen tai puuttumisen selvittäminen maksaisi enemmän kuin mikään alueelta saatava hakkuutulo.

Aivan ensiarvoista luontoarvotieto on silloin kun metsässä odottaa hakkuu, hakkuualan muokkaus, kunnostusojitus tms., jossa luontoarvojen tuhoutuminen tiedonpuutteen takia on mahdollista. Metsään.fi-luontotiedot eivät riitä. Viranomainen paheksuu luonnon kaltoinkohtelua siltä osin kuin se koskee paikkatietoihin kirjattuja lakikohteita, mutta sertifioitulle metsätaloudelle rima on liian alhaalla. Kriteerien täyttämisen tulee olla näyttö kaikelle PEFC-yhteisölle, eikä niiden rikkomista sovi kenenkään PEFC-metsätoimijan katsoa läpi sormien, vaikkei kukaan perään haukkuisikaan.

Pitää pystyä osoittamaan kriteerien 4, 10 mukainen metsien hoito ja käyttö myös käytännössä

Haluamme harkittavaksenne ainakin seuraavat luontokriteerien täyttämisen keinot:

1. Teettäessään metsäsuunnitelman PEFC-sertifioitunut saa suunnitelman kuviotietoihin kirjaukset sertifioinnin edellyttämistä kohteista ja suositukset niiden huomioimiseksi. Jos suunnittelu toistetaan kymmenen vuoden välein, voidaan metsäsuunnitelman katsoa täyttävän luontotiedon ajantasaisuuden vaatimuksen.
2. MoniMetsä-hankkeessa (<https://www.metsakeskus.fi/monimetsa-hanke>) on laaja toimijajoukko valmistanut tarkistuslistan ja neuvontatyökalun, jonka läpi käymistä hakkuun tai hoitotyön edellä suositellaan. Se on melko vähin tarkennuksin otettavissa suoraan PEFC-metsätalouden työkaluksi. Käyttö sopii alkaa jo paljon ennen metsänkäyttöilmoitusta, koska silloin erityishuomioinnit voi arvioida ja sietää paremmin kuin juuri metsätyön edellä. Jos työntekijällä on MoniMetsä-ohjeistus, voi kriteerin 10 katsoa täyttyvän.
3. Jos metsänkäyttöilmoitus tehdään kohteelta, jolta ajantasaiset luontotiedot puuttuvat, tulee hakkuuoikeuden ostajalla ja metsäpalvelun toimittajalla olla riittävästi aikaa korjata asia. Ongelmia voi syntyä esim., jos omistaja haluaa metsänkäyttöilmoituksen ja hakkuutyön nopeasti keskellä talvea ilman, että ajantasaista luontotietoa kohteelta ei ole. Sertifioinnin pitävyydestä vastaavan metsätoimijan tulee vaatia lisää aikaa kohteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. "Sammutetuin lyhdyin" ei sertifioituja metsätoimia tehdä.

Vastuu PEFC-metsänhoidosta on ammattilaisella ja omatoimisella metsänomistajalla

Metsänomistajien liittäminen PEFC-järjestelmään pelkän metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden perusteella ei kerralla nostanut heidän tiedontasoaan uudesta hyvän metsänhoidon tavasta. Vieläkin moni säilyttää jäsenyytensä yhdistyksessä metsällistä yhteisöllisyyttä vaaliakseen tietämättä edelleenkin, mitä uutta PEFC-metsänhoitoon on tullut. Päävastuu vaatimukset täyttävästä metsätyöstä on metsäammattilaisella.

Raivaussahatyö ja mototyökin tehdään enenevästi vierastyöläisillä ja väellä, jolle toimialue, tila ja kuvio ovat ennalta tuntemattomat. Jos metsätyössä tulee luontovahinkoja, vika on huonossa työntekijän ohjeistuksessa.

Omassa metsässään töitä tekevä voi noudattaa aikoinaan oppimiaan metsänhoidon oppeja. Nykypäivän linjauksiin suurin ero voi olla omistajan tapa korjata tarkkaan metsästään kuolleet ja kuolemaa tekevät puut. Luontovahinko ei ole suuren suuri alueilla, joilla ei satoihin vuosiin järeää lahoppuuta ole edes ollut. Metsänomistajien osaamista kannattaa silti edistää mm. kertomalla omia metsiään hoitavalle ja hakkaavalle sertifioinnin pelisäännöistä.

Metsiin tulee sinne kuulumatonta ja metsäluontoa pitkät ajat vahingoittavaa jätettä. Puuntaimia sisältäneiden pahvilaatikoiden ja muovisten kasvualustojen jättäjä on helppo jäljittää. Suuremman ongelman muodostavat metsäteiden käyttäjät, jotka kippaavat teidenvarsiiin monenlaista jätettään yleensä kiinni jäämättä. Syyllisiä voivat olla metsänomistajat itsekin.

Metsään.fi-palvelun ja PEFC: yhteistyötä tulee kehittää

Metsäkeskukseen ollaan yhteyksissä metsänkäyttöilmoitusten ja tukiasioiden merkeissä, vähitellen kokonaan tietokoneiden välityksellä. Yhteistyöksi sitä ei juuri tohdi kutsua. Metsään.fi-asiointi hoituu myös sähköisesti. Sen vuorovaikutteisuuden kehittämisen tulee olla kaikkien metsällisten osapuolten tavoite.

Metsään.fi-palvelusta ilmeisesti tulee tärkein metsätiedon väline, ilmaisena ja koko maan kattavana. Sen vuorovaikutteisuus toivottavasti kehittyy sellaiseksi, että luotettava toimittaja saa sinne vietyä havaintonsa,

kenties koneällyn seulomana ja arvioimana, mutta ilman viranhaltijan pöydän ääressä tapahtuvaa laitteiden sormeilua. Saadakseen ajantasaista tietoa työmaastaan tulee metsäpalvelun tarjoajan saada lukuoikeus omistajan metsään.fi-tietoihin, ja tarvittavan tiedon tulee ajantasaisena olla sieltä saatavilla. Näin Metsäkeskus palveluaan jo mainostaakin.

Metsäkeskus ei ole sertifiointin osapuoli, mutta sen ei tarvitse olla este kirjata palveluun PEFC- tai FSC-luontokohteita. Valitsemalla sopivat tietokerrokset toimija voi saada haluamansa tiedot. Hyvä tietopohja ja helppo tiedon saatavuus säästävät aikaa ja rahaa. Vaikka yksityisellä toimijoilla on kustannuksia luontotiedon keräämisessä ja ajan tasalla pitämisessä, tulee tiedon mennä viranomaiselle vastikkeetta. Kaikki siinä voittavat, metsänomistajakin, jota haukanpesätiedon laittaminen palveluun voi alkuun arveluttaa.

Hyvään metsänhoitoon tarvitaan tiedontoimittajia. Jos viranomaisesta siihen ei ole, tehtävä lankeaa metsänomistajille ja metsäorganisaatioille. Metsätoimijalle kuviotietojen täydentäminen ei ole suuri vaiva, kunhan metsään.fi-palvelu on riittävän sujuvaksi koodattu. Metsänomistajalta sopii vaatia, että hän sallii metsäänsä koskevan luontotiedon viemisen viranomaisten tietojärjestelmiin, rajoitettuna siten kuin uhanalaislajeja koskevien tietojen kohdalla tapa on.

Sertifioidun metsätalouden ja viranomaispalveluiden yhteistyö saadaan toimimaan vain, jos metsään.fi-palvelun vuorovaikutteisuus paranee edellä kuvatulla tavalla. Tarvitaan tahtoa ja työpaikkoja palvelun kehittämiseen. Metsänomistajien motivointiin sopiva väline on metsätalouden kannustinjärjestelmä, johon sisältyy tuki luontoarvotiedon selvittämiseen ja ajantasaistamiseen.

PEFC:n brändi

Metsäsertifiointijärjestelmien mannekiinit mainostavat omaansa ja mollaavat toista. Luontoväki saattaa fanittaa FSC-sertifikaattia. PEFC on vallitseva sertifiointitapa etenkin perhemetsissä, ja suuruutensa pöhöttämänä se voi jättää brändiinsä kohdistuvan kritiikin reagoitua vaille. Haukkukoot koirat, vielä pystytään elämään näilläkin markkinaosuuksilla.

PEFC:n suosio ei välttämättä johdu sen erinomaisuudesta vaan siitä, että FSC-järjestelmään liittyminen on tehty pienmetsänomistajalle hankalaksi, maksulliseksi, ja vielä sellaiseksi, että se sitoo omistajan yhteen metsäpalvelun toimittajaan. Voi olla, että suomalainen metsänomistusmalli ei hetkauta FSC-organisaatiota helpottamaan meikäläisten siihen liittymistä. Jos se helpottuu, voi melkoinen joukko pienmetsänomistajia hakeutua myös FSC:n helmoihin.

PEFC:n brändin kehittämiseksi erinomainen pohja on suomalaisessa metsänomistusrakenteessa. Valmiutta hyvään luonnonhoitoon on kosolti, kunhan metsänomistajan oikeuksia ei heikennetä. Hyvän luonnonhoidon heikko lenkki saattaakin olla kestävyysrajalle tehostettu metsätoimijoiden rahantekoautomaatti (ei itselle mutta firmalle), jolla metsänomistaja pannaan sietämään sellaista metsänkuritusta, joka menee oman hyvinvointikäsityksen yli. Seuraus voi olla, että omistaja luopuu metsätaloudesta kokonaan tai puuston kehityksen kannalta liian pitkäksi aikaa. Perheen talous kyllä kestää, koska tulot joka tapauksessa kerätään muista töistä. Luontoarvoille metsän omatoiminen rauhoittaminen voi olla hyväksi, mutta ei aina.

Kommentti metsäteiden ylitysrakenteiden ympäristövaikutuksista.

Oheisena muutama aiheeseen liittyvä nosto, jotka perustuvat ensisijaisesti keväällä 2016 julkaistuun pilottiraporttiin: *Eloranta, A.J. & Eloranta, A.P. 2015. Rumpurakenteiden ympäristöongelmat, niiden ehkäisy ja korjaaminen*. Sen aineisto koostuu yli 2000 ylitysrakenteesta, jotka on inventoitu 10 vuoden aikana. Se löytyy täydellisenä nettilinkistä:

<https://www.doria.fi/handle/10024/120869>.

- (a) Selvitys osoittaa, että kyse on poikkeuksellisen suuresta, mutta **Suomessa heikosti huomioidusta ekologisesta ongelmasta**. Suomi onkin ympäristöystävällisen rumpurakentamisen kehitysmaa ja tässä asiassa peränpitäjänä Pohjoismaissa.
- (b) **Joka kolmas vesistöön asennettu rumpurakenne on täydellinen ja joka toinen ajoittainen vaelluseste**. Kun otetaan huomioon, että Suomessa vesistörumpuja (ojarummut eivät mukana) on **noin 90 000**, asia saa **laajan ekologisen ongelman mittasuhteet**. Aukkolausuntojen ulkoistaminen ELY-keskuksilta konsulteille heikensi tilannetta entisestään.
- (c) **Rakenteiden juridiset ongelmat**. Monet rakenteista ovat vesilain vastaisia (vrt. raportti). Myöskään kansainvälisesti tarkasteltuna tilanne ei ole hyvä. Yhteiseurooppalainen vesiensuojelupolitiikka tähtää vesistöjen hyvään ekologiseen tilaan. Vesiensuojeluperiaatteiden mukaan jokijatkumo ei voi olla ekologisesti hyvä, jos jokijatkumon katkaisee esimerkiksi rumpurakenne.
- (d) **Sipilän hallitusohjelma 2015 ja siinä esitetyt kärkihankkeet** antavat asialle mainion selkänojan. Yhtymäkohdat löytyvät biotalouden vahvistamisesta, tie- ja rataväylästä saneeraustarpeesta sekä valtakunnallisen kalatiestrategian ja metsästrategian 2025 toimeenpanosta. Edelliset tavoittelevat kasvavaa biotuotantoa ja biomassan laadukasta kuljetusväylästä tuotannon ja jalostuksen välillä. Tämä toiminta luvataan lisäksi tehdä ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi niin, että luonnon monimuotoisuus säilyy.
- (e) **Ristiriita tavoitteiden ja ylityskohtien nykytilan välillä on erittäin suuri**, kuten seuraavat esimerkit osaltaan osoittavat. Ympäristöystävällisen rumpurakentamisen ohjeisto ja koulutus puuttuvat kokonaan. Yksityisteillä ylitysrakentamisen lupatarpeen harkitsee rakentaja itse eikä rakentamisesta tarvitse ilmoittaa viranomaiselle. Rumpurakentamisen pääalue sijaitsee uomaston yläjuoksulla, jossa täysin luonnontilaisia purovesiä arvioidaan olevan enää kaksi ja osittain luonnontilaisia kymmenen prosenttia. Ilmastolliset ennusteet povaavat maamme sadannan ja rankkasadepiikkien yleistymistä tulevaisuudessa. Tästä puolestaan seuraa ylitysrakenteiden vedenjohtokyvyn vaikeutuminen. Kun valuma-alueiden ojitukset lisääntyvät ja viivytyalueet vähenevät, samanaikaisesti vesi valuu uomastoon aiempaa nopeammin. Näin riski ylitysrakenteiden vedenjohtokyvyn riittävyydestä sekä teiden vaurioitumisesta kasvaa.
- (f) **Hallituksen tukema biotalouden kasvu edellyttää kuljetusverkoston hyvää kuntoa**. Pääasiassa 1960-70-luvuilla rakennettu metsätieverkostomme on rapautumassa ja se on monin paikoin myös leveydeltään ja kantavuudeltaan sopimaton nykyaikaiselle kuljetuskalustolle. Lähivuosina tarvitaankin etenkin metsätiestön ja sen ”pullonkaulakohtien” – ylitysrakenteiden - huomattavaa perusparantamisaktiiviteettia. Tämä tilanne tarjoaa

harvinaisen mahdollisuuden **taloudellisten ja ympäristöllisten tavoitteiden yhdistämiseen ilman suuria lisäkustannuksia. Kun ylitysrakenne nyt joka tapauksessa uusitaan tai kunnostetaan, tehdään se samalla ekologisesti oikein ja kestävästi.**

- (g) **Nykykäytännöissä huomattavia toimijakohtaisia puutteita.** Vaikka ylitysrakentamisessa maapuolen suojelukysymykset huomioidaankin kohtuullisesti, rumpurakentamisen vaikutukset vesistöön ja vesieliöstöön ovat jääneet lähes huomiotta. Koska esimerkiksi metsäyhtiöt suurelta osin käyttävät ulkopuolisia urakoitsijoita, oikeiden käytäntöjen välittyminen ja valvominen toteutuksessa olisi ensiarvoisen tärkeää. Ruotsissa, Kanadassa ja USAssa tehdyt seurantatutkimukset osoittavat, että urakoitsijoiden välinpitämättömyys sekä työvalvonnan ja luonnontaloudellisen asiantuntemuksen puutteet olivat monessa tapauksessa keskeisiä syitä rumpurakentamisen ympäristöongelmiin.
- (h) **Suomen metsäsertifiointin kriteeristö** ei ulotu metsäteiden ylitysrakenteisiin ja niiden ylittämiin jokijatkumoihin.

Ohjauskeinot: miten sertifikaatilla pystytään ohjaamaan myös yksityisten metsänomistajien yhteiskuntavastuun noudattamista:

Metsän omistaminen on tosiasiallisesti elinkeinotoimintaa, vaikka kasvava kaupunki metsänomistajien joukko mieltää omistuksensa puhtaasti sijoitusomaisuudeksi.

Olemassa oleva säädöspohja ei tue tätä sijoitusomaisuus-tulkintaa, vaan toteaa useassa kohtaa että kyse on elinkeinotoiminnasta:

<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/kartellik%C3%A4r%C3%A4jill%C3%A4-linjattiin-mets%C3%A4nomistajat-ovat-aina-elinkeinoharjoittajia-1.207623>

Lakisääteinen metsänomistajien Myel-eläkevakuutusvelvollisuus on selkeä merkki elinkeinotoiminnasta, koska puhtaasta sijoitusomaisuudesta ei koidu minkäänlaisia eläkevakuutus velvollisuuksia.

Huomioitavaa on, että tämän lakisääteisen eläkevakuutuksen kattavuudessa ja valvonnassa on erittäin suuria puutteita:

<https://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2449240>

<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/tilaajille-7.140698?ald=1.230581>

Yhteiskunnan on nähdäkseni paljon helpompi käydä keskustelua mm. metsien vastuullisesta käytöstä elinkeinoharjoittajien kanssa (kuin sijoittajien kanssa), silloin voidaan esimerkiksi sertifiointeihin liittää monimuotoisuuden vaatimuksia (%-osuus p-alasta?) ym elementtejä.

Pohjimmiltaan kyse on siis lähestymiskulmasta metsänomistajuuteen ja koko metsäalan yhteiskuntavastuusta.

Lisäksi metsäala kaikkineen kaipaa ryhtiä:

<https://tekijalehti.fi/2018/02/14/harmaa-talous-rapauttaa-metsaalaa/>

METSÄN SERTIFIOINTIJÄRJESTELMÄT:

PEFC- ja FSC-sertifikaatit ovat molemmat parhaillaan uudistumassa ja niiden sisältöihin tulee saada metsien käytön/suojelun/elinkeinoiminnan ja yhteiskuntavastuun näkökantoja.

PEFC-sertifioinnin uudistustyö:

Lähtökohtana PEFC-sertifioinnissa pitää ainakin olla:

1. Metsänomistaja on elinkeinoharjoittaja
2. Elinkeinoharjoittajan /metsänomistajan yhteiskuntavastuun noudattaminen (mm. lakisääteiset eläkevakuutus- ja työnantajavelvoitteet) tulee kirjata selkeästi sertifikaatin ehdoksi.

<https://pefc.fi/standardityo/>